

TAMPERE

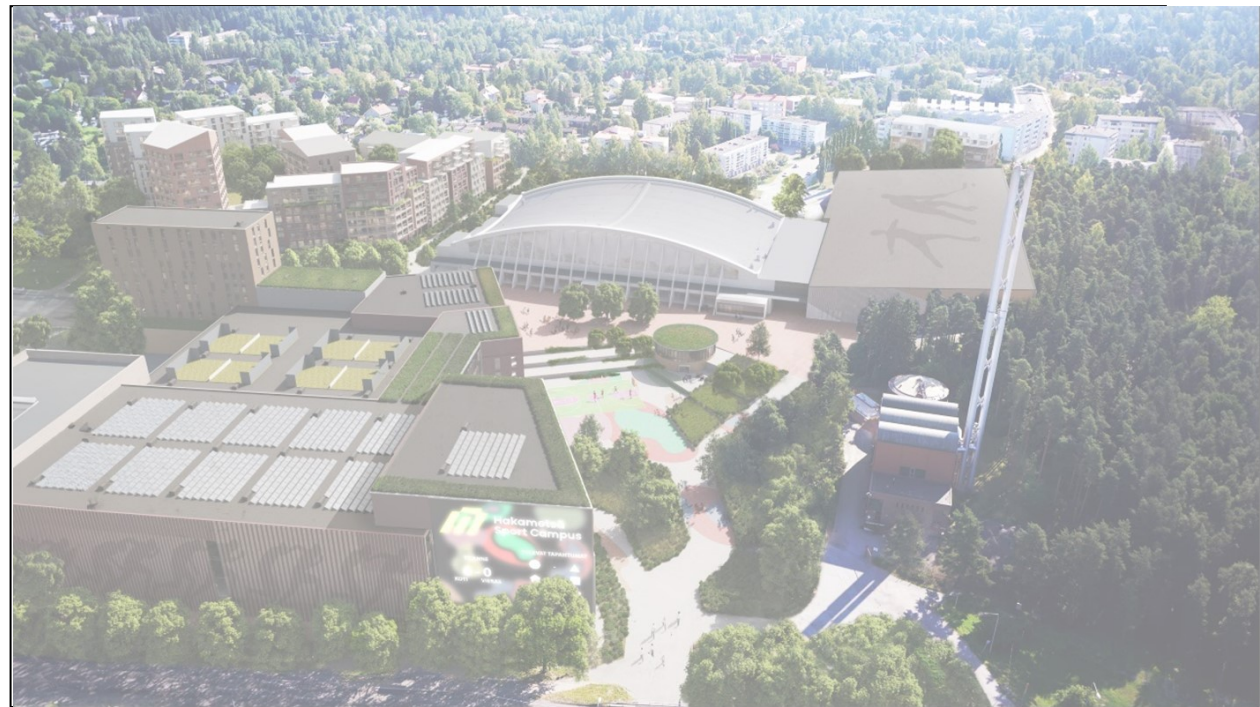
27.5.2024

KISSANMAA, KALEVA, UUSIKYLÄ, Hakametsän urheilualueen uudistaminen, Asemakaava nro 8792

Diaarinumero: TRE: 5198/10.02.01/2019

PALAUTE- JA VASTINERAPORTTI

**Asemakaavan ehdotusaineistosta
nähtävilläoloaikana 9.11.–11.12.2023
saadut muistutukset (84) ja
viranomaislausunnot (2)
sekä kansalaisadressi**

PALAUTE- JA VASTINERAPORTIN RAKENTEESTA

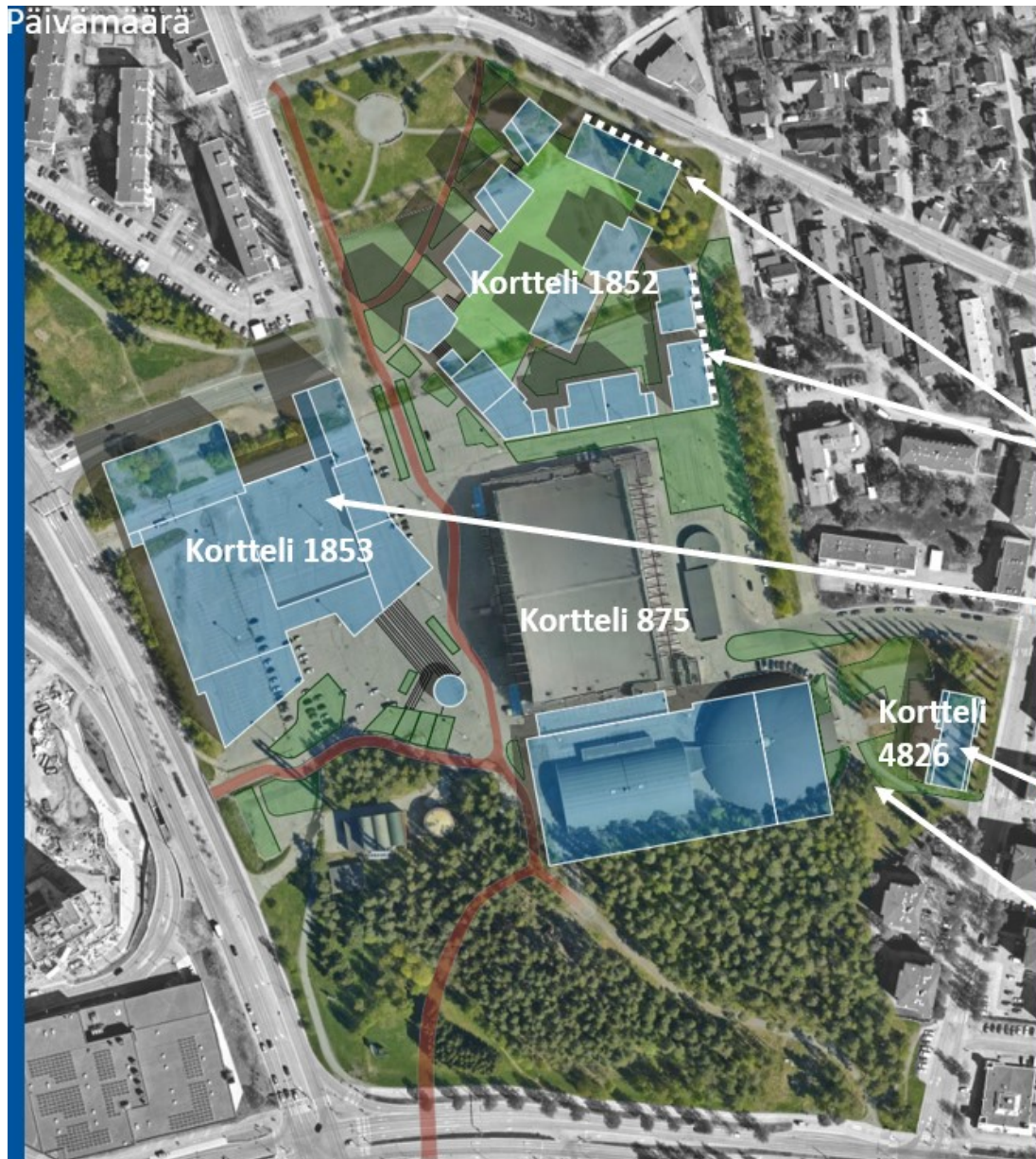
Raportin alussa listataan asemakaavaehdotukseen tehdyistä muutoksista ne, joiden taustalla on aineiston nähtävillä ollessa saatu palaute. Tämän jälkeen käsitellään teemoittain aiheet, joiden sisältö toistui useimmissa muistutuksissa. Yksittäisiin muistutuksiin on vastattu viittaamalla teemavastausten sivunumeroihin ja tarvittaessa yksilöidymmillä kommentteilla.

Muistutuksista 23 oli sanoitukseltaan täysin yhdenmukaisia ja 14 sisällöltään näitä hyvin läheisesti muistuttavia.

Tampereen kaupunginvaltuustolle jätettiin 23.10.2023 kansalaisadressi, jossa allekirjoittajina on yli 2000 yksityishenkilöä ja useita alueen yhdistyksiä. Myös adressin teksti ja vastineet siihen on sisällytetty tähän raporttiin.

Kaksi muistutuksista on mielipiteen tyyppisiä; niissä ilmaistaan kannatetusta asemakaavan ratkaisuille.

Keskeisimmät muutokset ehdotusvaiheen palautteen johdosta

- Tarkennettu pysäköintipaikkojen sijainteja koskevia kaavamerkintöjä; korttelin 1852 pysäköintiä on mahdollista osoittaa myös jäähallikorttelin 875 pysäköintilaitokseen.
- Tarkennettu ylimpien kerrosten käsittelyyn liittyviä yleismääräyksiä; vaikutelma kahden ylimmän kerroksen sisennyksestä.
- Lisätty hybridikorttelille arkkitehtuurin laatua koskeva kaavamääräys sj-25
- Tarkennettu aukiotiloja koskevia kaavamääräyksiä (vehreys, vettä läpäisevät pintamateriaalit).
- Pienennetty korttelin 4826 pinta-alaa ja vähennetty rakennusoikeutta, jolloin Uudenkylänpuistoa säilyy enemmän.
- Uudenkylänpuistoon puuston lisäämistä koskeva kaavamääräys (tavoitteena ekologisen yhteyden vahvistaminen).
- Lasitusta koskevien määräysten lisääminen niille julkisivuille, joille kohdistuu liikennemelua.

Vastauksia muistutuksissa esiintyneisiin teemoihin

→ **Asemakaavan suhde kaupunkistrategian, yleiskaavan ja eri ohjelmien tavoitteisiin**

→ **Viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu**

→ **Luonnon monimuotoisuus**

→ **Kulttuuriympäristön arvojen huomiointi**

→ **Liikenneselvityksen lähtötiedot**

→ **Rakentamisen vaikutukset lähikatujen liikenteeseen**

Tampereen strategia, teema ”Hiilineutraaleja tekoja”

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITE

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEIDEN MITTARIT

Ilmastopäästöjen määrä on vähentynyt vähintään 60 % vuoden 1990 tasosta

- CO2-päästöt

Kaupungin kestävä kasvua on vahvistettu kaavoittamalla 80 % asuineralasta joukkoliikenneväyhykkeille ja aluekeskuksiin samoin kuin edistämällä työpaikkojen sijoittumista samoille väyhykkeille

- Asemakaavoitetun asuineralan sijoittuminen joukkoliikenneväyhykkeille ja aluekeskuksiin
- Kaupunkirakenteen sekoittuneisuus joukkoliikenneväyhykkeillä ja aluekeskuksissa (kem2)

Kestävien liikemismuotojen kulutapaosuus on noussut valtuustokauden loppuun mennessä 5 prosenttiyksikköä

- Joukkoliikenteen nousut
- Matkamäärä / asukas
- Kestävien liikemismuotojen kulutapaosuus
- Autokannan käyttövoima

Luonnon monimuotoisuus kaupunkiympäristössä on vahvistunut ja todennettavissa

- Lumo-ohjelman toteutuminen

Energiankulutus on vähentynyt valtuustokauden aikana keskimäärin 1 % vuodessa

- Energiankulutustiedot

ASEMAKAAVAN 8792 SUHDE TAVOITTEISIIN

Asemakaavan mukainen rakentaminen tukee kestävien liikemismuotojen kulutapaosuuden kasvua ja siten liikenteen hiilidioksidipäästöjen vähenemistä.

Asemakaavassa esitetty asuineralasala sijoittuu joukkoliikenneväyhykkeelle (yleiskaavan keskustatoimintojen alue, aluekeskukset sekä kaupunkistrategian kasvun ja elinvoiman väyhyke).

Asemakaavan mukaisella rakentamisella on mahdollista lisätä sekoitettua kaupunkirakennetta joukkoliikenneväyhykkeellä.

Riittävän tiivis ja sekoitettu kaupunkirakenne sekä asumisen, työpaikkojen ja palveluiden sijainnit käveltävien ja pyöräiltävien matkojen päässä ja hyvien joukkoliikennerehteyksien varrella lisäävät kestävien kulutapaosuuden käyttöä. Asemakaava tukee kaupunkirakenteen tiiviin, sekoitettua kaupunkirakenteen muodostumista.

Asemakaavamääräykset edellyttävät luonnon monimuotoisuuden parantamista aluetta kehitettäessä.

Uudet rakennukset toteutetaan lähtökohtaisesti energiatehokkaina.

Tampereen strategia, teema ”Tulevaisuuden edelläkävyyttä”

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITE

VALTUUSTOKAUDEN TAVOITTEIDEN MITTARIT

ASEMAKAAVAN 8792 SUHDE TAVOITTEISIIN

Kansainvälisten osaajien määrä Tampereella on kasvanut

- Ulkomaalaisten tutkinto-opiskelijoiden alueellinen sijoittuminen valmistumisen jälkeen
- Työllisten vieraskielisten määrä
- Tutkijoiden ja erityisasiantuntijoiden ensimmäisten oleskelulupien määrä
- Vieraskielisten yrittäjien määrä

Työvoiman saatavuus on parantunut

- Työllistyneiden määrä
- Ammatillisen koulutuksen perustutkintojen määrä
- Ulkoisessa haussa olleet paikat/hakijamäärät

Kaupungin pitovoima on vahvistunut

- Nettomuutto ikäluokittain
- Opiskelijoiden alueellinen sijoittuminen valmistumisen jälkeen

Tampereen keskustan saavutettavuus ja elinvoima on parantunut

- Keskustan elinvoimaindeksi

Tampereen asema koulutus- ja opiskelukaupunkina on vahvistunut

- Korkeakoulu yhteisön ensisijaiset hakijat
- Sijoittuminen Opiskelukaupunkien suositteluhalukkuus -tutkimuksessa
- Vieraskielisten tutkinto-opiskelijoiden määrä
- Matematiikan ja äidinkielen oppimistulokset (2., 7. ja 9. -vuosiluokka)

Alueen vihreää siirtymää ja teollisuuden uudistumista on vahvistettu

- Liikevaihdon määrän kehitys vihreää siirtymää tukevilla toimialoilla
- Vihreän siirtymän rahoituksen määrä
- Yritysten TKI-panostukset

Tampereen väkiluku on kasvanut keskimäärin 3000 asukkaalla vuodessa

- Väestön kasvu

Asemakaavan mahdollistamat harrastuspaikat, palvelut ja asunnot voivat osaltaan toimia vetovoimatekijänä uusille työntekijöille.

Asemakaava-alueelle on mahdollista rakentaa uusi erikoislukio, joka voi vahvistaa Tampereen asemaa koulutus- ja opiskelukaupunkina.

Asuntotarjonnan laajeneminen tukee väestönkasvun tavoitetta.

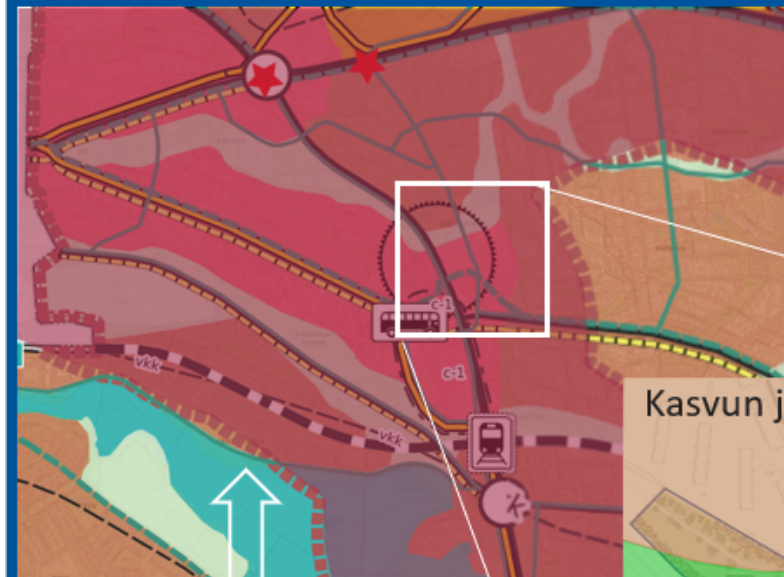
Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä

Koko suunnittelualue kuuluu Kantakaupungin yleiskaavan **kaupunkistrategian kasvun ja elinvoiman vyöhykkeeseen**. Lisäksi suunnittelualueelle ulottuu yleiskaavan **keskustatoimintojen alue**.

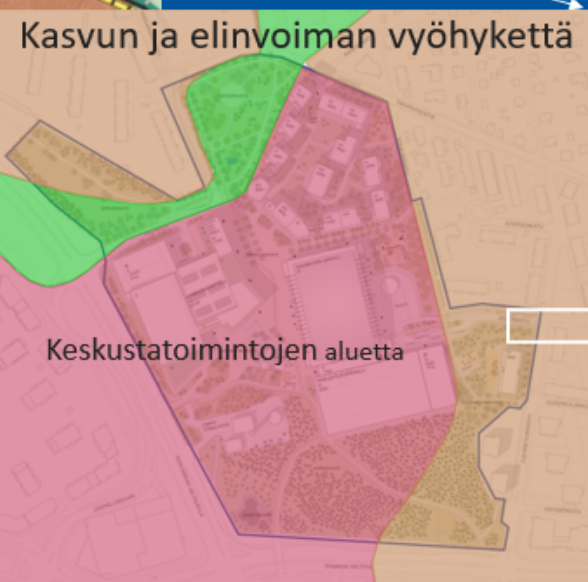
Tampereen strategisena tavoitteena on 1,4 % vuotuinen väestönkasvu, mikä tarkoittaa reilua 3 000 uutta asukasta vuodessa.

Kaupungin kasvu lisää liikennettä ja liikkumista, jolloin tarvitaan kulkutapamuutoksia vähäpäästöisempään ja tilatehokkaampaan liikkumiseen. Kantakaupungin vaiheyleiskaavassa kestävään liikkumiseen perustuvaa kasvua on mahdollistettu erityisesti **keskustatoimintojen alueilla** sekä erillisellä **Kaupunkistrategian kasvun ja elinvoiman vyöhykkeellä**, joiden sekoittunut rakenne ja tehokas joukkoliikennejärjestelmä mahdollistavat parhaimmillaan sujuvan arjen ilman omaa autoa. (Tampereen kestävä kaupunkiliikunnan suunnitelma).

Joukkoliikennevyöhykkeelle (keskustatoimintojen alueet, aluekeskukset sekä kasvun ja elinvoiman vyöhyke) pyritään Tampereen strategian mukaisesti kaavoittamaan 80 % uudesta asuntorakentamisesta (Tampereen strategia).

Kasvun ja elinvoiman vyöhykettä

Keskustatoimintojen aluetta

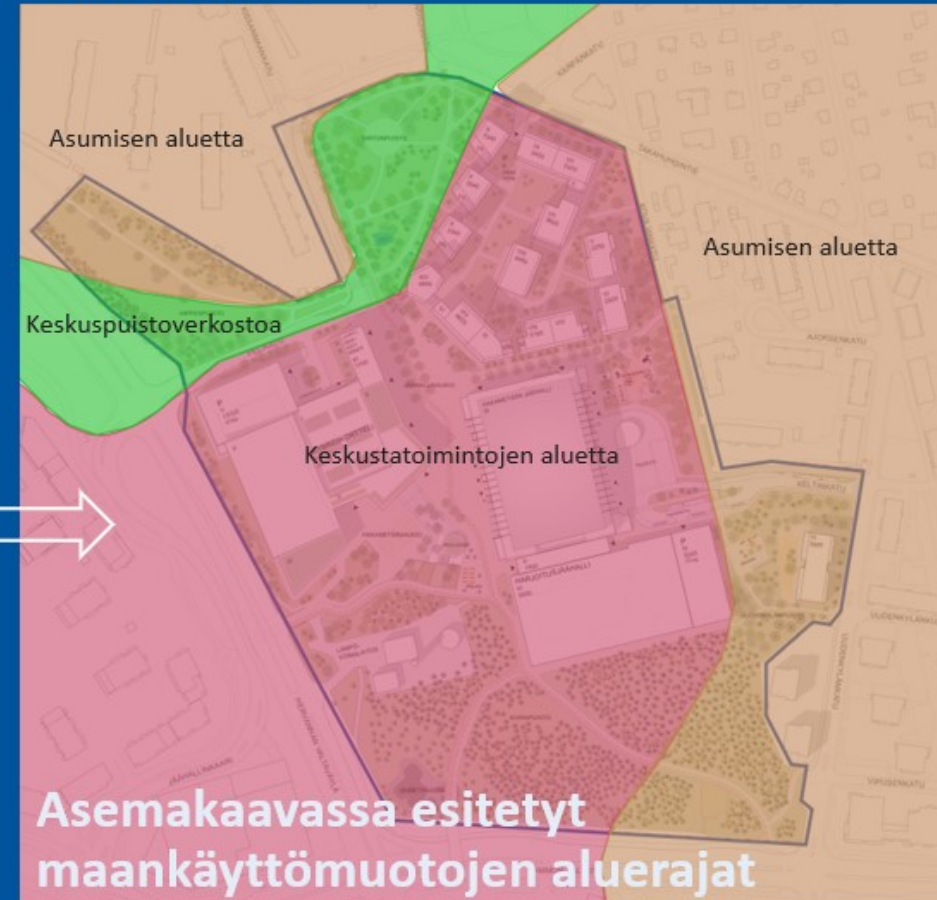
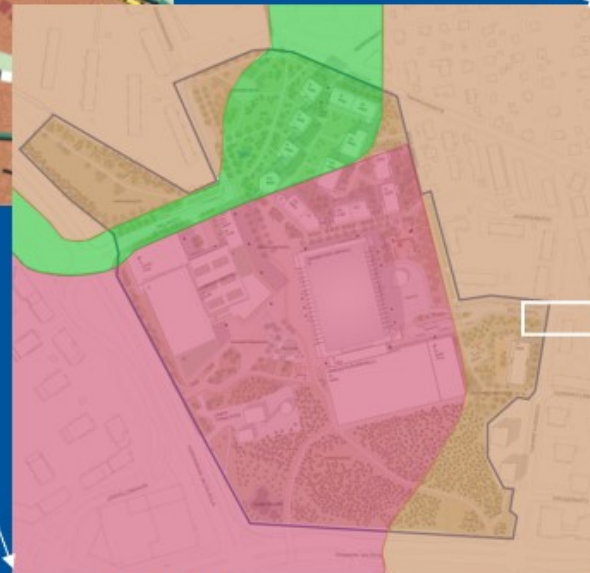
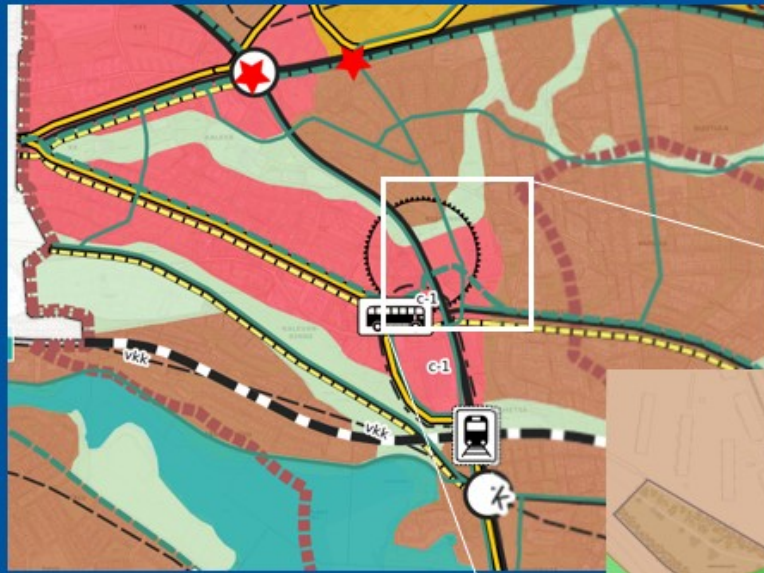
Kasvun ja elinvoiman vyöhyke on yleiskaavakartassa rajattu katkoviivoin. Tässä kartassa sitä on lisäksi korostettu punaruskealla sävyllä.

Kantakaupungin yleiskaavan 2040 aluerajaukset suunnittelualueella

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; käyttötarkoitukset

Keskuspuistoverkosto ja keskustatoimintojen alue rajautuvat asemakaavaratkaisun myötä hiukan toisin kuin Kantakaupungin yleiskaavassa 2040. Yleiskaavoitusyksikkö ja viranomaistahot katsovat asemakaavassa muodostuvien aluerajausten vastaavan hyväksyttävällä tavalla yleiskaavan tavoitteita.

Kantakaupungin yleiskaavan 2040 aluerajaukset suunnittelualueella

Asemakaavassa esitetyt maankäyttömuotojen alerajat

Viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu

**Kantakaupungin vaiheyleiskaava 2017-2021,
Kaupunkistrategian kasvun ja elinvoiman
vyöhykettä koskeva kaavamääräys**

KAUPUNKISTRATEGIAN KASVUN JA ELINVOIMAN VYÖHYKE

Vyöhyke koostuu kantakaupungin tehokkaimmin rakennetusta asioinnin ja työssäkäynnin sekä kaupunkiasumisen alueista yhdistäen Tampereen ydinkeskustan ja aluekeskukset toimivaksi osaksi kaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta. Hiilineutraalisuutta ja kestävästä liikkumisesta koskevien tavoitteiden saavuttamiseksi vyöhykkeelle tulee ohjelmoida merkittävä osuus kaupungin kasvua toteuttavasta asunto- ja toimitilarakentamisesta sekä kestävien kulkumuotojen kehittämistoimenpiteistä.

Joukkoliikennepysäkkien lähikortteleita kehitetään vaikutusalueensa lähipalvelujen kävellen saavutettavina keskittyminä. Vyöhykkeelle sijoittuvan täydentävän asuntotuotannon tulee olla monipuolista ja suunnittelussa varmistaa asukkaiden riittävät lähivirkistysalueet ja virkistyspalvelut. Rakentaminen sovitetaan ympäristöönsä siten, että luonnonympäristön, viherympäristön ja kulttuuriympäristön arvot säilyvät.

Asemakaavassa on **vaiheyleiskaavan 2017-2021** esittämällä tavalla pyritty varmistamaan asukkaiden riittävät lähivirkistysalueet ja virkistyspalvelut. Nykyisin asemakaavoitettua viheraluetta muuttuu korttelialueeksi, mutta lähes vastaava määrä korttelialuetta muuttuu viheralueeksi ja virkistykseen sopivaksi julkiseksi tilaksi.

Suunnittelualue kytkeytyy keskuspuistoverkostoon. Julkisen tilan vehreyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon monimuotoisuuden parantamista tukemaan on annettu kaavamääräykset.

Kantakaupungin vaiheyleiskaava 2017-2021

YLEISMÄÄRÄYS

Asemakaavoitettujen puistojen ja virkistysalueiden määrän säilyminen ja hyvä saavutettavuus tulee turvata. Suunnittelussa tulee varmistaa alueiden kytkeytyminen keskuspuistoverkostoon sekä säilyminen lähivirkistykseen soveltuvina, ääniympäristöltään miellyttävinä ja luonnon monimuotoisuutta tukevinä alueina.

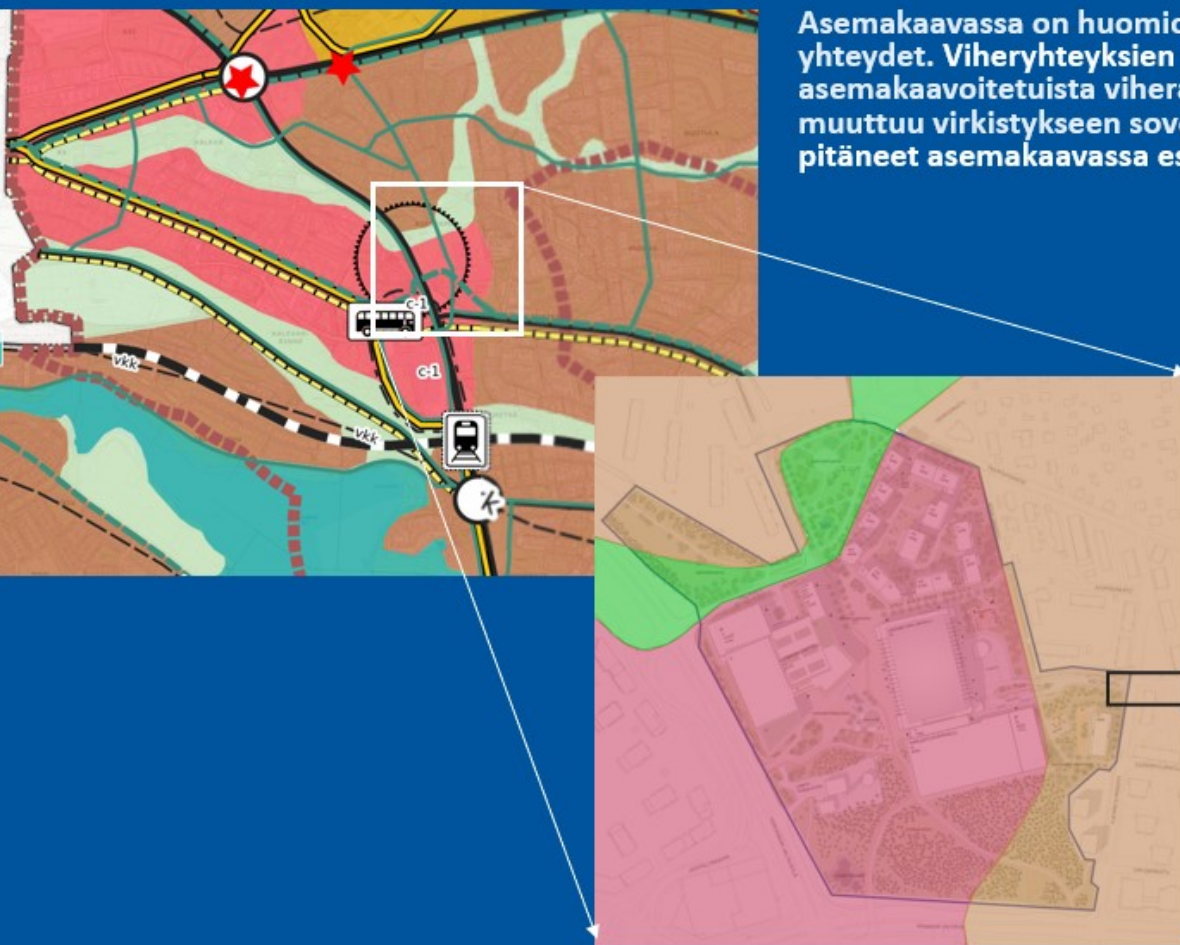

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; viherympäristö

Asemakaavassa on huomioitu keskuspuistoverkosto ja yleiskaavassa esitetyt ekologiset yhteydet. Viheryhteyksien jatkuvuutta keskuspuistoverkoston alueella on varmistettu. Osia asemakaavoitetuista viheralueista liitetään korttelialueisiin, mutta saman verran korttelialuetta muuttuu virkistykseen soveltuvaksi alueeksi. Yleiskaavoitusyksikkö ja viranomaistahot ovat pitäneet asemakaavassa esitettyä ratkaisua hyväksyttävänä.

Viheralueet, keskuspuisto ja virkistysyhteydet. Virkistysyhteyksien luonne voi vaihdella rakennetusta luonnonmukaiseen. Sinisellä merkityjä aukioita kehitetään virkistykseen soveltuvina alueina.

Kantakaupungin yleiskaavan 2040 aluerajaukset suunnittelualueella

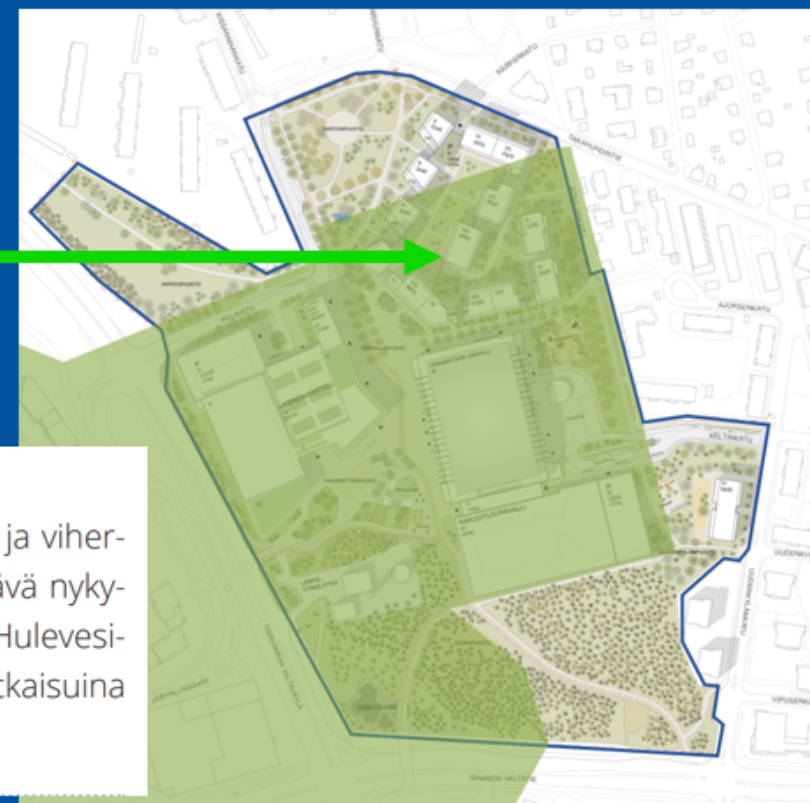
Asemakaavan suhde yleiskaavaan; kaupunkivihreän kehittämisalue

Vaiheyleiskaava 2021-2025 (vireillä)

KAUPUNKIVIHREÄN KEHITTÄMISALUE

Puuston latvuspeitteisyyden, kerroksellisen kasvillisuuden ja viherpeitteisen vettä läpäisevän maanpinnan määrää on lisättävä nykytilanteeseen verrattuna. Katuvihreän määrää tulee lisätä. Hulevesi-ratkaisut tulee toteuttaa ensisijaisesti luontopohjaisina ratkaisuinä kuten viherkatuina ja kasvikattoina.

Asemakaavassa on noudateltu vireillä olevan vaiheyleiskaavan tavoitteita kaupunkivihreän kehittämisestä; puuston latvuspeitteisyyden, kerroksellisen kasvillisuuden ja viherpeitteisen vettä läpäisevän maanpinnan määrän lisäämisestä on annettu kaavamääräyksiä.

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön

Asemakaavasuunnittelussa ja siihen liittyneessä julkisten ulkoalueiden yleissuunnitelmassa on tähdätty siihen, että

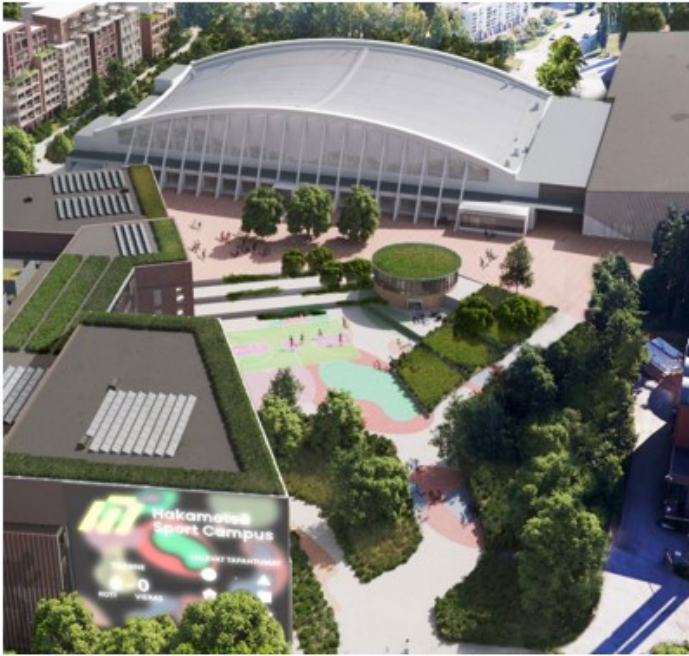
→ urheilukampuksen ulkotilat ovat yhtenäinen, toiminnallinen kokonaisuus

→ myös asemakaavassa aukiutiloiksi määritellyistä alueista kehitetään virkistyskäyttöön soveltuvia, viihtyisiä ja vehreitä alueita

Aukiolojen laatu

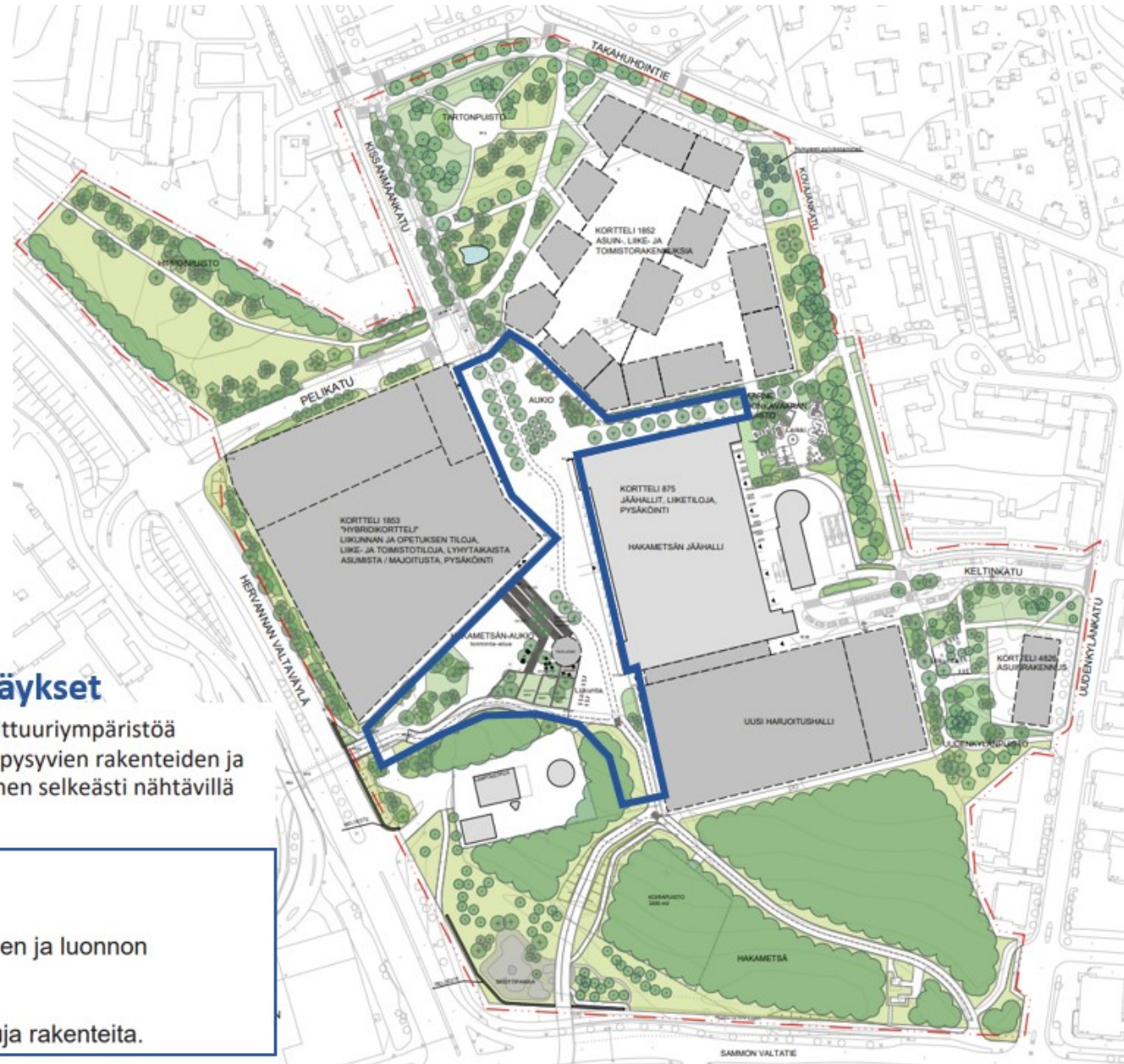
Aukioloja koskevat asemakaavan yleismääräykset

Hakametsän jäähalli on osa maakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (Kissanmaa-Hipposkylä-Hakametsän jäähalli). Aukioille suunniteltavien pysyvien rakenteiden ja istutettavien alueiden suunnittelussa tulee huomioida jäähallin säilyminen selkeästi nähtävillä Kissanmaankadun ja Kalevan suuntiin.

Alueella tulee suosia vettäläpäiseviä pintamateriaaleja.

Aukioille tulee istuttaa puita ja muuta kasvillisuutta latvuspeitteisyyden ja luonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.

Istutetuille alueille voidaan sijoittaa hulevesien käsittelyyn tarkoitettuja rakenteita.

Asemakaava ja Tampereen LUMO –ohjelman tavoitteet

TAVOITTEET	TOIMINNAN PAINOPISTEET	ASEMAKAAVAN 8792 SUHDE TAVOITTEISIIN
1. Kaupunkiluonto on monimuotoista ja ilmastonmuutokseen sopeutuvaa	1.1 Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaupungin strategisessa kehittämisessä	Asemakaavamääräykset edellyttävät luonnon monimuotoisuuden parantamista aluetta kehitettäessä.
	1.2 Huomioimme luonnon monimuotoisuuden kaupunkisuunnittelussa ja rakentamisessa	
	1.3 Rikastamme kaupunkiluontoa	
2. Uhanalaiset luontotyypit ja lajit on turvattu	2.1 Suojellemme arvokkaita luontokohteita	Alueen luontoarvot on selvitetty ja huomioitu asemakaavassa.
	2.2 Hoidamme ja ennallistamme luontokohteita	
	2.3 Toteutamme lajikohtaisia suojelutoimia	
	2.4 Kehitämme luontoarvojen huomiointia maankäytön suunnittelussa	
3. Ekologiset verkostot ovat toimivia ja kattavia	3.1 Tunnistamme ja määrittelemme erityyppiset ekologiset verkostot	Asemakaavaratkaisussa on tunnistettu ja turvattu yleiskaavan tavoitteiden mukaiset ekologiset verkostot.
	3.2 Osoitamme ekologiset verkostot	
	3.3 Turvaamme ja kehitämme ekologisia verkostoja	

Asemakaava ja Tampereen LUMO –ohjelman tavoitteet

TAVOITTEET	TOIMINNAN PAINOPISTEET	ASEMAKAAVAN 8792 SUHDE TAVOITTEISIIN
4. Vesistöjen ja pienvesien tila on hyvä ja niiden eliöstö monimuotoista ja elinvoimaista	4.1 Parannamme tietotasa Tampereen vesiekosysteemeistä	Asemakaava-alueelle on laadittu hulevesiselvitys ja suunnitelma, joissa esitetään toimenpiteet alueen hulevesihuollon parantamiseksi. Hulevesien käsittelystä on annettu kaavamääräykset. Alueen hulevesien käsittely paranee ja sillä on vaikutus valuma-alueen vesien laatuun.
	4.2 Parannamme vesielinympäristöjen tilaa	
5. Haitallisten vieraslajien torjunta on tehokasta ja toimivaa	5.1 Ennaltaehkäisemme vieraslajien leviämistä Tampereella	Vieraslajien torjunta ei edellytä asemakaavamääräyksiä.
	5.2 Torjumme vieraslajeja järjestäytyneesti	
	5.3 Vahvistamme asukkaiden ja yhteisöjen roolia vieraslajien torjunnassa	
	5.4 Kehitämme vieraslajitiedon keruuta ja hyödyntämistä	
6. Asukkaat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi	6.1 Edistämme ympäristökasvatusta ja -viestintää	Hakametsän urheilualueen ulkotiloja tullaan suunnittelemaan yhdessä alueen asukkaiden kanssa.
	6.2 Edistämme vapaaehtoistoimintaa	
	6.3 Kehitämme kaupungin ja yhteisöjen välistä yhteistyötä	

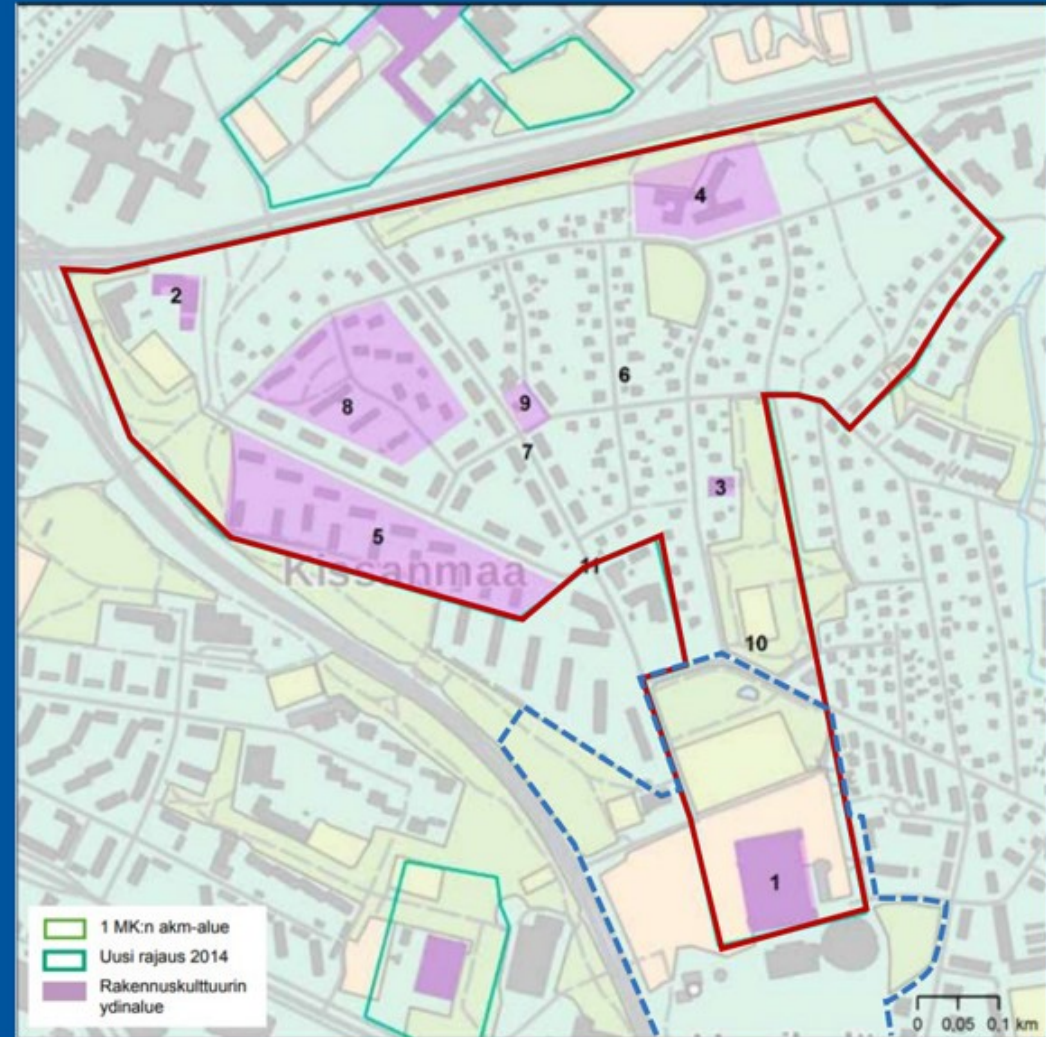
Maakunnalliset arvot

Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (Selvitys, Pirkanmaan maakuntaliitto 2016)

Kartalla näkyy purppuranpunaisella rajattuna maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö Kissanmaa-Hipposkylä-Hakametsän jäähalli.

Hakametsän urheilualueen asemakaavan 8792 suunnittelualue on rajattu kuvaan tummansinisellä katkoviivalla.

Kaava-alueelta kokonaisuuteen kuuluu Tartonpuisto sekä jäähalli, joka on merkitty maakunnallisesti arvokkaan rakennuskulttuurin ydinalueeksi (lila väri).

Kaavan vaikutukset maakunnallisiin arvoihin

Pirkanmaan maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (Selvitys, Pirkanmaan maakuntaliitto 2016)

Selvityksessä alueen arvot ja ominaispiirteet on kuvattu seuraavasti:

- rakennusmääräykset: eri talotyyppien yhtenäinen mittakaava ja massoittelu (Kissanmaa)
- asuinrakennusten ja rakennusmassojen sijoittelu tonteille, puutarhapihat (Kissanmaa)
- kaupunkiin saapuminen idästä: Kosken maantien historiallinen tielinja, katunäkymät, kortteleiden muodot
- Jäähallin asema kaupunkikuvassa, väljyys hallin ympärillä, näkymät Kissanmaalta jäähallille, jäähallin näkyminen Hervannan valtavyylällä
- väljä vihreä kaupunkikuva, metsäiset puistot

Asemakaavan mukaisen rakentamisen vaikutukset maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvoihin ja ominaispiirteisiin:

Ei vaikutuksia Kissanmaan rakennuksiin tai tontteihin. Näkymät Kissanmaankadulta ja Karhunkadulta etelää kohti muuttuvat.

Koskenmaantien historiallinen tielinja säilyy. Katunäkymiin tulee muutoksia uuden rakentamisen myötä.

Jäähalli saa asemakaavassa suojelumerkinnän. Väljyys hallin ympärillä vähenee, mutta sen asema itsenäisenä, tunnistettavana rakennuksena säilyy. Jäähalli on edelleen nähtävissä tärkeimmistä näkymäsuunnista Kissanmaankadulta ja Hervannan valtavyylän suunnalta.

Kaava-alueen kaupunkikuva tiivistyy. Tartonpuiston ja Uudenkylänpuiston pinta-alat pienenevät nykyisestä, mutta kaupunkikuvan väljyyttä ja vehreyttä säilyy Tartonpuiston pohjoisosassa. Puustoa ja kasvillisuutta on esitetty lisättäväksi kaikilla suunnitelman myötä muodostuvilla puisto- ja aukioalueilla. Metsäaluetta säilyy laajasti.

Kaupunkikuva ja kulttuuriympäristö

Rakennetun ympäristön arvot ja ominaispiirteet

Aikakauden edustava alue tai alueen osa, jossa alkuperäinen korttelirakenne, ympäristö ja rakennuskanta ovat säilyneet. Arkkitehtonisesti arvokas kokonaisuus.

Toimenpidesuositus: Alueella tulee pyrkiä säilyttämään korttelirakenne, pihat ja rakennusten alkuperäiset ominaispiirteet. Alueet ovat arkoja muutokselle. Jäähallin osalta tärkeää on riittävän avoimen tilan varaaminen hallin ympäristöön.

Aikakaudelleen tyypillinen asuinalue tai alueen osa, jolla alkuperäinen korttelirakenne on säilynyt. Alueen kaupunkirakenteella on arvoa.

Toimenpidesuositus: Alueen korttelirakenne ja pihat tulee pyrkiä säilyttämään. Tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen alkuperäiseen luonteeseen.

Historiallinen kaupunkirakenteen osa. Arvo muodostuu kokonaisuudesta, yksittäiset rakennukset tai tekijät eivät pääosin ole arvokkaita.

Toimenpidesuositus: Kaupunkirakenteen hahmo tulee pyrkiä säilyttämään ja mahdollisuuksien mukaan eheyttämään.

Keskeiset vaikutukset

rakennetun ympäristön arvoihin ja ominaispiirteisiin

 Aikakauden edustava alue tai alueen osa, jossa alkuperäinen korttelirakenne, ympäristö ja rakennuskanta ovat säilyneet. Arkkitehtonisesti arvokas kokonaisuus.

Toimenpidesuositus: Alueella tulee pyrkiä säilyttämään korttelirakenne, pihat ja rakennusten alkuperäiset ominaispiirteet. Alueet ovat arkoja muutokselle. Jäähallin osalta tärkeää on riittävän avoimen tilan varaaminen hallin ympäristöön.

1. Hakametsän vanha jäähalli

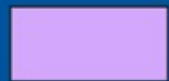
Jäähalli saa asemakaavassa suojelumerkinnän, joka kieltää rakennuksen purkamisen ja turvaa sen alkuperäisiä ominaispiirteitä. Väljyys hallin ympärillä vähenee, mutta sen asema itsenäisenä, tunnistettavana rakennuksena säilyy. Jäähalli on edelleen nähtävissä tärkeimmistä näkymäsuunnista Kissanmaankadulta ja Hervannan valtaväylän suunnalta.

2. AUSA-talot (Uudenkylänkatu 1, 3, 4, 6 ja 7)

Korttelit jäävät asemakaava-alueen ulkopuolelle. Korttelirakenne, pihat ja rakennusten ominaispiirteet säilyvät.

Keskeiset vaikutukset

rakennetun ympäristön arvoihin ja ominaispiirteisiin

Aikakaudelleen tyypillinen asuinalue tai alueen osa, jolla alkuperäinen korttelirakenne on säilynyt. Alueen kaupunkirakenteella on arvoa.

Toimenpidesuositus: Alueen korttelirakenne ja pihat tulee pyrkiä säilyttämään. Tarvittavat muutokset ja lisäykset tulee sovittaa alueen alkuperäiseen luonteeseen.

3. Kissantassun kortteli, Kissanmaankatu 22-32

Kortteli jää asemakaava-alueen ulkopuolelle. Korttelirakenne, pihat ja rakennusten ominaispiirteet säilyvät.

4. Uudenkylänkatu 8 ja 12

Kortteli jää asemakaava-alueen ulkopuolelle. Korttelirakenne, pihat ja rakennusten ominaispiirteet säilyvät.

Keskeiset vaikutukset

rakennetun ympäristön arvoihin ja ominaispiirteisiin

Historiallinen kaupunkirakenteen osa. Arvo muodostuu kokonaisuudesta, yksittäiset rakennukset tai tekijät eivät pääosin ole arvokkaita.

Toimenpidesuositus: Kaupunkirakenteen hahmo tulee pyrkiä säilyttämään ja mahdollisuuksien mukaan eheyttämään.

5. Vanha Koskenmaantie

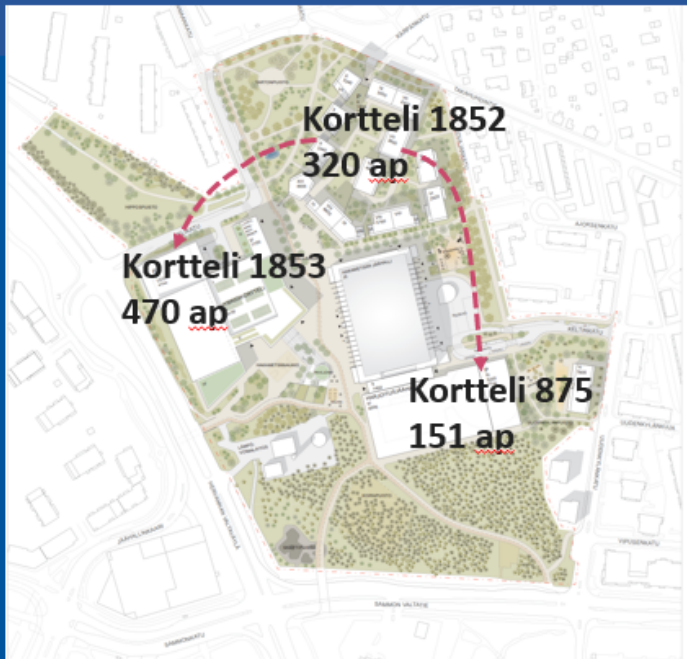
Kaava-alueita sivuavalle Takahuhtintien osuudelle suunnitellaan kävelyn ja pyöräilyn väylät. Kadun linjausta ei muuteta.

6. Hakametsän metsäalue

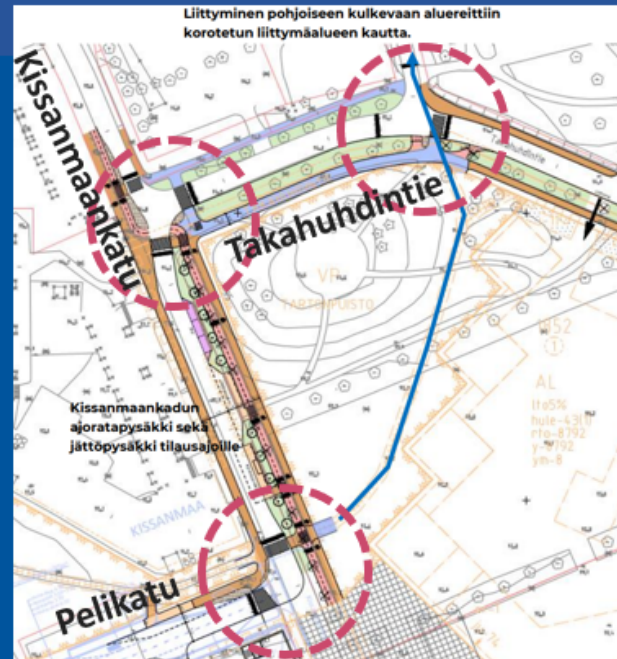
Metsäalueen kaupunkikuvallisesti olennaisin osa, täysikasvuinen männikkö, säilyy pääosin. Metsän kokonaishahmo kaupunkikuvassa säilyy.

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla

Alueen pysäköintipaikkojen määrät ja sijainnit. Kaavamääräysten mukaan asuinkorttelista 1852 saa sijoittaa pysäköintipaikkoja myös pysäköintilaitoksiin hybridikorttelissa 1853 ja jäähallikorttelissa 875. Tämä voi osaltaan pienentää korttelin 1852 alueelle rakennettavien pysäköintipaikkojen määrää ja kortteliin suuntautuvaa liikennettä Takahuhdintiellä.

Asemakaavaan liittyvässä liikennesuunnitelmassa on esitetty korotetut suojatiealueet kuvaan merkityissä risteyksissä. Tämän avulla on tarkoitus vähentää reitin houkuttelevuutta läpiajoon ja alentaa tilannenopeuksia.

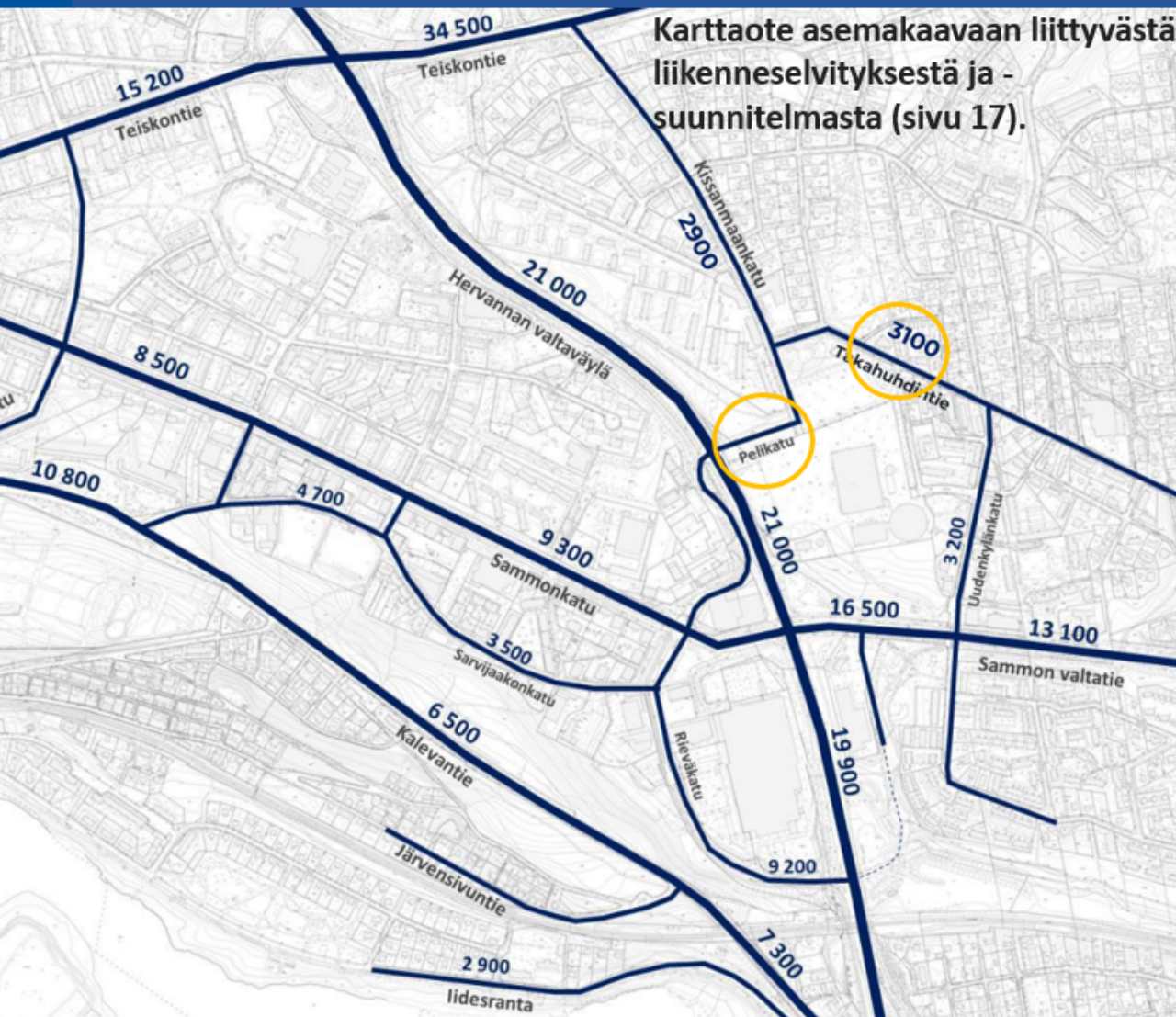
Muistutuksissa pidettiin liikennemäärien kasvua uhkana kapeilla lähikaduilla, erityisesti Takahuhdintiellä ja Uudenkylänkadulla. Suurimpana ongelmana nähtiin asuinkorttelin 1852 pysäköintipaikat, joihin ajo on esitetty Takahuhdintieltä.

Korttelin 1852 ajoyhteyden sijoittamista Takahuhdintielle on suunnitelmissa perusteltu Pelikadun ruuhkautumisen välttämiseksi. Tätä pidettiin muistutuksissa heikkona perusteluna, koska reitti korttelista 1852 Hervannan valtavyölle kulkee joka tapauksessa Pelikadun kautta.

Ajoyhteyden sijainti Takahuhdintiellä mahdollistaa kuitenkin sen, että ruuhkatilanteissa korttelista 1852 lähtevillä tai sinne saapuvilla on Pelikadun ohella valittavissaan myös muita reittivaihtoehtoja.

Liikennemäärätiedot

Useammassa muistutuksessa tuotiin esiin, että liikenneselvityksessä esitetty nykytilanteen keskimääräinen vuorokausiliikenne KVL 3100 ajoneuvoa/vrk Takahuhdintiellä vaikuttaa virheelliseltä. Myös Pelikadulta oli havaittu puuttuva liikennemäärä.

Kaupungilla olevat mittaustiedot kohteista on tarkistettu. Viimeisimmät mittaukset on tehty 17.3.2022 ja tulokset esittävät keskimääräisen arkivuorokausiliikenteen KAVL, joka on keskimäärin noin 7% suurempi kuin edellä mainittu KVL.

Pelikadulla keskimääräinen arkivuorokausiliikenne on mittausajankohtana ollut 3048 ajoneuvoa ja Takahuhdintiellä 3089 ajoneuvoa.

Takahuhdintiellä liikenneselvityksessä käytetty lukuarvo on asiantuntija-arvion mukaan riittävän tarkka kyseiseen käyttötarkoitukseen.

Alueella on kuluvan kesän aikana tarkoitus parantaa Takahuhdintien ja Jousikadun risteuksen turvallisuutta. Seuraavat liikennemäärien mittaukset tehdään muutostyön valmistuttua. Tällöin saadaan päivitettyä tietoa myös Pelikadun ja Takahuhdintien liikenteestä.

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin

Ote luontoselvityksen johtopäätökset -kappaleesta

Luontoselvityksen tavoitteena oli tuottaa lisätietoa asemakaava-alueen luontoarvoista maankäytön suunnittelua varten. Selvitysalueen luontoarvot keskittyvät sen eteläosan metsään. Aiemmissa liito-oravaselvityksissä on arvioitu, että metsässä on liito-oravalle soveltuvaa elinympäristöä. Lepakoiden kannalta metsikkö on etenkin koirapuiston ympäristössä selvitysalueen aktiivisimpia alueita. Myös kasvillisuuden ja luontotyyppien kannalta metsikkö on mielenkiintoinen alue.

Selvitysalueella ei havaittu sellaisia luontotyypppeihin, kasvillisuuteen tai lepakoihin liittyviä luontoarvoja, jotka ovat maankäytön suunnittelussa velvoittavia. Luontoselvityksen pohjalta kuitenkin suositellaan, että metsäinen alue mahdollisuuksien mukaan säästetään nykytilaisena. Etenkin tunnettu kolohaapa on suositeltavaa pyrkiä säilyttämään. Toisaalta myös luonnonkasvillisuutta kasvava puistoniitty, puistolampi ja ruderaattialueet lisäävät hoidetun viheralueen luonnon monimuotoisuutta.

- **Asemakaavassa säilytetään suunnittelualueen eteläosan metsä (Hakametsä). Muutoksia aiheuttavat vähäinen rakennusalan laajennus metsän pohjoisreunaan (harjoitusjäähalli) ja uuden kävely- ja pyöräily sillan rakentaminen lounaiskulmaan.**
- **Luonnonkasvillisuutta kasvava puistoniitty ja -lampi on esitetty rakennettavaksi toiseen sijaintiin alueella. Ne suunnitellaan tukemaan ja lisäämään luonnon monimuotoisuutta.**
- **Ruderaattialueet (esim. hoitamattomat piennarmaat) vähenevät suunnittelualueella.**

Tampereen arkkitehtuuriohjelman teemat

Kaupunkiympäristö

TAVOITTEET

1. Tampereella kaupunkiympäristön laatua vaalitaan niin keskuksissa kuin niiden ulkopuolisilla alueilla uudis-, muutos- ja korjausrakentamiskohteissa sekä kunnossapidossa.
2. Tampereella julkinen taide on tuotu osaksi arkkitehtuuria ja asuinympäristöä vahvistamaan paikallisidentiteettiä ja elämyksellisyyttä helposti saavutettavasti.
3. Tampereen monimuotoisia luonnonympäristöjä vaalitaan ja toteutetaan uutta kaupunkiluontoa.
4. Tampereen monipuolinen kaupunkiympäristö ja -rakenne kannustavat aktiivisuuteen ja yhteisöllisyyteen.
5. Tampereen kaupunkirakenteessa yhteisesti tärkeät kaupunkitilat, -reitit ja paikat ovat kaikille saavutettavia kaikkina vuodenaikoina.
6. Tampereen kaupunkirakenteen kestävyyttä arvioidaan ja ohjataan aktiivisesti.

Historiallinen jatkuvuus

TAVOITTEET

1. Tampereella rakennetun kulttuuriympäristön arvo hyvän ympäristön tekijänä tunnustetaan ja omaksutaan päätöksenteon lähtökohdaksi.
2. Tampereella rakentamisen perimä näkyy, säilyy ja muuttuu omaa aikaansa peilaten rakennuksissa ja kaupunkirakenteessa.
3. Tampereen kaupunkikuvan ja -rakenteen historiallinen, arvokkaaksi koettu hierarkia sekä mittakaavat näkyvät ja säilyvät muutoksessa.
4. Tampereella luonnonmaisemia, historiallisia maisematyyppejä ja maastonmuotojen ainutlaatuisia piirteitä arvostetaan sekä keskustassa että muissa kaupunginosissa.
5. Tampereella kaupungin rakentamisen vaiheet näkyvät rakennusmateriaaleissa ja -tavoissa. Kestävää rakentamista ja kiertotaloutta edistetään hyvällä kunnossapidolla ja korjaamisella.

Uudis- ja täydennysrakentaminen

TAVOITTEET

1. Tampereella nostetaan arkkitehtoniset laatutekijät taloudellisten arvojen rinnalle tunnistaen laadukkaan arkkitehtuurin pitkän aikavälin myönteiset vaikutukset.
2. Tampereella rakennetaan arkkitehtonisesti korkeatasoista, monipuolista ja tunnistettavaa uutta ympäristöä, jonka syvimät juuret ovat teollisen kaupungin historiassa.
3. Tampereella parannetaan asuntoarkkitehtuurin toiminnallista laatua ylittämällä vähimmäisvaatimukset.
4. Tampereella edistetään kestävästä arkkitehtuurista suunnittelemalla ja toteuttamalla rakennukset toiminnallisesti, rakenneteknisesti ja esteettisesti pitkäikäisiksi.

Vuorovaikutus ja koulutus

TAVOITTEET

1. Tampereella osallistuminen on luonteva osa kaupunkielämää ja asuinympäristöön vaikuttamisen mahdollisuuksia. Osallisuus myös sitouttaa myönteisellä tavalla.
2. Tampereella on matala kynnys kommentoida ja käyttää arkkitehtuuria. Arkkitehtuuri-ohjelma kannustaa ja toimii alustana tälle keskustelulle.
3. Tampere on arkkitehtuurikasvatuksen, -koulutuksen ja oppimisen kärkikaupunki.
4. Tampere on kaupunki, jossa arkkitehdit voivat kehittyä ja inspiroitua: Arkkitehtuurin alan ammattilaiset haluavat asettua Tampereelle harjoittamaan ammattiaan. Kaupungista tulee myös vetovoimainen arkkitehtuurimatkailun kohde.
5. Tampereella kestävästä rakentamisen valmiuksien lisääminen on keskeinen osa kaikkea arkkitehtuurikasvatusta ja -koulutusta.

Asemakaava ja Tampereen arkkitehtuuriohjelma

Kaupunkiympäristö

TAVOITTEET

1. Tampereella kaupunkiympäristön laatua vaalitaan niin keskus- toissa kuin niiden ulkopuolisilla alueilla uudis-, muutos- ja korjausrakentamiskohteissa sekä kunnossapidossa.
2. Tampereella julkinen taide on tuotu osaksi arkkitehtuuria ja asuinympäristöä vahvistamaan paikallisidentiteettiä ja elämyksellisyttä helposti saavutettavasti.
3. Tampereen monimuotoisia luonnonympäristöjä vaalitaan ja toteutetaan uutta kaupunkiluontoa.
4. Tampereen monipuolinen kaupunkiympäristö ja -rakenne kannustavat aktiivisuuteen ja yhteisöllisyyteen.
5. Tampereen kaupunkirakenteessa yhteisesti tärkeät kaupunkitilat, -reitit ja paikat ovat kaikille saavutettavia kaikkina vuoden aikoina.
6. Tampereen kaupunkirakenteen kestävyttä arvioidaan ja ohjataan aktiivisesti.

Asemakaavassa huomioitu:

- Jokaiseen kortteliin kohdistuu jokin seuraavista, kaupunkiympäristön ja arkkitehtuurin laatuun liittyvistä kaavamääräyksistä:

sj-25 "Kaupunkikuvan kannalta tärkeä korttelialue. Julkisivujen arkkitehtoniseen käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota."

sj-21 "Kaupunkikuvan kannalta tärkeä korttelialue. Korttelialueelle suunniteltavat rakennukset ja rakennelmat tulee toteuttaa alueen kaupunkikuvalliset arvot huomioon ottavalla tavalla."

ym-8 "Uudisrakennusten sopeutumiseen kaupunginosakokonaisuuteen ja katukuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota."

- Asemakaavamääräyksissä ja rakentamistapaohjeessa tuodaan esiin katutasokerrosten rooli laadukkaana kaupunkiympäristön osana.

- Asuinkortteleita koskee asemakaavamääräys: "Julkisivumateriaalien tulee olla korkealuokkaisia ja detaljoinnin viimeisteltyä."

- Hybridikorttelia koskee asemakaavamääräys: "Julkisivujen detaljoinnin tulee olla viimeisteltyä."

- Alueelle on laadittu taideohjelma ja valaistus suunnitelma

- Alueella sekä vaalitaan luonnonympäristöä (Hakametsän säilyttäminen) että toteutetaan uutta kaupunkiluontoa.

- Asemakaavan pohjalta toteutuva ympäristö kannustaa aktiivisuuteen ja yhteisöllisyyteen.

Historiallinen jatkuvuus

TAVOITTEET

1. Tampereella rakennetun kulttuuriympäristön arvo hyvän ympäristön tekijänä tunnustetaan ja omaksutaan päätöksenteon lähtökohdaksi.
2. Tampereella rakentamisen perimä näkyy, säilyy ja muuttuu omaa aikaansa peilaten rakennuksissa ja kaupunkirakenteessa.
3. Tampereen kaupunkikuvan ja -rakenteen historiallinen, arvokkaaksi koettu hierarkia sekä mittakaavat näkyvät ja säilyvät muutoksessa.
4. Tampereella luonnonmaisemia, historiallisia maisematyyppejä ja maastonmuotojen ainutlaatuisia piirteitä arvostetaan sekä keskustassa että muissa kaupunginosissa
5. Tampereella kaupungin rakentamisen vaiheet näkyvät rakennusmateriaaleissa ja -tavoissa. Kestävää rakentamista ja kiertoaloutta edistetään hyvällä kunnossapidolla ja korjaamisella.

Asemakaavassa huomioitu:

- Asemakaavalla suojellaan arvokas Hakametsän jäähalli ja parannetaan sen kunnostamisen taloudellisia edellytyksiä.

- Asemakaavan vaikutuksia rakennetun ympäristön arvoihin on arvioitu laadittujen selvitysten pohjalta.

- Alueen nykyistä mittakaavaa edustava ympäristö säilyy, vaikka rinnalle on asemakaavan perusteella mahdollista rakentaa omaa aikaansa peilaava kokonaisuus.

Asemakaava ja Tampereen arkkitehtuuriohjelma

Uudis- ja täydennysrakentaminen

TAVOITTEET

1. Tampereella nostetaan arkkitehtoniset laatutekijät taloudellisten arvojen rinnalle tunnistaen laadukkaan arkkitehtuurin pitkän aikavälin myönteiset vaikutukset.
2. Tampereella rakennetaan arkkitehtonisesti korkeatasoista, monipuolista ja tunnistettavaa uutta ympäristöä, jonka syvimät juuret ovat teollisen kaupungin historiassa.
3. Tampereella parannetaan asuntoarkkitehtuurin toiminnallista laatua ylittämällä vähimmäisvaatimukset.
4. Tampereella edistetään kestävää arkkitehtuuria suunnittelemalla ja toteuttamalla rakennukset toiminnallisesti, rakenneteknisesti ja esteettisesti pitkäikäisiksi.

Asemakaavassa huomioitu:

- Jokaiseen kortteliin kohdistuu jokin seuraavista, kaupunkiympäristön ja arkkitehtuurin laatuun liittyvistä kaavamääräyksistä:

sj-25 "Kaupunkikuvan kannalta tärkeä korttelialue. Julkisivujen arkkitehtoniseen käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota."

sj-21 "Kaupunkikuvan kannalta tärkeä korttelialue. Korttelialueelle suunniteltavat rakennukset ja rakennelmat tulee toteuttaa alueen kaupunkikuvalliset arvot huomioon ottavalla tavalla."

ym-8 "Uudisrakennusten sopeutumiseen kaupunginosakokonaisuuteen ja katukuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota."

- Alueelle tulevassa uudisrakentamisessa tavoitellaan rakennusten toiminnallista, rakenneteknistä ja esteettistä pitkäikäisyyttä.

Vuorovaikutus ja koulutus

TAVOITTEET

1. Tampereella osallistuminen on luonteva osa kaupunkielämää ja asuinympäristöön vaikuttamisen mahdollisuuksia. Osallisuus myös sitouttaa myönteisellä tavalla.
2. Tampereella on matala kynnyks kommentoita ja käyttää arkkitehtuuria. Arkkitehtuuriohjelma kannustaa ja toimii alustana tälle keskustelulle.
3. Tampere on arkkitehtuurikasvatuksen, -koulutuksen ja oppimisen kärkikaupunki.
4. Tampere on kaupunki, jossa arkkitehdit voivat kehittyä ja inspiroitua: Arkkitehtuurin alan ammattilaiset haluavat asettua Tampereelle harjoittamaan ammattiaan. Kaupungista tulee myös vetovoimainen arkkitehtuurimatkailun kohde.
5. Tampereella kestävä rakentamisen valmiuksien lisääminen on keskeinen osa kaikkea arkkitehtuurikasvatusta ja -koulutusta.

Asemakaavassa huomioitu:

- Hankkeen puitteissa on käytetty runsaasti vuorokeskustelua osallisten kanssa.

VIRANOMAISTEN LAUSUNNOT	VASTINE JA TOIMENPITEET
<p>Pirkanmaan maakuntamuseo: Pirkanmaan maakuntamuseolta pyydetään lausuntoa otsikossa mainitusta hankkeesta. Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa Hakametsän urheilualan kehittäminen liikunnan, urheilun ja liikuntatutkimuksen kampukseksi. Lisäksi alueelle ollaan osoittamassa mm. runsaasti uutta asuinrakentamista. Maakuntamuseo on antanut lausunnot kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (DIAR: 626/2019) sekä valmisteluaineistosta (DIAR: 667/2022). Viimeisimmässä lausunnossaan maakuntamuseo katsoi, että Hakametsän jäähallin keskeiset arvot oli turvattu kaavaluonnoksessa riittävällä tavalla. Kaavaratkaisussa rakennus säilyi urheiluhallina ja myös sen itsenäinen monumentin luonne ja tunnistettava, arkkitehtonisesti ja rakennusteknisesti merkittävä ulkoasu säilyivät. Maakuntamuseo totesi, että rakennuksen kaupunkikuvallinen rooli heikkeni nykyisille parkkialueille sijoittuvan täydennysrakentamisen myötä, mutta jäähalliin säilyi kuitenkin näkymäyhteyksiä merkittävimmistä näkymäsuunnista. Maakunnallisesti arvokkaan Kissanmaan, Hipposkylän ja Hakametsän jäähallin rakennetun kulttuuriympäristön todettiin muuttuvan voimakkaasti, mutta maakuntamuseo totesi arvoalueen eteläosan kulttuurihistoriallisten arvojen kiinnittyvän erityisesti Hakametsän jäähalliin, jolloin alue kestää myös uudisrakentamista mikäli samalla huolehditaan jäähallin arvojen säilymisestä. Maakuntamuseo kiinnitti lisäksi huomiota ym-8:n merkinnän puuttumiseen kaava-alueella sijaitsevan voimalaitoksen alueelta sekä totesi, että hankkeen johdosta kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia tulee syventää.</p> <p>Hakametsän jäähallin kaavamääräystä on luonnosvaiheen jälkeen kehitetty yhteistyössä Pirkanmaan maakuntamuseon kanssa. Uusi määräys on sr-63: "Rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan kannalta tärkeä rakennus. Rakennusta ei saa purkaa. Rakennuksessa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennuksen rakennustaiteellisesti arvokas ja kaupunkikuvan kannalta tärkeä luonne säilyy. Rakennuksen katto rakenteineen voidaan korvata uudella siten, että katon alkuperäinen, ulos ja hallin sisätilaan näkyvä muoto säilyy. Jäähallin päätila tulee säilyttää yhtenä, avoimena, kenttään ja katsomoon jakautuvana tilana. Merkittävistä korjaus- ja muutostöistä tulee pyytää suunnitteluvaiheessa lausunto museoviranomaiselta." Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että uusi suojelumerkintä on asianmukainen ja riittävä turvaamaan jäähallin moninaiset kulttuurihistorialliset arvot.</p> <p>Myös kaavan kaupunkikuvaan, maisemaan ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvien vaikutusten arviointia on kehitetty. Kaavaehdotuskartalla osassa korttelialueista ohjataan uudisrakentamista sopimaan</p>	

<p>kaupunkikuvallisesti vaativalle paikalle. Tällaista merkintää ei kuitenkaan ole nk. hybridikorttelilla eikä lämpövoimalan korttelialueella, vaikka vastineraportin mukaan viimeksi mainitulle on ollut tarkoitus lisätä merkintä ym-8. Pirkanmaan maakuntamuseo kehottaa Tampereen kaupunkia vielä tarkistamaan kaavamerkinnyt tältä osin. Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.</p>	<p>Hybridikorttelille on lisätty kaavamerkintä sj-25 ”Kaupunkikuvan kannalta tärkeä korttelialue. Julkisivujen arkkitehtoniseen käsittelyyn tulee kiinnittää erityistä huomiota.”</p> <p>Voimalalle on lisätty kaavamerkintä ym-8 ”Uudisrakennusten sopeutumiseen kaupunginosakokonaisuuteen ja katukuvaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.”</p>
<p>Pirkanmaan ELY-keskus: Tampereen kaupunki on pyytänyt ELY-keskukselta lausuntoa otsikon mukaisesta asemakaavan ehdotuksesta. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaan kaavamuutoksen tavoitteena on toteuttaa Hakametsän urheilualueelle liikunnan, urheilun ja liikuntatutkimuksen kampus, joka tarjoaa nykyaikaiset ja monipuoliset puitteet niin harrastajille, urheiluseuroille ja -järjestöille, huippu-urheilulle, tutkimusja kehitystyölle kuin alan yrityksillekin. Alueella tutkitaan myös asumisen mahdollisuudet. Asemakaavalla määritellään rakennetun ympäristön suojelun taso ja luodaan edellytykset siihen sopivalle täydennysrakentamiselle, toimiville viher- ja virkistysyhteyksille sekä viherpalveluille. Pirkanmaan ELY-keskus on perehtynyt aineistoon ja antaa seuraavan lausunnon: ELY-keskus on aiemmassa palautteessaan kiinnittänyt huomiota liitooravan kulkuyhteyden jatkuvuuteen. Kaavamääräyksiä ja kaavaratkaisua on tämän osalta kehitetty. ELY-keskus näkee, että puustoa vaaliva ja puustoisuutta tukeva kaavamääräys on tarpeen ulottaa vielä kaava-alueen itäosassa sijaitsevaan Uudenkylänpuistoon, josta määräys yhteyden jatkuvuuden näkökulmasta uupuu. ELY-keskus suosittelee myös kiinnittämään huomiota asuntojen avautumiseen meluun nähden Uudenkylänkadun varrella, jossa melutasot ovat meluselvityksen mukaan koholla. ELY-keskus näkee, että kaavasta on hyvä järjestää maankäyttö- ja rakennuslain mukainen viranomaisneuvottelu, jossa käydään läpi saatu palaute ja viimeistelytarpeet.</p>	<p>Uudenkylänpuistoon on lisätty kaavamerkintä i-11 ”Istutettava alueen osa. Alueella on säilytettävä olemassa olevaa puustoa mahdollisuuksien mukaan ja sitä on täydennettävä uusilla istutuksilla ympäristöön soveltuvalla tavalla.”</p> <p>Liikennemelulle altistuvia julkisivuja koskemaan on liitetty kaavamääräys parvekelasituksista.</p> <p>Asemakaavasta järjestettiin ehdotusvaiheen viranomaisneuvottelu 6.3.2024.</p>

YKSITYISHENKILÖIDEN JA ASUKASRYHMIEN MUISTUTUKSET Muistutukset on esitetty lyhentämättöminä. Ainoastaan viittaukset henkilö- ja osoitetietoihin on poistettu.	VASTINE JA TOIMENPITEET
<p>Muistutus 1</p> <p>Ohessa perjantaina 3.11.23 kaikille YLAN jäsenille lähettämämme kirje:</p> <p>Yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 7.11. kaupunkiympäristön palvelualue esittää Hakametsän urheilualueen kaavaehdotuksen asettamista nähtäville.</p> <p>24.10.2023 luovutettu yli 2200 allekirjoittajan vetoamus Tartonpuiston ja Uudenkylänpuiston säästämiseksi on valitettavasti edelleen ajankohtainen ja osoittaa kaavan kipukohtat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. kaupunkikuva 2. puistojen päälle rakentaminen 3. liikennemäärät Kissanmaan ja Uudenkylän kapeilla kaduilla <p>Asukkaiden kannanotto nojaa Tampereen strategiaan sitoumuksiin kuten LUMO-ohjelma, Hiilineutraali Tampere 2030, Arkkitehtuuriohjelma 2023 sekä yleiskaavan linjaus, että kaavassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Kaavaehdotus on ristiriidassa kaikkien näiden kanssa – ja jopa omien suunnittelun teemojensa ”alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen” kanssa. Ehdotuksen ainoa perustelu on tehokkaasti asuinrakentamiseen kaavoitetuista tonteista saatava raha.</p> <p>Tampereen strategiset linjaukset eivät voi olla vain retorinen koriste, vaan niiden tulee raamittaa pitävästi päätöksentekoa. Ristiriita strategian ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä. Adressi on vahva, osallisten asukkaiden mielipide ja kaupungille arvokas dokumentti. Tällaisenaan ehdotus ei saa kaupunkilaisten hyväksyntää. Vetoamme teihin puistojen säästämiseksi, adressin allekirjoittajien valtuuttamana.”</p> <p>Ikävä kyllä emme ole nähneet missään merkintää luovuttamastamme adressista, sen sisällöstä ja käsittelystä. Adressin asiat ja siellä olevat mielipiteet ovat edelleen ajankohtaisia.</p>	<p>Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.</p> <p>Kaupunkikuva:</p> <p>Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17</p> <p>Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21</p> <p>Puistojen päälle rakentaminen:</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11</p> <p>Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13</p> <p>Liikennemäärät Kissanmaan ja Uudenkylän kapeilla kaduilla:</p> <p>Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22</p> <p>Liikennemäärätiedot s. 23</p> <p>Adressin vastaanottaminen ja käsittely</p> <p>Adressi on saatettu tiedoksi kaavoittajalle ja suunnitteluryhmälle sen luovutuksen jälkeen. Adressin on kaavaprosessin kannalta katsottu kuuluvan</p>

Mielestämme YLAan mennyt aineisto on edelleen puutteellinen, osin ristiriitainen tai jopa virheellinen korjauksista huolimatta.

Vaadimme oikeaa asukastilaisuutta, jossa suunnitelmat esitellään ja niitä on mahdollista kommentoida.

Nyt aineistossa esitetty ratkaisu ei ole toimivaa osallistamista:

Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt

Mielipiteet ja muistutukset voi jättää kohdan tiedottaminen ja yhteystiedot mukaisesti.

- Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma nähtävillä 26.9.-17.10.2019. Mielipiteet ja kommentit, tarvittaessa viranomaisneuvottelu.
- Valmisteluaineisto nähtävillä 8.-29.9.2022. Esittelyvideo osoitteessa www.tampere.fi/kaavoitus/tilaisuudetjaesittelyt Suunnittelupäivystys. Mielipiteet ja lausunnot.
- Asemakaavaehdotuksen käsittely. Yhdyskuntalautakunta päättää ehdotuksen nähtäville asettamisesta, kuulutus ja nähtävilletulo. Kaavan esittelytilaisuus 8.11.2023 klo 13.30-18 Hakametsän jäähallin lipunmyyntitoimistossa. Muistutukset ja viranomaislausunnot.
- Asemakaavan hyväksyy kaupunginvaltuusto. Muutoksenhakumahdollisuus.

ehdotusvaiheen palautteisiin. Se on liitetty tähän palaute- ja vastineraporttiin ja myös vastaukset adressissa esitettyihin seikkoihin löytyvät tästä raportista.

Osallistuminen ja vuorovaikutus

Asemakaavaehdotuksen nähtävillä ollessa, 22.11.2023, pidettiin tilaisuus, jossa suunnitelmat esiteltiin ja niitä oli mahdollista kommentoida. Tilaisuuden nimi oli esittelytilaisuus kaavahankkeen vaiheen vuoksi; ehdotusvaiheessa palautteita ei kerätä asukastilaisuudessa vaan ne kehoitetaan toimittamaan muistutuksina Tampereen kaupungin kirjaamoon. Tämä on normaali menettely asemakaavan ehdotusvaiheessa.

Asemakaavan suhde strategiaan tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Toimenpiteet

Vetoamus Tampereen kaupungille Tartonpuiston ja Uudenkylänpuiston säilyttämiseksi

Hakametsän urheilualueen kaava-alueella nro 8792, johon Tampereen kaupunki suunnittelee yhdessä Peab Oy:n ja YH Kodit Oy:n kanssa Hakametsä Sport Campus -konseptia, sijaitsevat asemakaavoitetut Tartonpuisto ja Uudenkylänpuisto. Yhdyskuntalautakunnan kokouksessa 24.10. esitetään kaavaehdotuksen asettamista nähtäville. Ehdotuksessa aiotaan rakentaa räikeän massiiviset asuinkorttelit olemassa olevien puistojen päälle. Korkea rakentaminen puistoihin, kaupunkikuvallisesti ja kulttuurihistoriallisesti merkittävän Kissanmaan ja Uudenkylän kaupunginosan välittömään rajapintaan ei edusta kestäväää kaupunkisuunnittelua eikä laadukasta kaavoitusta. Tartonpuisto on tärkeä monimuotoinen viheryhteys ja rajapinnan huolittelija – Uudenkylänpuisto puolestaan on kerrostaloalueen ainoa, ylläpidetty toiminnallinen puisto.

Me kaupunkilaiset olemme laatineet adressin puistojen säilyttämiseksi. Adressin on allekirjoittanut yli 2000 henkilöä. Yksityishenkilöiden lisäksi Tartonpuiston ja Uudenkylänpuiston säilyttämistä, läpiajoliikenteen kohtuullistamista ja eheää kaupunkikuvaa vaativat myös Kissanmaan koulun vanhempainyhdistys ry, TOAS Kissanmaa asukastoimikunta, useat Uudenkylän kaupunginosan asunto-osakeyhtiöt, Kissanmaan Omakotiyhdistys ry, Uudenkylän Omakotiyhdistys ry, Tampereen Omakotiyhdistysten keskusjärjestö ry sekä Kaleva-seura ry.

Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaavaehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

Vastineet adressiin (sivunumerot viittaavat tämän raportin alkuosan sivuilla esitettyihin teemakohtaisiin näkökulmiin)

Rakentamisen kokonaismäärästä:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan s. 7

Asemakaavan vaikutukset arvokkaaseen rakennettuun ympäristöön:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Viheralueiden määrä ja laatu:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan s. 9-11

Aukiotilojen laatu ja soveltuvuus virkistyskäyttöön s. 12-13

Hakametsän urheilualueen kehittäminen on tärkeää ja arvokasta. Alue on kulttuurihistoriallisesti yksi tärkeimpiä Tampereella. Hakametsä Sport Campuksen suunnittelun teemoiksi ilmoitetaan alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen. On vakava paikka, että kaavaehdotuksessa nämä eivät ole toteutumassa, vaan ehdotus myösylenkatsoo kaupungin omia sitoumuksia.

Tampereen kaupunki on päättänyt kantakaupungin yleiskaavassa, että asemakaavoitettuihin virkistysalueisiin ei kaavoiteta asuinrakentamista. Tampereen Arkkitehtuuriohjelmassa todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Lisäksi Tampereen tavoitteena on olla hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 – jo seitsemän vuoden kuluttua!

Arvostamme kaavoittajan, hankkeen sekä yhdyskuntalautakunnan valmiutta vuoropuheluun kaupunkilaisten kanssa. Tämä näkyy myös suunnitelman positiivisessa kehittämisessä sen aiemmista vaiheista. Positiivista on että

Tampereen strategian mukaisesti kaupungin kestävä kasvua vahvistetaan kaavoittamalla 80 % asuin kerrosalasta joukkoliikennevyöhykkeille ja aluekeskuksiin samoin kuin edistämällä työpaikkojen sijoittumista samoille vyöhykkeille.

Kantakaupungin vaiheyleiskaavassa 2017-2021 kestävään liikkumiseen perustuvaa kasvua on mahdollistettu erityisesti keskustatoimintojen alueilla sekä erillisellä Kaupunkistrategian kasvun ja elinvoiman vyöhykkeellä, joiden sekoittunut rakenne ja tehokas joukkoliikennejärjestelmä mahdollistavat parhaimmillaan sujuvan arjen ilman omaa autoa. Kaava-alue kuuluu näihin molempiin alueisiin. Tällä on kytkös myös **Hiilineutraali Tampere -tiekartan** teemaan *Kestävä liikkuminen ja kaupunkirakenne*. Tampereella tieliikenne tuottaa noin neljäsosan tamperelaisten kasvihuonekaasupäästöistä. Siksi tarvitaan kulkutapamuutoksia vähäpäästöisempään ja tilatehokkaampaan liikkumiseen.

puistoihin esitetyt pysäköintirakennukset ovat poistuneet, mutta sisäänajo Takahuhdintieltä pysäköintiin pihakannen alle ruuhkauttaa ja vaarantaa tienkäytäjien turvallisuuden. Takahuhdintie on kapea ja jo nyt vilkkaasti liikennöity. Positiivista on myös toki myös yritys säästää pala puistoa, mutta tosiasiallisesti puistot eivät ole ehdotuksessa säästymässä. Ei voi olla Tampereen tapa, että uusissa rakennushankkeissa jyrätään asemakaavoitettuja puistoja ja hankkeiden ekologiset ja sosiaaliset vaikutukset häivytetään.

Hakametsä Sport Campus -hanke ei voi edetä ellei kaavan kipukohtia ensin ratkaista. Näyttää siltä, että alueen asukkaat, useat järjestöt ja yhteisöt sekä monet muut kaupunkilaiset eivät voi hyväksyä ehdotusta siinä muodossa, kun se on tulossa nähtäville.

Adressi haastaa teidät hyvät Hakametsän urheilualueen kehittämisen päätöksentekijät pysähtymään ja pohtimaan: minkälainen on tulevaisuuden Tampere, jossa uudet ja nykyiset asukkaat viihtyvät? Kaikissa asukaskyselyissä lähiluonnon merkitys korostuu. Verkkoadressin allekirjoittajista yli 200 on lisännyt kommentin puistojen merkityksestä. Puistot ovat kaikille avoimia, ei-kaupallisia julkisia tiloja ja osa jokapäiväistä elämää. Puistojen ympäristöarvot nousevat kommentteissa: ne toimivat hiilinieluinä, lisäävät luonnon monimuotoisuutta ja auttavat hulevesien ja helteiden aiheuttamien haittojen hallinnassa. Ja toki myös urheilijat tarvitsevat avointa ulkotilaa. Kaupunki on juuri kartoittanut kyselyllä kaupunkilaisten näkemyksiä julkisista viheralueista ja kyselyn tuloksia olisi syytä hyödyntää kaavoituksessa.

Liikenne:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Liikennemäärätiedot s. 23

Toimenpiteet adressissa esitettyihin seikkoihin liittyen
(yhteenvedo myös s. 3):

- **Pienennetty korttelin 4826 pinta-alaa ja vähennetty rakennusoikeutta, jolloin Uudenkylänpuistoa säilyy enemmän.**
- **Tarkennettu aukiotiloja koskevia kaavamääräyksiä (vehreys, vettä läpäisevät pintamateriaalit) vahvistamaan virkistyskäytön mahdollisuuksia.**
- **Tarkennettu pysäköintipaikkojen sijainteja koskevia kaavamerkintöjä; korttelin 1852 pysäköintiä on mahdollista osoittaa myös jäähallikorttelin 875 pysäköintilaitokseen. Tämä voi osaltaan vähentää Takahuhdintien kautta asuinkortteliin tapahtuvan liikenteen määrää.**

<p>Monet adressin kommentit kertovat myös siitä, että Tampereelle on jo rakennettu liikaa liian tehokkaasti. Allekirjoittaneet kysyvät, painaako raha ja rakennusliikkeiden intressit enemmän kuin kaupunkilaisten tarpeet? Kenen ehdoilla kaupunki kehittyy? Jos hankkeelle aidosti halutaan kaupunkilaisten hyväksyntä, nyt on etsittävä puistot säästävää ratkaisua. Kaavaehdotus on keskeneräinen ja kiirehditty. Tampere tarvitsee, ja kaupunkilaiset ansaitsevat, parasta mahdollista, asuttavaa kaupunkimiljöötä.</p> <p>Vetoamme teihin – hyvät kaupunginhallituksen jäsenet, kaupunginvaltuutetut – Tampereen kaupungin uusien rakennushankkeiden tulee edustaa kestävästä kaupunkisuunnittelusta. Vaadimme Tampereen kaupunkia säilyttämään Tartonpuisto ja Uudenkylän puisto Hakametsä Sport Campus -alueen rajapinnassa. Vaadimme kaavaehdotusta päivitettävän siten, että puistoihin ei kaavoiteta rakentamista.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tarkennettu ylimpien kerrosten käsittelyyn liittyviä yleismääräyksiä; vaikutelma kahden ylimmän kerroksen sisennyksestä. • Uudenkylänpuistoon puuston lisäämistä koskeva kaavamääräys (tavoitteena ekologisen yhteyden vahvistaminen).
<p>Muistutukset 2 - 22 sekä 24 - 29</p> <p>Hakametsän urheilualueen asemakaava on kehittynyt osittain positiivisesta. Kaavaehdotuksessa on kuitenkin edelleen kipukohtia, joita emme voi hyväksyä.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kaupunkikuva Tampereen kaupungin Arkkitehtuuriohjelmassa (2023) todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa aluetta ympäröivän arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Korkea rakentaminen ja pysäköinti on sijoitettava alueen länsi-eteläosaan. 2. Liikennemäärät ja liikkuminen Ehdotettu pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaisi läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Kasvatvat liikennemäärät pysäköintijärjestelyineen on suunnattava alueen etelä- ja 	<p>Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.</p> <p>Kaupunkikuva:</p> <p>Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17</p> <p>Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21</p> <p>Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.</p>

länsipuolelle, missä pääväylät takaavat toimivimmat yhteydet. Vain näin voidaan säilyttää turvalliset kadut ja koulutie.

3. Viheralueiden itseisarvo

Kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Olemassa olevan kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen on tutkitusti kaupunkisuunnittelun ensisijaisin keino ylläpitää hiilinieluja (Co-Carbon-hanke). Tampereen kaupungin tulee toteuttaa sitoumuksiaan Hiilineutraali Tampere 2030 -ohjelmaan ja Luonnon monimuotoisuusohjelmaan (LUMO). Kaavaehdotus on ristiriidassa kaupungin omien strategisten linjausten ja jopa Hakametsä Sport Campus -hankkeen omien suunnittelun teemojen kanssa: alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen. Ristiriita strategian ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikennemäärät ja liikkuminen:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Viheralueiden itseisarvo:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu

Asemakaavan suhde strategiaan tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Tehdyt toimenpiteet

	Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaava- ehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3
--	--

Muistutus 30

Hakametsän urheilualueen kohdat, joita emme hyväksy.

1. Kaupunkikuva

Tampereen kaupungin Arkkitehtuuriohjelman mukaan uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus on ristiriidassa alueen matalan rakennuskannan kanssa. Uudiskohteiden korkeutta tulisi madaltaa ympäristöön sopivaksi. Mikäli korkeudesta ei rakentamisessa tingitä, se ja pysäköinti on sijoitettava alueen länsi -eteläosaan, missä se vähintään poikkeaa ympäristöstä.

2. Liikenne

Suunniteltu Sport Campus, lukio sekä tuhannen asukkaan asuinrakennukset tuovat alueelle pysyvästi suuret liikennemäärät. Suunnittelussa on arvatenkin ajateltu, että raitiotien läheisyys vähentää yksityistä liikennettä, mutta tähän ei alueella usko kukaan. Urheilupaikoille tullaan varusteiden kanssa ja nuoria joko kuljetetaan paikalle tai he tulevat mopoautoilla, täysi-ikäiset omilla autoilla ja yleisöä tuodaan busseilla. Tämän lisäksi alueelle rakennetaan kerrostaloja, joiden asukkaiden liikkuminen on myös huomioitava. Me pitkään Hakametsän hallin ympäristössä asuneet tiedämme, millaista liikenne ja pysäköinti on ollut pelipäivinä. Pihaansa ei tahdo päästä ja kaupunki jakaa sakkoja maastopysäköinnistä. Ja tältä näyttävät näkymät tulevaisuudessa paitsi, ettei tämä rajoitu enää pariin iltaan viikossa. Liikennemäärien kohtuullistamiseksi tulisi uutta asuntorakentamista rajoittaa ja alueelle suuntautuvan liikenteen väylät ja pysäköinti on kohdennettava alueen etelä- ja länsipuolelle.

3. Viheralueet, ilmastonmuutos, ”höntsäliikunta”- ja leikkipaikat

Kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksen mukaan osa Tartonpuistoa ja Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Ilmastonmuutoksen näkökulmasta viheralueet toimivat kaupunkien hiilinieluina ja niiden säilyttäminen on siksi välttämätöntä (Hiilineutraali Tampere). Viheralueet auttavat myös hulevesien imeytymisessä. Tälläkin hetkellä suuret sademäärät saavat aikaan lyhytkestoisia tulvia, mihin vedet jatkossa ohjautuvat, kun alue rakennetaan ja jää asfaltin alle, saammeko uima-altaan kellariimme? Lasten ja nuorten liikkumisesta kannetaan huolta myös Tampereella. Alueelle on jo nyt rakennettu

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Kaupunkikuva:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikenne:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Viheralueet, ilmastonmuutos, ”höntsäliikunta”- ja leikkipaikat:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

todella paljon ja lisää rakentuu mm. Hippoksenkadun varrelle. Uusissa asukkaissa on myös lapsiperheitä. Onko tarkoitus, että lapsia ja nuoria ohjataan vain ja ainoastaan ohjattuihin/maksullisiin harrastuksiin? Puistojen myötä häviävät yhteiset ”höntsäliikunta”- ja leikkipaikat (Liikkuva Tampere). Kaavaehdotus on ristiriidassa kaupungin strategisten tavoitteiden ja linjausten kanssa. Ristiriidat on käsiteltävä ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä.

Kaavaehdotus on ristiriidassa kaupungin omien strategisten linjausten ja jopa Hakametsä Sport Campus -hankkeen omien suunnittelun teemojen kanssa: alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen. Ristiriita strategian ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä.

Hulevesihuolto:

Asemakaavatyön yhteydessä on laadittu suunnitelma huleveden hallintaratkaisusta ja kaavassa annettu jokaiselle korttelille hulevesimääräys hule 43(1,1): *”Vettäläpäisemättömiltä pinnoilta muodostuvia hulevesiä tulee viivyttää alueella siten, että viivytyrakenteiden mitoituslajuuden tulee olla suluissa mainittu kuutiometrimäärä jokaista sataa vettäläpäisemättömää pintaneliometriä kohden. Täyttyneiden viivytyrakenteiden tyhjenemisen tulee kestää vähintään 2 ja korkeintaan 12 tuntia sateen päättymisestä. Rakenteissa tulee olla suunniteltu ylivuoto.”*

Viivytystilavuuden määrässä on huomioitu ilmastomuutoksen vaikutukset.

Asemakaavan suhde strategisiin tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Tehdyt toimenpiteet: Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaava-ehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

--	--

Muistutus 32

Hakametsän urheilualueen asemakaavamuutos on kehittynyt osittain positiivisesti. Kaavaehdotuksessa on kuitenkin edelleen kipukohtia, joita emme voi hyväksyä:

1. Kaupunkikuva

Tampereen kaupungin Arkkitehtuuriohjelmassa (2023) todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa aluetta ympäröivän arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Korkea rakentaminen ja pysäköinti on sijoitettava alueen länsieteläosaan.

2. Liikennemäärät ja liikkuminen

Ehdotettu pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaisi läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Kasvavat liikennemäärät pysäköintijärjestelyineen on suunnattava alueen etelä- ja länsipuolelle, missä pääväylät takaavat toimivimmat yhteydet. Vain näin voidaan säilyttää turvalliset kadut ja koulutie. Jo nykyiset liikennejärjestelyt Pelikadun osalta ovat osoittaneet, että Kalevasta Taysin suuntaan ja TAYSin suunnasta Kalevan suuntaan on ohjautunut paljon lisää liikennettä, joka oikaisee omakotialueiden läpi etenkin Uudenkylän kadun ja Jousikadun kautta. Jos pysäköintijärjestelyt ja niihin ajoväylät suuntautuvat Takahuhdintien suuntaan, lisääntyy omakotialueiden läpiajo entisestään. Näitä katuja ei ole suunniteltu tällaiseen käyttöön ja tällaisille liikennemäärille.

3. Viheralueiden itseisarvo

Kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Olemassa olevan kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen on tutkitusti kaupunkisuunnittelun ensisijaisin keino ylläpitää hiilinieluja (Co-Carbon-hanke). Tampereen kaupungin tulee toteuttaa

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Kaupunkikuva:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikennemäärät ja liikkuminen:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

sitoumuksiaan Hiilineutraali Tampere 2030 -ohjelmaan ja Luonnon monimuotoisuusohjelmaan (LUMO).

Puistoalueiden ottaminen asuinkäyttöön vaikeuttaa myös alueen hulevesien hallintaa. Nykyisellään alueella on suuri alue hiekkakenttää ja puistoja, jotka tulisivat ehdotetussa kaavassa peittymään asuntoihin ja asfalttiin. Jo tämän takia nykyisiä Tartonpuistoa tai Uudenkylänpuistoa lampineen ja niittyineen ei tule pienentää. Puistoissa ja niiden reunamilla on myös paljon varttuvia lehtipuita, joita jouduttaisiin kaatamaan rakennusten tieltä. Tämä on ristiriidassa luontoa ja rahaa säästävän rakennustavan kanssa. Samaan aikaan kaupunginhallitus on lisäämässä niittyalueita mm. Kalevan kirkon puistoon. Jos samaan aikaan niittyalueita vähennetään Tartonpuistossa ja Uudenkylänpuistoissa, ei tavoite niittyalueiden lisäämisestä edisty mitenkään. Ensisijaisesti tulee säilyttää nykyiset niityt ja toissijaisesti rakentaa uusia. Näin säästyy myös verovarjoja.

4. Yhteenveto

Kaikenkaikkiaan kaavaehdotus on ristiriidassa kaupungin omien strategisten linjausten ja jopa Hakametsä Sport Campus -hankkeen omien suunnittelun teemojen kanssa: alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen. Nykyinen kaavaehdotus ylittää kaupungin alueelle asettamat tavoitteet rakennusneliöiden osalta aikanakin 40%, mikä myös osoittaa suunnitelman olevan ylimitoitettu ympäristöönsä. Ristiriita strategian ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä ja ratkaistava ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä.

Viheralueiden itseisarvo:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

Asemakaavan suhde strategisiin tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Tehdyt toimenpiteet

Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaavaehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

Muistutus 33 (Uudenkylän omakotiyhdistys ry)

Hakametsän urheilualueen asemakaavamuutos on kehittynyt osittain positiivisesti. Kaavaehdotuksessa on kuitenkin edelleen kipukohtia, joita emme voi hyväksyä:

1. Kaupunkikuva

Tampereen kaupungin Arkkitehtuuriohjelmassa (2023) todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa aluetta ympäröivän arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Ahtautta aiheuttaa asuntorakentamisen valtava kerrosala, joka on hankkeen etenemisen aikana miltei tuplaantunut 30000 kerrosalaneliömetristä 52700 neliömetriin. Urheilukampuksen konseptikilpailun voittaneessa ratkaisussa asumisen kerrosala oli ehdokkaista suurin (Arvostelupöytäkirjan kommentti ”Asumisen kerrosneliömäärä ylittää tavoitteen huomattavasti”). Rakennusoikeutta on kohtuullistettava, jotta alueesta voisi tulla millään mittareilla viihtyisä. Korkea rakentaminen ja pysäköinti on sijoitettava alueen länsi-eteläosaan.

2. Liikennemäärät ja liikkuminen

Ehdotettu pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaisi läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Kasvavat liikennemäärät pysäköintijärjestelyineen on suunnattava alueen etelä- ja länsipuolelle, missä pääväylät takaavat toimivimmat yhteydet. Vain näin voidaan säilyttää turvalliset kadut ja koulutie.

3. Viheralueiden itseisarvo

Kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Uudenkylänpuisto on Uudenkylän eheän 70-luvun kerrostaloalueen ainoa julkinen toiminnallinen puisto. Tuntuu kummalliselta, että rakennetaan Sport Campus, jossa ei ole ainuttakaan ulkokenttää. Tapiolanpuisto on jo nyt ylikuormitettu.

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Kaupunkikuva:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikennemäärät ja liikkuminen:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Viheralueiden itseisarvo:

Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Olemassa olevan kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen on tutkitusti kaupunkisuunnittelun ensisijaisin keino ylläpitää hiilinieluja (Co-Carbon-hanke). Tampereen kaupungin tulee toteuttaa sitoumuksiaan Hiilineutraali Tampere 2030 -ohjelmaan ja Luonnon monimuotoisuusohjelmaan (LUMO).

4. Asukaspalautteen huomioonottaminen

Tampereen aikuisväestölle tehdyssä hyvinvointikyselyssä 2021 vain joka kolmas tamperelainen (29 %) koki, että oman asuinalueen asioihin voi vaikuttaa. Valtuutetut halusivat tähän parannusta ja laativat itselleen tavoitteen: ”Kokemus vaikutusmahdollisuuksista asuinalueen kehittämiseen on parantunut”. Tilaisuuksia osallistumiseen on järjestetty, mutta niissä ei ole todellisuudessa kuunneltu asukkaiden toivomuksia. Esimerkiksi aloitustilaisuudessa Tredun tiloissa 03.11.2019 asukkaat halusivat, että puistot säilyvät alueella eikä rakenneta kovin korkeita rakennuksia omakotitalojen viereen varjostamaan. Nämä toiveet eivät ole toteutuneet!

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

Asemakaavan suhde strategisiin tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Tehdyt toimenpiteet

Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaavaehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

Muistutus 34

Kaavaehdotuksessa on valitettavan paljon epäkohtia, jotka on mielestäni oikaistava:

1. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on ikävällä tavalla ristiriidassa alueen ympäristön kanssa ja ne aiheuttavat merkittävää varjostusta lähialueen taloille, tuoden myös samanlaisen slummin omakotialueemme naapuriin kuin on jo rakennettu Hervannan valtavyylän toiselle puolelle, jossa ikkunasta voi melkein sanoa käsipäivää naapuritalon asukkaalle. Korkea rakentaminen ja pysäköinti on sijoitettava alueen länsi-eteläosaan, jos sitä ylipäättään pitää rakentaa! Mielestäni ei tarvitse ja jotain rajaa saisi olla kaupungin ahneudella noiden rakennusneliöiden suhteen.
2. Liikennemäärät ja liikkuminen Ehdotettu pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaisi läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Kasvavat liikennemäärät pysäköintijärjestelyineen on suunnattava alueen etelä- ja länsipuolelle, missä pääväylät takaavat toimivimmat yhteydet. Vain näin voidaan säilyttää turvalliset kadut ja koulutie.
3. Viheralueiden itseisarvo Kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Ja jostain sain käsityksen että kivikukkulan jatkeeksi Kissanmaankadun varteen hiekkakentän kohdassa lisättävään puistonpalaan rakennettaisiin uusi lampi. Tämä jos mikä on kaupunkilaisten rahojen tuhlausta kun olen läheltä seurannut kuinka paljon tuota nykyistäkin on rakenneltu ja ehostettu vuosien mittaan. Säilyttäkää Tartonpuisto sellaisenaan ja kokonaan! Tarvittaisiinko tässäkin Kummolan jyrähdys että yhdyskuntalautakunta osaisi noudattaa kaupungin omia ohjeita ja päätöksiä ettei nykyisiä puistoja tuhota.

Pieni vinkki vielä päättäjille: Jos haluatte lisätä kaupunkilaisten tyytyväisyyttä päätöksentekoon, niin Hakametsän suunnitelmissa kannattaa ottaa ihmisten huoli liikarakentamisesta tosissaan ja tulla kansalaisia vastaan. Sillä voisi olla kauaskantoisia positiivisia vaikutuksia. Kaupunki voisi sitä vaikka sitten itsekin hehkuttaa ja käyttää hyväkseen!

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikennemäärät ja liikkuminen:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Viheralueiden itseisarvo:

Muistutus 35

Hakametsän urheilualueen asemakaavamuutos on kehittynyt osittain positiivisesti. Kaavaehdotuksessa on kuitenkin edelleen kipukohtia, joita emme voi hyväksyä:

1. Kaupunkikuva

Tampereen kaupungin Arkkitehtuuriohjelmassa (2023) todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa aluetta ympäröivän arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Korkea rakentaminen ja pysäköinti on sijoitettava alueen länsieteläosaan.

2. Liikennemäärät ja liikkuminen

Ehdotettu pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaisi läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Kasvatvat liikennemäärät pysäköintijärjestelyineen on suunnattava alueen etelä- ja länsipuolelle, missä pääväylät takaavat toimivimmat yhteydet. Vain näin voidaan säilyttää turvalliset kadut ja koulutie. Pysäköinnin pitää tukea kauempaa autolla tulevien ihmisten pysäköintitarvetta.

3. Viheralueiden itseisarvo

Kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Olemassa olevan kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen on tutkitusti kaupunkisuunnittelun ensisijaisin keino ylläpitää hiilinielua (Co-Carbon-hanke). Tampereen 2 kaupungin tulee toteuttaa sitoumuksiaan Hiilineutraali Tampere 2030 -ohjelmaan ja Luonnon monimuotoisuusohjelmaan (LUMO). Kaavaehdotus on ristiriidassa kaupungin omien strategisten linjausten ja jopa Hakametsä Sport Campus -hankkeen omien suunnittelun teemojen kanssa: alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen. Ristiriita strategian ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä.

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Kaupunkikuva:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön ja ympäristön paikallisiin arvoihin s. 16-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikennemäärät ja liikkuminen:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Viheralueiden itseisarvo:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiolojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

Asemakaavan suhde strategiaan tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Tehdyt toimenpiteet:

Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaavaehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

Muistutus 36

Hakametsän urheilualueen asemakaavamuutoksen kaavaehdotuksessa on edelleen kipukohtia, joita joukko kaupunkilaisia ei voi hyväksyä. Nämä kipukohdat liittyvät kaupunkikuvaan, liikennemääriin ja erityisesti viheralueiden itseisarvoon. Näistä olennaisin on mielestäni viheralueiden itseisarvo, joka on ratkaistava ensin. Pirkanmaan liiton koordinoimassa We make transition-hankkeessa (linkki: <https://interreg-baltic.eu/project-posts/we-make-transition-recruited-30-change-agents-from-baltic-sea-region-countries-to-make-a-joint-vision-and-recommendations-to-enhance-ecological-and-social-sustainability-in-cities/>) luodaan Itämeren alueen yhteistä strategiaa kestäväälle tulevaisuudelle vuodelle 2035. Fokuksessa on erityisesti kuntapäätäjien ja asukkaiden vuorovaikutuksen ja yhteistyön kehittäminen. Lähipuistojen säilyttäminen ja viheralueiden lisääminen ovat tulevaisuuskestäviä tekoja, joista myös tässä hankkeessa keskustellaan kuuden eri maan päättäjien ja kansalaisyhteiskunnan edustajien kanssa. Nämä 30 henkilöä on nimetty murrosagenteiksi. We make transition -hanke on jatkoa Pirkanmaan alueen Ekologinen transitio -hankkeelle, jonka loppujulkaisussa Pirkanmaan tulevaisuustarina Inspiraatiota ekologisesti ja sosiaalisesti kestävään kehittämiseen (2021) kirjoitettiin yhteistyössä murrosagenttien kanssa ideoita kestävään tulevaisuuteen Pirkanmaan alueella vuodelle 2050. Tässä julkaisussa sanottiin mm. viheralueista seuraavaa: Vahva tietoisuus ekologisen katastrofin mahdollisuudesta ja ihmisen roolista sen suurimpana katalysoijana tai taltuttajana on luonut uuden kestävä elämäntavan normin. Hyvinvoinnin perustan valaa kaiken ympärillä olevan elämän vaaliminen. Ymmärrämme kuuluvamme yhtenä osana isompaan monilajiseen kokonaisuuteen, jonka ekosysteemien tasapaino, kokonaisvaltainen hyvinvointi ja elinolosuhteiden säilyttäminen kannattelevat meidänkin olemassaoloamme. Elämän pyhyden äärelle voidaan pysähtyä. Lähiympäristö ja sen tarjoama kokemisen, tiedon ja merkitysten aarrea on löydetty uudestaan. Rinnakkaiseloa harjoitetaan niin liikenteenjakaajan sammaleiden kuin pölyttäjille hyödyllisten tai ravinnoksi kelpaavien istutusten kanssa. Kaupungeissa puistot metsittyvät ja luonnolle on varattu vilttejä keitaita hoitaa itseänsä mielensä mukaan. Tämän vihreyden, kuten kaupunkien ulkopuolella (Lähde, viitattu 11.12.2023):

<https://projects.tuni.fi/ekotransitio/julkaisut/pirkanmaan-tulevaisuustarina>

Tampereen kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Hakametsän kaavaehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Olemassa olevan kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen on tutkitusti kaupunkisuunnittelun

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Kaupunkikuva:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

ensisijaisin keino ylläpitää hiilinielua (Co-Carbon-hanke). Tampereen kaupungin tulee toteuttaa sitoumuksiaan Hiilineutraali Tampere 2030- ja Luonnon monimuotoisuusohjelmaan (LUMO). Kaavaehdotus on ristiriidassa kaupungin omien strategisten linjausten ja kestävä tulevaisuuden visioiden kanssa. Ristiriita näiden periaatteiden ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä

Tampereen vetovoimatekijöitä arvioitaessa yksi selkeä heikkous oli kaupungin viheralueiden vähyys. Jokainen tuhottu puisto vähentää siis Tampereen veto- ja pitovoimaa entisestään. Jokainen säilytetty puisto puolestaan lisää vetovoimaa, ja tämän on ymmärtänyt myös pormestari Kummola. Myös Aamulehdessä käsiteltiin asiaa 9.6.2023: Kiistellystä rakennushankkeesta luovuttiin Tampereen arvopaikalla näin kommentoivat asukasaktiivit: <https://www.aamulehti.fi/tampere/art-2000009645398.htm>

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikennemäärät ja liikkuminen:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Viheralueiden itseisarvo:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

Asemakaavan suhde strategiaan tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Muistutus 38, 43

Kaavaehdotus on edelleen olennaisin osin kaupungin omien päätösten ja strategisten tavoitteiden sekä kaavan omien tavoitteiden ("teemojen") vastainen, ja vaarantaisi toteutuessaan alueen nykyisten ja tulevien asukkaiden turvallisuuden, viihtyisyyden ja hyvinvoinnin. Hakametsän Jäähalli jonka tulisi olla alueen keskiössä peittyisi rakennusmassoilla. Ehdotus ei ole sellaisenaan hyväksyttävissä.

1. Puistojen kaavoittaminen asuinrakentamiseen

Tampereen kaupungin valtuusto, kaupungin ylin päättävä elin, on yleiskaavan työsuunnitelmaa varten eksplisiittisesti päättänyt että kaavassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinrakentamiseen. HSC kaavaehdotuksessa nykyiset, kaavassa olevat toiminnalliset ylläpidetyt puistot kaavoitettu on asuinrakentamiseen. Ehdotuksen hyväksyminen merkitsisi valtuuston päätöksen mitätöintiä, ja tarkoittaisi, että jos näin on mahdollista menetellä, tulevaisuudessa yksikään puisto ei ole turvassa, vaikka olisikin kaavassa. Alueen nykyiset puistot ovat ehdotuksessa käytännössä katoamassa. Jäljelle jäisi Tartonpuiston toinen kukkula. Muu kaavassa oleva vihreä muodostuisi tien varren istutuksista eli puista ja nurmikoista. Näin on saatu kaavaehdotus näyttämään siltä kuin alueella tulisi olemaan aitoa julkista puistoa - etenkin kun kaavasunnittelun viime vaiheessa alueeseen on lisätty vielä "Hippospuisto", eli Valtaväylän varressa oleva nurmikkokaitale, joka sekin tosin on vain puskurialue tien ja asutuksen välissä, ei käytettävissä mihinkään muuhun. Törkeintä on Uudenkylänpuiston täydellinen hävittäminen - leikkipuisto, urheilukenttä, puut ja pensaat jäisivät massiivisen kerrostalon ja sen piha-alueen alle. Uudenkylänpuisto on Uudenkylän arvokkaan eheän 70-luvun kerrostaloalueen ainoa ylläpidetty julkinen toiminnallinen puisto. Alueen pihat ovat pääsääntöisesti pysäköintialueina. Kaavan pohjoisosaan suunnitellun massiivisen kerrostaloalueen kylkeen merkattu pieni "leikkikenttä" ei missään nimessä korvaisi Uudenkylän asukkaille eikä nykyistä kenttää verryttelyyn käyttäville nuorille urheilijoille menetettyä toiminnallista puistoa täysmittaisine puineen. Käsittämätöntä olisi myös Tartonpuiston luonnonniityn ja sillä kasvavien Tarton kaupungin lahjoittamien pylvästammien hävittäminen kerrostalomuurin alle. Tartonpuiston lampi kaisloineen ja komeine puineen katoaisi sekin. Uuden lammen rakentaminen Kissanmaankadun varteen ei näitä menetyksiä korvaa. Lisäksi luonnonniitykkukulan, lammen ja sen kasviston, (sekä Uudenkylänpuiston) hävittäminen ja uusien istutusten kaivaminen toiseen kohtaan ei ole hiiliviisasta maankäyttöä. Kasvien ja maaperän kaivaminen aiheuttaa hiilipäästöjä, ja istutettu puu on hiilinielu vasta korkeintaan 12 - 15 vuoden päästä. Tartonpuisto on perustettu, jotta Hakametsän alue voisi

Tehdyt toimenpiteet

Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaavaehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Puistojen kaavoittaminen asuinrakentamiseen

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

Hippospuiston mukaan ottaminen ehdotusvaiheessa:

Hippospuisto liitettiin kaava-alueeseen, jotta yleisten alueiden yleissuunnitelmassa voitiin tutkia keskuspuistoverkoston jatkuvuutta ja esittää tarvittavat toimenpiteet asemakaavassa. Keskeisin toimenpide on

olla laadukas näyteikkuna tuhansille Jäähallin tapahtumiin tuleville, ja sellaisena se hyvin toimii edelleen. Lisäksi puisto muodostaa luontevan rajapinnan vanhojen asuinalueiden ja uuden täydennysrakentamisen väliin, ja näitä rajapintoja pitäisi kaupungin Arkkitehtuuriohjelman mukaan kunnioittaa. Puistojen rakentaminen ei myöskään ole linjassa kaupungin Lumo-ohjelman (Luonnon monimuotoisuus) tai Hiilineutraali Tampere 2030 -ohjelman kanssa.

2. Läpiajoliikenteen kasvu kapeilla kaduilla

Asuinrakentamisen vähintään 1000 asukkaan kerrostaloneliöt on ehdotuksessa pääasiassa sijoitettu Tartonpuiston ja sen viereisen hiekkakentän päälle alueen pohjoisosaan. Asukaspysäköinti esitetään pysäköintiluolaan, jonka sisään- ja ulosajo esitetään tapahtuvaksi Takahuhdintieltä, suurinpiirtein Tartonpuiston lammen kohdalta. Tämä ratkaisu ruuhkauttaisi raskaasti etenkin kapeat Takahuhdintien ja Uudenkylänkadun ja vaarantaisi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden. Erityisesti kärsisivät alueen lapset ja nuoret ja näiden turvallisuus. Sisään- ja ulosajo esitetään Takahuhdintieltä sillä perusteella, että jos se tapahtuisi Pelikadulta (joka tulee alueelle suoraan Valtaväylältä), Pelikadun ja Kissanmaankadun risteyksestä, tämä ruuhkauttaisi Pelikadun. Kuitenkin kaavaehdotuksessa esitetään että läpiajoliikenne Takahuhdintiellä ja Kissanmaankadulla ei kasvaisi merkittävästi, sillä ulosajo alueelta tapahtuisi reittiä Takahuhdintie-Kissanmaankatu-Pelikatu. Eli liikennemäärät eivät kasvaisi Kissanmaankadulla ja Takahuhdintiellä koska sisään- ja ulosajo alueelta tulisi Pelikadulta - mutta sisään- ja ulosajoa pysäköintiluolaan ei voi sijoittaa Pelikadulle ettei se ruuhkautuisi. Mitä perusteluja nämä ovat? Miksi tarvittaisiin ylimääräinen koukkaus Kissanmaankatua ja Takahuhdintietä pitkin pysäköintiluolan sisään- ja ulosajolle, jos joka tapauksessa on tarkoitus että liikenne suuntautuu Pelikadun kautta Valtaväylälle? Takahuhdintie ja Uudenkylänkatu ovat kapeita katuja. Etenkin Takahuhdintien jalkakäytävät ovat niin kapeat että niillä mahtuu tuskin kaksi ihmistä rinnan kävelemään. Talvisin ei sitäkään. Pyöräteitä Takahuhdintiellä ja Uudenkylänkadulla ei ole, eikä Takahuhdintielle sellaisia ole tilaa edes rakentaa. Kun bussi pysähtyy pysäkillä, sen perässä ajavat henkilöautot joutuvat jonottamaan ja odottamaan että bussi lähtee taas liikkeelle. Aamun ja iltapäivän pysäköintiluolasta Takahuhdintielle ja siltä pysäköintiluolaan kääntyvä työmatkaliikenne ruuhkauttaisi Takahuhdintien kriittisinä aikoina pahasti. Henkilöautoliikenteen kasvattaminen näillä kaduilla osoittaa törkeää piittaamattomuutta alueen nykyisten ja uusien asukkaiden turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja hyvinvoinnista. Ratkaisu on kelvoton ja mahdoton hyväksyä, ja lisäksi täysin turha.

kaavassa esitetyt katupuut Pelikadulle. Hippospuistoa ei ole laskettu mukaan viheralueiden pinta-alavertailuissa

Läpiajoliikenteen kasvu kapeilla kaduilla

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Eheän kaupunkikuvan ja kulttuurimiljöön laiminlyöminen:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Asemakaavan suhde strategiaan tavoitteisiin:

3. Eheän kaupunkikuvan ja kulttuurimiljööön laiminlyöminen

Erityisesti asemakaavaehdotuksen massiiviset kerrostalomassat ovat täysin sopimattomia ympäröivään kulttuurimiljööseen. Ne myös tulisivat peittämään näkyvistä alueen sydämen, suojellun kansallisesti merkittävän Jäähallin. Uuden ja vanhan rakennuskannan välissä ei olisi riittävää suojavyöhykettä, etenkin kun alueen nykyiset puistot ollaan hävittämässä kerrostalomassojen ja -muurien alle. Tampereen kaupungin Arkkitehtuuriohjelmassa (2023) todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Hakametsä Sport Campus -hankkeen suunnittelun teemoiksi on samoin ilmoitettu "alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen". Kaavaehdotus on siis räikeässä ristiriidassa sekä Arkkitehtuuriohjelman että omien tavoitteidensa kanssa. Tampereen kaupungin strategiset linjaukset eivät voi olla vain retorinen koriste, vaan niiden tulee pitävästi raamittaa päätöksentekoa. Muussa tapauksessa kaupungin päätökset ja linjaukset ovat tyhjää puhetta, ja tämä nakertaa asukkaiden luottamusta kaupungin, sen päättäjien ja toimihenkilöiden, haluun ja kykyyn toimia päätöksensä mukaisesti ja pyrkiä rakentamaan parasta mahdollista Tamperetta. Alueelle rakennettavien kerrosneliöiden määrä ja sijoitus on syytä tarkistaa, jotta kaava voi olla hyväksyttävissä. Yhteenvetäen: Kaavaehdotus ei ole esitettyssä muodossa hyväksyttävissä. Ei olisi kohtuutonta palauttaa sitä uudelleen valmisteluun, sillä kaupungin päätöksiä ja strategioita sivuuttavien ratkaisujensa lisäksi siinä on runsaasti keskeneräisyyttä - esim. mainitun pysäköintiluolan sisäänajoa ei ole merkitty eikä piirretty minnekään eikä havainnekuvin esitetty miltä se tulisi käytännössä näyttämään. Kaavassa on myös suoranaisia virheitä, kuten esimerkiksi se että todetaan että Hakametsän ratikkapysäkki on alueen keskiössä - ratikkapysäkkille on alueen asuinalueilta lähes kilometri matkaa. Kaavan aineistojen tehtävänä on selvästi saada kaava näyttämään hyvältä, ei etsiä ratkaisuja jotka aidosti ottaisivat huomioon kulttuuriympäristön ja maisemarakenteiden ominaispiirteet, ja Hakametsän alueen ainutlaatuisen kulttuurihistoriallisen merkityksen. (Huvittavana yksityisohtina: havainnekuviissa on saatu kasvamaan rykelmä puita pysäköintikannen päälle - tai näkyvissä oleva Valtaväylän patkka on muuttunut vihreäksi nurmikkokaistaleeksi.) Vähintään on syytä huolehtia siitä että puistoja ei kaupungin päätöksen vastaisesti kaavoiteta asuinrakentamiseen, ja että läpiajoliikennettä ei asikaspysäkönnin sisään- ja ulosajon sijoituksen vuoksi ohjata kapeille kaduille. Eikä ole

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Asemakaavan suhde Tampereen arkkitehtuuriohjelmaan s. 25-27

Tehdyt toimenpiteet

Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaavaehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Puistojen kaavoittaminen asuinrakentamiseen

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

kohtuutonta vaatia että kerrosneliöiden määrä ja sijainti on sellainen että asemakaava toteuttaa kaupungin omia strategisista linjauksista ja kunnioittaa Hakametsän Jäähallia

Hippospuiston mukaan ottaminen ehdotusvaiheessa:

Hippospuisto liitettiin kaava-alueeseen, jotta yleisten alueiden yleissuunnitelmassa voitiin tutkia keskuspuistoverkoston jatkuvuutta ja esittää tarvittavat toimenpiteet asemakaavassa. Keskeisin toimenpide on kaavassa esitetyt katupuut Pelikadulle. Hippospuistoa ei ole laskettu mukaan viheralueiden pinta-alavertailuissa.

Läpiajoliikenteen kasvu kapeilla kaduilla

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Eheän kaupunkikuvan ja kulttuurimiljöön laiminlyöminen:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon lausunto edellä (s. 28-29): Pirkanmaan maakuntamuseo katsoo, että kaavaehdotus on kulttuuriympäristön arvojen osalta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Asemakaavan suhde strategiaan tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Asemakaavan suhde Tampereen arkkitehtuuriohjelmaan s. 25-27

Konsepti- ja toteutuskilpailu

Kilpailun arviointiperusteena on monien muiden seikkojen ohella ollut konseptin toteuttamiskelpoisuus ja edullisuus kaupungille (mm. investointi- ja käyttökustannukset). Kustannusmielessä termi ”kaupunki” voitaneen tässä yhteydessä käsittää pitkälti tamperelaisina veronmaksajina. Voittajatyön kokonaiskerrosalamäärä tai asumisen määrä ei ollut kilpailun suurin. Arvostelupöytäkirjassa oleva maininta asumisen kokonaiskerrosalan suuresta määrästä lienee lähinnä viittaus tuleviin haasteisiin konseptin toteutuskelpoisuuden ja alueen kokonaismitoituksen yhteensovittamisessa.

Tehdyt toimenpiteet: Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaava-ehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

Muistutus 39, 40, 41

Kaavaehdotus on edelleen olennaisin osin kaupungin omien päätösten ja strategisten tavoitteiden sekä kaavan omien tavoitteiden vastainen, ja vaarantaisi toteutuessaan alueen nykyisten ja tulevien asukkaiden turvallisuuden, viihtyisyyden ja hyvinvoinnin.

1. Puistojen kaavoittaminen asuinrakentamiseen

Tampereen kaupungin valtuusto, kaupungin ylin päättävä elin, on yleiskaavan työsuunnitelmaa varten eksplisiittisesti päättänyt että kaavassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinrakentamiseen. HSC kaavaehdotuksessa nykyiset, kaavassa olevat toiminnalliset ylläpidetyt puistot kaavoitettu on asuinrakentamiseen. Ehdotuksen hyväksyminen merkitsisi valtuuston päätöksen mitätöintiä, ja tarkoittaisi, että jos näin on mahdollista menetellä, tulevaisuudessa yksikään puisto ei ole turvassa. Alueen nykyiset puistot ovat ehdotuksessa käytännössä katoamassa. Jäljelle jäisi Tartonpuiston toinen kukkula. Muu kaavassa oleva vihreä muodostuisi tien varren istutuksista eli puista ja nurmikoista. Näin on saatu kaavaehdotus näyttämään siltä kuin alueella tulisi olemaan aitoa julkista puistoa - etenkin kun kavasuunnittelun viime vaiheessa alueeseen on lisätty vielä "Hippospuisto", eli Valtaväylän varressa oleva nurmikkokaitale, joka sekin tosin on vain puskurialue tien ja asutuksen välissä, ei käytettävissä mihinkään muuhun.

Törkeintä on Uudenkylänpuiston täydellinen hävittäminen - leikkipuisto, urheilukenttä, puut ja pensaat jäisivät massiivisen kerrostalon ja sen piha-alueen alle. Uudenkylänpuisto on Uudenkylän arvokkaan eheän 70-luvun kerrostaloalueen ainoa ylläpidetty julkinen toiminnallinen puisto. Alueen pihat ovat pääsääntöisesti pysäköintialueina. Kaavan pohjoisosaan suunnitellun massiivisen kerrostaloalueen kylkeen merkattu pieni "leikkikenttä" ei missään nimessä korvaisi Uudenkylän asukkaille eikä nykyistä kenttää verryttelyyn käyttäville nuorille urheilijoille menetettyä toiminnallista puistoa täysmittaisine puineen.

Käsittämätöntä olisi myös Tartonpuiston luonnonniityn ja sillä kasvavien Tarton kaupungin lahjoittamien pylvästammien hävittäminen kerrostalomuurin alle. Tartonpuiston lampi kaisloineen ja komeine puineen katoaisi sekin. Uuden lammen rakentaminen Kissanmaankadun varteen ei näitä menetyksiä korvaa. Lisäksi luonnonniittykukkulan, lammen ja sen kasviston, (sekä Uudenkylänpuiston) hävittäminen ja uusien istutusten kaivaminen toiseen kohtaan ei ole hiiliviisasta

Alla mainitut sivunumerot viittaavat tämän palauteraportin sivuihin.

Kaupunkikuva:

Vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön s. 16-17

Vaikutukset rakennetun ympäristön paikallisiin arvoihin ja ominaispiirteisiin s. 18-21

Pirkanmaan maakuntamuseon kanta: Rakennetun ympäristön muutos on merkittävä, mutta hyväksyttävissä.

Rakentamisen sijoittaminen alueen eteläosaan:

Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin s. 24

Liikennemäärät ja liikkuminen:

Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22

Viheralueiden itseisarvo:

Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11

maankäyttöä. Kasvien ja maaperän kaivaminen aiheuttaa hiilipäästöjä, ja istutettu puu on hiilinielu vasta korkeintaan 12 - 15 vuoden päästä. Tartonpuisto on perustettu, jotta Hakametsän alue voisi olla laadukas näyteikkuna tuhansille Jäähallin tapahtumiin tuleville, ja sellaisena se hyvin toimii edelleen. Puisto muodostaa luontevan rajapinnan vanhojen asuinalueiden ja uuden täydennysrakentamisen väliin, ja näitä rajapintojahan kaupungin Arkkitehtuuriohjelmassa esitetään kunnioitettavaksi.

2. Läpiajoliikenteen kasvu kapeilla kaduilla

Asuinrakentamisen vähintään 1000 asukkaan kerrostaloneliöt on ehdotuksessa pääasiassa sijoitettu Tartonpuiston ja sen viereisen hiekkakentän päälle alueen pohjoisosaan. Asukaspysäköinti esitetään pysäköintiluolaan, jonka sisään- ja ulosajo esitetään tapahtuvaksi Takahuhdintieltä, suurinpiirtein Tartonpuiston lammen kohdalta. Tämä ratkaisu ruuhkauttaisi raskaasti etenkin kapeat Takahuhdintien ja Uudenkylänkadun ja vaarantaisi jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden turvallisuuden. Erityisesti kärsisivät alueen lapset ja nuoret ja näiden turvallisuus.

Sisään- ja ulosajo esitetään Takahuhdintieltä sillä perusteella, että jos se tapahtuisi Pelikadulta (joka tulee alueelle suoraan Valtaväylältä), Pelikadun ja Kissanmaankadun risteyksestä, tämä ruuhkauttaisi Pelikadun. Kuitenkin kaavaehdotuksessa esitetään että läpiajoliikenne Takahuhdintiellä ja Kissanmaankadulla ei kasvaisi merkittävästi, sillä ulosajo alueelta tapahtuisi reittiä Takahuhdintie-Kissanmaankatu-Pelikatu. Eli liikennemäärät eivät kasvaisi Kissanmaankadulla ja Takahuhdintiellä koska sisään- ja ulosajo alueelta tulisi Pelikadulta - mutta sisään- ja ulosajoa pysäköintiluolaan ei voi sijoittaa Pelikadulle ettei se ruuhkautuisi. Mitä perusteluja nämä ovat? Miksi tarvittaisiin ylimääräinen koukkaus Kissanmaankatua ja Takahuhdintietä pitkin pysäköintiluolan sisään- ja ulosajolle, jos joka tapauksessa on tarkoitus että liikenne suuntautuu Pelikadun kautta Valtaväylälle? Takahuhdintie ja Uudenkylänkatu ovat kapeita katuja. Etenkin Takahuhdintien jalkakäytävät ovat niin kapeat että niillä mahtuu tuskin kaksi ihmistä rinnan kävelemään. Talvisin ei sitäkään. Pyöräteitä Takahuhdintiellä ja Uudenkylänkadulla ei ole, eikä Takahuhdintielle sellaisia ole tilaa edes rakentaa. Kun bussi pysähtyy pysäkillä, sen perässä ajavat henkilöautot joutuvat jonottamaan ja odottamaan että bussi lähtee taas liikkeelle. Aamun ja iltapäivän pysäköintiluolasta Takahuhdintielle ja siltä pysäköintiluolaan kääntyvä työmatkaliikenne ruuhkauttaisi Takahuhdintien kriittisinä aikoina pahasti. Henkilöautoliikenteen kasvattaminen näillä kaduilla osoittaa piittaamattomuutta alueen nykyisten ja uusien asukkaiden turvallisuudesta..

Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13

Asemakaavan suhde strategiaan tavoitteisiin:

Asemakaavaehdotuksen suhde Tampereen kaupunkistrategiaan s. 5-6

Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7 Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8

Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15

Tehdyt toimenpiteet

Ehdotusvaiheen palautteen johdosta asemakaavaehdotukseen tehdyt keskeisimmät muutokset s. 3

3. Eheän kaupunkikuvan ja kulttuurimiljöön laiminlyöminen

Erityisesti asemakaavaehdotuksen massiiviset kerrostalomassat ovat täysin sopimattomia ympäröivään kulttuurimiljööseen. Ahtautta aiheuttaa asuntorakentamisen ahneesti mitoitettu kerrosala, joka on hankkeen etenemisen aikana miltei tuplaantunut 30000 neliömetristä 52700 neliömetriin. Urheilukampuksen konseptikilpailun voittaneessa ratkaisussa asumisen kerrosala oli ehdotuksista suurin. Arvostelupöytäkirjasta käy ilmi, miksi tämä ratkaisu oli valittu: ”Asumisen kerrosneliömäärä ylittää tavoitteen huomattavasti.” Rakennusoikeutta on kohtuullistettava, jotta alueesta voi tulla millään mittareilla viihtyisä.

Kerrostalomassa tulee peittämään näkyvistä alueen sydämen, suojellun kansallisesti merkittävän Jäähallin. Uuden ja vanhan rakennuskannan välissä ei ole riittävää suojavyöhykettä, etenkin kun alueen nykyiset puistot ollaan hävittämässä kerrostalomassojen alle. Tampereen kaupungin **Arkkitehtuuriohjelmassa (2023)** todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. **Hakametsä Sport Campus -hankkeen suunnittelun teemoiksi** on samoin ilmoitettu ”alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen”. Kaavaehdotus on siis räikeässä ristiriidassa sekä Arkkitehtuuriohjelman että omien tavoitteidensa kanssa. Tampereen kaupungin strategiset linjaukset eivät voi olla vain retorinen koriste, vaan niiden tulee pitävästi raamittaa päätöksentekoa. Muussa tapauksessa kaupungin päätökset ja linjaukset ovat tyhjää puhetta, ja tämä nakertaa asukkaiden luottamusta kaupungin, sen päättäjien ja toimihenkilöiden, haluun ja kykyyn toimia päätöstensä mukaisesti ja pyrkiä rakentamaan parasta mahdollista Tamperetta.

Kaavaehdotusta on välttämätöntä tarkistaa niin, ettei se sodi kaupungin omia linjauksia ja strategisia tavoitteita vastaan. Kaavaehdotuksen asuinrakentamisen massan ainoa perustelu on tonttien luovuttamisesta saatava raha. Se ei voi olla kaupungin päätöksiä ja linjauksia ja asukkaiden turvallisuutta, hyvinvointia ja viihtyisyyttä tärkeämpää.

Muistutus 42

Hakametsän urheilualan asemakaavamuutos on kehittynyt osittain positiivisesti. Kaavaehdotuksessa on kuitenkin edelleen kipukohtia, joita emme voi hyväksyä:

1. Kaupunkikuva

Tampereen kaupungin Arkkitehtuuriohjelmassa (2023) todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa aluetta ympäröivän arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Korkea rakentaminen ja pysäköinti on sijoitettava alueen länsi-eteläosaan.

2. Liikennemäärät ja liikkuminen

Ehdotettu pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaisi läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Kasvatvat liikennemäärät pysäköintijärjestelyineen on suunnattava alueen etelä- ja länsipuolelle, missä pääväylät takaavat toimivimmat yhteydet. Vain näin voidaan säilyttää turvalliset kadut ja koulutie.

3. Viheralueiden itseisarvo

Kantakaupungin yleiskaava linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Olemassa olevan kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen on tutkitusti kaupunkisuunnittelun ensisijaisin keino ylläpitää hiilinielua (Co-Carbon-hanke). Tampereen kaupungin tulee toteuttaa sitoumuksiaan Hiilineutraali Tampere 2030 -ohjelmaan ja Luonnon monimuotoisuusohjelmaan (LUMO).

Kaavaehdotus on ristiriidassa kaupungin omien strategisten linjausten ja jopa Hakametsä Sport Campus -hankkeen omien suunnittelun teemojen kanssa: alueen toiminnallinen kytkeytyminen

Ks. vastine muistutuksiin 39-41.

ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen. Ristiriita strategian ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä.

Muistutus 43

Sisällöltään pääosin sama kuin muistutukset 39,40 ja 41. Näiden sisältöjen lisäksi huomio:

On myös huomioitava, että alueella tarvitaan lisää perheasuntoja, joista on pula. Alueesta voisi saada Tampereen veronmaksajille veto- ja pitovoimaisen asuinalueen.

Muilta osin ks. vastine muistutuksiin 39-41

Asemakaavan mukaisesti alueelle on mahdollista rakentaa myös perheasuntoja.

--	--

<p>Muistutus 44</p> <p>Hakametsän urheilukampus on iso hanke, ja havainnekuvien perusteella muodostaa liian valtavan rakennusmassan vanhan pientaloalueen suuntaan. Yhdeksän- ja seitsemänkerroksiset asuinrakennukset varjostavat liikaa alueen reunamilla olevia pientaloja. Moneen alueen erillistaloon on asennettu aurinkopaneelitkin energiatalouden parantamiseksi. Niiden hyöty jää vähäiseksi korkeiden rakennusten varjossa. Uudisrakennuksista kaava-alueen koilliskulmassa on saatava kaksi kerrosta pois kustakin.</p>	<p>Asemakaavatyön yhteydessä tehtyjen varjostustarkastelujen perusteella vaikutukset eivät ole kohtuuttomat alueen sijainti huomioiden.</p> <p>Asemakaavamääräyksiä on tarkistettu siten, että koilliskulman rakennusten kahteen ylimpään kerrokseen saadaan vaikutelma julkisivun sisennyksestä.</p>
<p>Muistutus 45</p> <p>Olen paljasjalkaisena tamperelaisena ja lähialueen asukkaana erittäin tyytyväinen, että tällaista aluetta ylipäätään tiivistetään ja täydennysrakennetaan. Hyvä kaupunki syntyy palveluiden, asumisen ja kulttuurin sekoituksena. Tässä on sitä kaikkea. Tampereen kaupungilla on maantieteellisen sijaintinsa vuoksi rajallinen määrä kasvusuuntia ja siksi on väistämätöntä, että tällaisia hyvien yhteyksien äärellä olevia jo valmiiksi urbaaneja alueita tiivistetään ja täydennysrakennetaan kaupungin sisällä. Toivoisin kuitenkin vielä enemmän kunnianhimoa sen suhteen, kuinka paljon alueelle ja erityisesti Takahuhdin tien varteen rakennetaan. Korkea rakentaminen sopisi myös hyvin Hervannan valtavyhlän varteen. Suuremmat ja tehokkaammat massat saisivat enemmän hyötyä sijainnista ja muodostaisivat kaupunkikuvallisesti linjakkaamman ja paremmin perustellun maiseman. Takahuhdintien ja Kissanmaankadun kulmaan on jo rakennettu ja Takahuhdintien varren tiivis ja korkea täydentäminen perustelee paremmin jo rakennettua ympäristöä. Lisäksi Takahuhdintie on tärkeä itä-länsisuuntainen väylä, mikä tasaa liikennekuormaa Teiskontieltä ja Sammon valtatieltä. Täten asumisen runsas lisääminen on perusteltua, koska se poistaisi kauemmaksi rakennetun asumisen kuormaa Teiskontieltä ja Sammonvaltatieltä. Uudenkylän alueella on jo valmiiksi kerrostaloja, joten asumisen lisääminen alueelle on hyvä. Hervannanvaltavyhlän suunnassa sen sijaan on jo korkeita massoja. Kissanmaan ja Takahuhdin alue on hyvin väljä. Lähialueen asukkaana olen ollut huolissani jo pitkään siitä, että väestöpohja vanhenee ja vähenee. Tämän vuoksi myös alueen lähipalvelut ovat heikentyneet. Rakentamalla runsaasti uutta asumista ja erityisesti pieniä asuntoja, saisimme alueelle enemmän nuoria ja paremmat perustelut palveluiden parantamiselle. Uusien kehityshankkeiden myötä myös alueen muuta infraa parannetaan. Sujuvuus ja toimitusvarmuus paranee. Tartonpuiston kohdan rakentamista ja alueen täydennysrakentamista ei voi vastustaa viher/luontoarvoihin vedoten. Tartonpuisto on vanha suonpohja mille on kasattu jätemäki ja istutettu muutama puu. Sillä ei ole mitään historiaa viherympäristönä eikä se ei ylläpidä</p>	<p>Asemakaavan mukaisesti on mahdollista rakentaa alueelle eri kokoisia asuntoja eri elämänvaiheissa olevien tamperelaisten tarpeisiin. Myös viherympäristön keskeiset arvot on pyritty turvaamaan.</p>

<p>luonnonmonimuotoisuutta, runsasta lajistoa eikä muillakaan keinoin lisää biodiversiteetin runsautta. Tartonpuistolla ei ole perusteluita olemassa oloon sillä hinnalla, mitä sen säilyttäminen maksaisi. Mikäli tällaista viherarvoiltaan vähäistä ympäristöä ei rakennettaisi tiiviisti, se tarkoittaisi vaan laajempaa luonnon tuhoamista jossain muualla. On ympäristölle paljon arvokkaampaa, että jo valmiiksi infrastruktuurin piirissä olevat alueet rakennetaan mahdollisimman tehokkaasti ja rakentamattomat alueet jätetään rauhaan. Alueen kehittämisen ympärillä on käynyt hyvin vääränsävyistä keskustelua. Toivon siksi päättäjiltä itsevarmuutta ja kylmäpäisyyttä tehdä kunnianhimoisia päätöksiä tulevan kaupungin ja tulevien kaupunkilaisten vuoksi. Tampereetta tehdään sadoiksi vuosiksi, ja pienelle joukolla äänekkäitä vastustajia ei tule antaa valtaa vaikuttaa hankkeisiin, koska muutoksella on suurempi joukko hiljaisia kannattajia. Tampereen ei saa antaa ajautua aggressiivisen erimielisyyden panttivangiksi vaan antaa suurempi painoarvo passiiviselle hyväksynnälle. Jos äänekkäät vastustajat lahjotaan tyytyväiseksi tarjoamalla niille kaavassa joku keskinkertaisen ratkaisu, sen lahjuksen maksaa ne tulevat kymmenet tai sadat ihmiset jotka eivät saa uutta kotia, kulttuuria tai palveluita. Toivottavasti alue kehitetään kaupunkimaisesti, kunnianhimoisesti, tiiviisti ja korkeasti!</p>	
<p>Muistutus 46</p> <p>Toivoisin että Tampereen kaupunki noudattaa omia linjauksiaan eikä kaavoita asuinrakentamista virkistysalueille. Tartonpuisto on pieni, mutta soveltuu monenlaiseen virkistyskäyttöön ympäri vuoden kukkulan ja pienen lammen ansioista. Nämä tarjoavat mm. kauniita maisemia lähiasukkaille, pulkkamäen talvella ja erityisesti lampi tukee luonnon monimuotoisuutta, jonka edistämiseen kaupunki on Lumo-ohjelmassa sitoutunut. Puistot ovat tärkeitä paitsi nykyisille myös tuleville lähialueen asukkaille, ja niistä hyötyvät laajemmin myös Hakametsän uusien urheilupalveluiden käyttäjät. Asun itse Kalevassa ja ehdottomasti kannatan lähialueiden liikunta- ja muiden palveluiden kehittämistä, mutta toivon ettei kehittämistä tehdä viihtyisyyden kustannuksella kaupungin omien linjausten vastaisesti.</p>	<p>Ks. vastaus muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 47</p> <p>En halua korkeita rakennuksia nykyisten puistojen tilalle, enkä hakametsän jäähallin ympäristöön. Jättäkää puistot koskematta. Jos on pakko rakentaa, rakentakaa tällä hetkellä asfaltoituna oleva alue täyteen max 2-kerroksisia taloja. Sanon ison EIN hankkeelle kokonaisuutena.</p>	<p>Ks. vastaus muistutuksiin 39-41</p>

<p>Muistutus 48</p> <p>En halua korkeita rakennuksia nykyisten puistojen tilalle, enkä hakametsän jäähallin ympäristöön. Jättäkää puistot koskematta. Jos on pakko rakentaa, rakentakaa tällä hetkellä asfaltoituna oleva alue täyteen max 2-kerroksisia taloja. TRE:5198/10.2.01/2019 Sanon ison EIN hankkeelle kokonaisuutena. Kuka ja ketkä pitävät huolta kokonaisuudesta ja mitkä ovat heidän arvot???? Minun arvoni on se, että Hakametsän ja Kissanmaan alue EI kaipaa lisää korkeita rakennuksia eikä varsinkaan nykyisten puistoalueiden lanaamista uuteen uskoon. Puistojen ei kuulu jäädä rakentamisen alle. Haluan, että pidätte minut ajantasalla siitä, miten hanke etenee.</p>	<p>Ks. vastaus muistutuksiin 39-41</p> <p>Kaikki yhteystietonsa jättäneet muistuttajat saavat tiedon asemakaavan etenemisestä hyväksymiskäsittelyyn.</p>
<p>Muistutus 49</p> <p>Vastaa sisällöltään muistutuksia 39-41. Lisäksi tuotu esiin seuraavia seikkoja:</p> <p>Kysymyksiä herättää Tapiolanpuiston taidekilpailun ajoittuminen kaavaprosessin kriittisiin vaiheisiin, Hakametsän urheilualueen vastaavien keskeinen rooli taidekilpailun järjestelyissä ja ylipäätään kilpailun järjestämisen motiivit. Taidekilpailussa valittiin tarttolaisen taiteilijan teos sijoitettavaksi toisaalle Tapiolanpuistoon, vaikka luontevin paikka olisi Tartonpuisto.</p> <p>Miten varmistetaan läpinäkyvyys, hyvä hallintotapa ja sen valvonta Tampereen kaupungin public-private-hankkeissa?</p> <p>Tampereen Arkkitehtuuriohjelmassa (2023) todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Hakametsä Sport Campus -hankkeen suunnittelun teemoiksi on valittu "alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen". Kaavaehdotus on siis ristiriidassa sekä Arkkitehtuuriohjelman että omien tavoitteidensa kanssa. Tampereen strategiset linjaukset eivät voi olla vain retorinen koriste, vaan niiden tulee raamittaa päätöksentekoa. On käsittämätöntä, että tilaisuuden tullen röyhkeästi pyritään ohittamaan rakentamisen ja suunnittelun ohjeet.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p> <p>Taidekilpailu ja teoksen sijoittaminen</p> <p>Taidekilpailulla haettiin jatkumoa Tarton näkyvyydelle Tampereen ystävyyskaupunkina siinä suunnittelun vaiheessa, kun Tartonpuisto oli kaavaratkaisussa jäämässä korttelialueen alle. Kortteliratkaisua on sittemmin palautteiden johdosta muutettu ja taideteokselle tullaan suunnittelemaan sijainti Tartonpuiston alueelta yhteistyössä taiteilijan kanssa.</p> <p>Hyvä hallintotapa ja sen valvonta</p> <p>Tampereella noudatetaan määräystä "Tampereen kaupungin hyvä hallinto- ja johtamistapa ja sisäinen valvonta". Asiakirja on hyväksytty kaupunginhallituksessa 25.11.2019 (§ 501) ja päivitetty 1.8.2021 (konsernijohtaja 1.7.2021 § 93)</p>

4. Asukaspalautteen huomioonottaminen

Tampereen aikuisväestölle tehdyssä hyvinvointikyselyssä 2021 vain joka kolmas tamperelainen (29 %) koki, että oman asuinalueen asioihin voi vaikuttaa. Valtuutetut halusivat tähän parannusta ja laativat itselleen tavoitteen: "Kokemus vaikutusmahdollisuuksista oman asuinalueen kehittämiseen on parantunut".

Tilaisuuksia osallistumiseen on järjestetty, mutta niissä ei ole todellisuudessa kuunneltu asukkaiden toivomuksia. Esimerkiksi aloitustilaisuudessa Tredun tiloissa 03.11.2019 asukkaat halusivat, että puistot säilyvät alueella eikä rakenneta kovin korkeita rakennuksia omakotitalojen viereen varjostamaan. Nämä toiveet eivät ole toteutuneet.

Tampereen äskettäin ilmestyneessä tiedotuslehdessä haastateltiin lapsia, kysyttiin heidän tulevaisuuden toiveitaan. Lähes kaikki mainitsivat luonnon, puut ja pöriäiset yms.

5. Kaava-aineiston virheitä

Kaava-aineistossa on aika paljon virheitä esim. :

2023-11/8792_havainneaineisto_kooste_20231107.pdf

Seuraavat havainnekuvat väärin:

- Näkymäkuva Kovajankatua etelään -> Näkymä Pelikadulta Itään
- Näkymäkuva Kovajankatua pohjoiseen -> Näkymäkuva Kovajankatua etelään
- Näkymä Pelikadulta Itään -> Näkymäkuva Kovajankatua pohjoiseen
- Näkymä Karhunkadulta etelään on outo?

Asemakaavakarttaan ei ole lainkaan piirretty sisäänajoa parkkihalliin!

Liikennesuunnitelmaa on päivitetty vain osaksi

5.2 Pysäköinti- kuvassa ei ole lainkaan piirretty sisäänajoa parkkihalliin

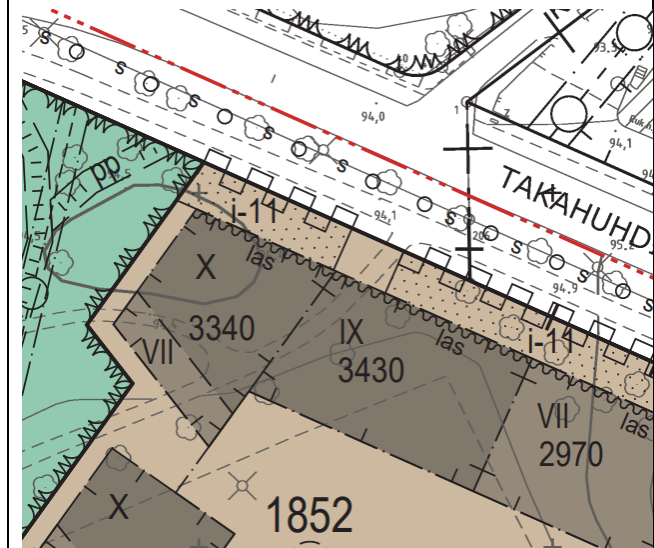
Kaavaehdotusta on välttämätöntä tarkistaa niin ettei se sodi kaupungin omia linjauksia ja strategisia tavoitteita vastaan. Kaavaehdotuksen asuinrakentamisen massan ainoa peruste on tonttien luovuttamisesta saatava raha. Se ei voi olla kaupungin päätöksiä ja linjauksia ja asukkaiden turvallisuutta, hyvinvointia ja viihtyisyyttä tärkeämpää.

Havainneaineiston virheet

Kaavoittaja pahoittelee vilpittömästi aineistoon edellisessä vaiheessa jääneitä virheitä. Ne on pyritty asemakaavaehdotusta tarkistettaessa korjaamaan.

Liikennesuunnitelman pysäköintikartassa on osoitettu ajoreitit yleisiin pysäköintilaitoksiin. Asukaspysäköinti korttelissa 1852 on mainittu tekstissä.

Ajoyhteyden sijainti näkyy tarkistetussa kaavaehdotuksessa kulmikkaan liittymäkieltoviivan katkoskohtana.

Muistutus 50

VASTUSTAN sitä, että Hakametsän jäähallin ympäristö&puistot meinataan laittaa 7-10-kerroksisten talojen alle.

Ks. vastine muistutuksiin 39-41

<p>Muistutus 51</p> <p>Ei kerrostaloja Tarton- ja Uudenkylänpuistoon. Kaava uusiksi.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 52</p> <p>(Tekstin alusta poistettu viittauksia henkilötietoihin.) Korkeat rakennukset lähellä Takahuhtintien varren olemassa olevia asuintaloja vaikuttavat negatiivisesti valon pääsyyn pihoihin ja asuntoihin. Tiedossani ei ole, että tätä asiaa olisi käyty lähistön taloissa kartoittamassa. Uusien rakennusten maksimikorkeus tulee ottaa huomioon alueella jo asuvat ihmiset huomioiden. Liikenteen ohjaus uudelle alueelle Takahuhtin tieltä lisää koululaisten reitin turvattomuutta. Tie on nykyäänkin jo vilkas ja ruuhkainen, joten massojen ohjaus tähän on turvallisuuskysymys ja meluhaitta jo olemassa olevalle asuinalueelle. Liikenne uudelle alueelle etelä- tai länsi puolelta, jossa nykyiselläänkin on on jo isoja liittymiä. Tampereen kaupungin v. 2023 Arkkitehtuuriohjelman mukaan uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Tämä asia vaatii vakavaa uudelleen pohdintaa hankkeessa. Nykyisellään asiat ovat ristiriidassa keskenään. Ihmiset tarvitsevat tilaa ja viheralueita. Tiheä asutus, luonnon ja viheralueiden puute lisää tutkitusti sosiaalisia ongelmia. Yhteiskunta ei pysty niihin vastaamaan nytkään, siksi tulevaisuutta pitää osata rakentaa oikeaan suuntaan. Tästä varmasti kaupungilla on tietoa. Tartonpuiston tuhoaminen ja Tapiolanpuistoon kajoaminen eivät tuo hyvinvointia eikä oikean suuntaista kehitystä. Säästetään alueen viheralueet ja puistot.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 53 (Kaleva-seura)</p> <p>Toivomme että kaupunki noudattaa omia linjauksiaan eikä kaavoita asuinrakentamista viheralueille. Tartonpuisto ja Uudenkylän puisto ovat osa Kalevasta lähtevää viheralueverkostoa, ja toimivat lähivirkistysalueena erityisesti tiiviisti rakennetun puisto-Kalevan asukkaille. Puisto on jo valmiiksi pieni, mutta soveltuu monipuoliseen virkistyskäyttöön vuoden ympäri erityisesti kukkulan ja pienen lammen ansioista. Puistot palvelevat paitsi nykyisiä ja tulevia lähialueen asukkaita myös Hakametsän laajenevien urheilupalveluiden käyttäjiä kuten urheiluseuroja. Kannatamme Kalevan lähialueiden ja niiden palveluiden kehittämistä, mutta toivomme että Hakametsän tulevan urheilualan rakennusmassoittelu sijoitetaan alueelle siten, että puistot säästyvät.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

<p>Muistutus 54</p> <p>Mielipiteenäni ilmoitan ja vastustan ko. asemakaavaehdotusta, koska 1)Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. 2) Asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa olemassaolevan arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Takahuhdintielle kohoaisivat 7-10- kerroksiset tornit. 3) Pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaa läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Ajo pysäköintiin on ohjattava pääväyliltä. Koulutie on turvattava.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 55</p> <p>Vastustan Tartonpuiston kaavoitusta siten, kun sitä on nyt suunniteltu. En halua, että puistoa pienennetään ja alueelle rakennetaan kerrostaloja</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 56</p> <p>Me lähiasukkaat vastustamme suunnitelmassa olevaa Tartonpuiston ja Uudenkylän puiston jäämistä kerrostalorakentamisen alle. Puistot ovat tärkeä osa viihtyisyyttä niin lasten kuin aikuistenkin asuinympäristössä. Vihreys, vehreys, luonto, leikkivirkistys- ja levähdyspaikat ovat arvoja, joita toivoisin oman kotikaupunkini kunnioittavan ja suovan asukkaalleen. Kuka haluaa asua ja elää kolkossa kivierämaassa? Puistot vähentävät välillisesti myös kasvihuonekaasupäästöjä. Ilmaston ja ilmanlaadun kannalta puistoja tulee suojella - ei hävittää. Suunnitteilla olevan kaavan myötä paitsi veisitte lapsilta leikkipaikat tekisitte myös liikkumisen alueella turvattomaksi liikenteen lisääntyessä huomattavasti rakentamisen myötä. Kissanmaalla sijaitsevat koulu ja päiväkotit. Tampereen ensimmäinen jäähalli on myös tavallaan kulttuurihistoriallinen rakennus eikä sen jääminen sumppuun korkeiden kerrostalojen taakse anna sille ansaitsemaansa arvoa. Kuntalaisten tarpeiden ja toiveiden kuuleminen auttaa vetovoimaisten alueiden suunnittelussa. Nykyisellään suunnitelma ei ole hyväksyttävissä.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 57</p> <p>SPORT CAMPUS VAI ASUINLÄHIÖ Hakametsän Sport Campus on hieno asia, jos se tarjoaa monipuolisia liikuntapalveluja kaupungin asukkaille. Jos rakentaminen tehdään olemassa olevan asuinalueen ehdoilla – ei tuhoamalla elämisen viihtyisyyttä ja luomalla ongelmia. Alueelle sopii lisää rakennuksia isolle parkkipaikalle, mutta ei puistoihin. Liikuntaan tarvitaan varmasti monenlaisia tiloja ja toimintoja, myös</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

ulkokenttiä. Otetaanko huomioon kaiken ikäiset ihmiset? Jos alueesta yritetään tehdä sekä asuinalue että liikunta alue, onnistuuko niistä kumpikaan?

PUISTOT (Poistettu viittaus asuinpaikkaan.) Tartonpuisto on sinä aikana kaunistunut vuosi vuodelta, kun puut ovat kasvaneet. Puisto on omaleimainen, mutta hiekkakenttä jakaa sen melkein kahtia. Puusto on monipuolinen ja kaunis. Puistossa on kukkula, muuri, lampi ja vapaata niittymäistä aluetta. Jos olisin suunnittelija, ottaisin puistoon lisää aluetta hiekkakentästä, jolloin se muuttuisi yhtenäisemmäksi. Lampea voisi syventää ja parannella. Lisäisin siihen suihkulähteen ja valojoja. Kukkula tarjoaa lapsille talvella liukumäen, sitäkin voisi kehittää turvallisemmaksi. Parasta olisi, jos puistoa voisi käyttää myös urheilulliseen tarkoitukseen. Ehkä portaat, joita voisi käyttää kuntoilumielessä? Ehkä aikuisten kuntoiluvälineitä ulkokäyttöön? Kukkaniityn myös uudistaisin kauniimmaksi. Istuttaisin lisää hyötykasveja ja miksei kasvatustaatikoitakin. Puistojen tarkoitus on luoda kosketus luontoon ja se lisää kaikkien hyvinvointia. Muutama kaistale viheraluetta ja puita riveissä ei tee sitä. Puita ja mureja voisi kohdevalaista. Eikö alue voisi houkuttaa viettämään siellä aikaa muutenkin, kuin pelihalleissa? Voisiko se tarjota jotakin myös matkailijoille sekä liikunnan että tapahtumien avulla. Viereinen Tapiolanpuisto on kovassa käytössä, usein jopa ruuhkainen. Keväällä sitä vaivaa liika märkyys. Lisääkö rakentaminen kosteusongelmaa? Hervannan valtavyölyän varteen nousevat talomassa tuovat paljon lisää asukkaita, he varmaankin suunnistavat näihin puistoihin. Kerrostalojen pihotja ei enää ole.

ASUNNOT JA LIIKENNE Asuintaloja voisi rakentaa tätä liikuntacampusta täydentämään, mutta mielestäni liikennettä ei saa ohjata vanhan asuinalueen puolelle aluetta. Uudenkylänkadun ja TakahuhdinKä risteystä on kunnostettu ainakin kaksi vuotta. Siinä sattui usein kolareita. Vaikka risteys on nyt turvallisempi, se on hankala jo nykyisellä liikennemäärällä. Kaksi autoa ei mahdu kulkemaan samaan aikaan etenköön talviaikaan. Kääntyvä auto aiheuttaa liikenteen pysähtymisen Takahuhdintiellä. Takahuhdintien jalkakäytävät ovat kapeita ja lähes vaarallisia melko vilkkaan liikenteen vuoksi. Kadulla kulkee myös raskasta liikennettä. Uudenkylänkadulla ja osin Takahuhdintielläkin, vanhat talot on rakennettu aivan kadun reunaan. Uudenkylänkadulla autot eivät mahdu aina pihaan, vaan niitä pysäköidään myös kadun varteen. Liikennettä ei saisi lisätä, vaan pitäisi vähentää. Kuvittele miltä tuntuu, kun noin 2 metrin päästä vanhan puutalon ohi kulkee autoja. Hakametsä on kaunis ja jakaa tilaa, lisää vihreyttä, mutta nykyisellään sitä ei voi käyttää, koska maa on täynnä pinnassa olevia juuria. Osan siitä uhraisin rakentamiseen.

<p>SPORT CAMPUKSEN ARKKITEHTUURI Suunnitellut korkeat kerrostalot eivät sovi alueelle. Jäähallista tulee niiden varjossa nolo pannukakku. Rakennus vaatii tilaa ympärilleen. Täydennysrakentamista ei pitäisi tehdä alueen arvoa huonontamalla. Suunniteltujen rakennusten pitäisi sopia tälle alueelle, pientalojen kupeeseen ja niin, että suojeltu jäähallikin korostuu. Ihmisten pakkaaminen kerrostalolaatikoihin on lyhytnäköistä hyödyn tavoittelua, joka voi kostautua mielenterveyden kustannuksella tai rikollisuuden lisääntymisenä. Onko järkeä käyttää rahaa valmiin rikkomiseen?</p>	
<p>Muistutus 58 (As. Oy Kokonhonka, Keltinkatu 1)</p> <p>Suunnittelualue kuuluu maakunnallisesti arvokkaaseen rakennetun ympäristön kokonaisuuteen Kissanmaa-Hipposkylä-Hakametsän jäähalli. Tämä asia on mainittu jo kaavasunnittelun lähtökohdissa. Tämä lähtökohta ei toteudu varsinaisen asemakaavan toteutuksessa. Suunnitelmat eivät sovellu yhteen nykyisen rakennetun ympäristön kanssa. Liikuntakampus on suunniteltu ainoastaan asuntorakennustuotanto edellä, ei lähtökohdan: liikunnan edistämisen ja liikuntatutkimuksen mukaisesti. Jos olisi, olisi kaavan lopputulos erilainen.</p> <p>PUISTOT JA KAAVAN YHTEENSOPIVUUS OLEMASSA OLEVAN ASUNTOKANNAN KANSSA Ensimmäiseksi kaavassa poistetaan kaikki olemassa olevat puistoalueet: Uudenkylän puisto ja Tarton puisto, jotka ovat kuitenkin olleet kaupungin puistosuunnitelmassa säilytettävien puistojen listalla. Puistot korvataan vähintään kuusikerroksisilla taloilla, joita ahdetaan korttelit täyteen. Tämä ei voi olla kestävää kaupunkisuunnittelua, että jokainen 'tyhjä' paikka rakennetaan täyteen ottamatta huomioon olemassa olevaa asuinympäristöä ja uusien rakennusten soveltuvuutta alueelle. Tarton puisto on hiljattain rakennettu kauniine koristelampineen. Uudenkylän puisto toimii Hakametsän halleissa urheiluvien tärkeänä voimistelu- ja ulkoilualueena. Puistossa on jatkuvasti oheistoimintaa urheiluhallien toiminnan yhteydessä. Nyt tilalle tarjotaan pientä leikkikenttää Haka 1:n pohjoisnurkassa. Siinäkö liikuntaharjoitusten oheiset tullaan vastaisuudessa toteuttamaan? Lisäksi kantakaupungin yleiskaavassa on linjattu ettei olemassa olevia puistoja kaavoiteta asuinkäyttöön. Näin kaupunki rikkoo omia periaatteitaan. Voidaanko laillisesti edes mennä yleiskaavan ohi? Nyt vimmalla todistetaan, että alueella tulee säilymään viherpeitto. Miten se oikeasti onnistuu? Ei ole sama asia merkitä sinne tänne puiden kuvia kuin että alueella jo olemassa olevat puistot vanhoine puineen säilyvät. Uudenkylän puisto muodostaa viihtyisän kokonaisuuden sen ympärillä olevien matalien asuinkerrostalojen kanssa. Nämä auserat on luokiteltu aikaisemmassa Hakametsän yleissuunnitelma/ kaupunkikuva- ja kulttuuriympäristöselvityksessä ainoaksi ausatilaelementeillä toteutetuksi kokonaisuudeksi ja siksi</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

erityisen arvokkaaksi. Nykyiset asuinrakennukset istuvat myös ilmeeltään ja väriykseltään hyvin jäähallirakennuksen kanssa samaan ympäristöön. Rakennukset muodostavat kaupunkirakenteellisesti eheän kokonaisuuden Uudenkylänkadun ja -puiston varteen. Nyt tässä kaavassa aiotaan tämä kokonaisuus pilata kuusikerroksisella korttelilla no 4826 puiston paikalle Millainen varjostustarkastelu alueella on tehty? Uusien rakennusten korkeuden tulisi olla sopusoinnussa olemassa olevan rakennuskannan kanssa. Myös, jos jonkinlaisia viherväyliä on pakko säilyttää, miksi puiston paikalle rakennetaan tällainen valtaisa 10.12.2023 2/3 kortteli? Hulevesien poisto korttelin alueelta on suunniteltu kaavassa Uudenkylänkadun puolelle. Puistoalue sijaitsee kuitenkin korkeammalla kuin Keltinkatu. Kuinka huolehditaan ettei vastapäätä olevan kerrostalon kellarit täyty rankkasateilla vedestä kun imeytyskenttänä oleva puisto poistuu? Kuva alueesta nykyisellään, josta ilmenee, kuinka pienelle alueelle suunnitellut rakennukset aiotaan sulloa. Tästä voidaan miettiä todellista mittakaavaa esim. pienen Uudenkylän puiston osalta. Miten on edes mahdollista että suunnitelman havainnekuvien mukaiset rakennukset edes mahtuvat sille varatulle alueelle.

JOUKKOLIIKENNE Koska raitiovaunureitti ei kulje Sammonvaltatien varrella, ei aluetta ole pidetty liikenteellisesti niin merkittävänä, että tämän kokoluokan rakennuskannan lisääminen olisi mahdollista. Syöttöliikenne alueelta raitiotielle on heikohkoa. Myös se, että alueelle on suunniteltu suuria pysäköintilaitoksia, ei pidä yhtä todellisuuden kanssa. Kun halleissa järjestetään suuria tapahtumia, hakeutuvat yksityisautoilla liikkuvat autoineen pysäköimään lähikaduille ja hieman kauemmaskin pois maksullisista pysäköintihalleista. Luonnollista kevyen liikenteen kulkua esimerkiksi Kissanmaan alueelta Prisman palveluihin ei ole myöskään suunniteltu riittävästi kun koko Kissanmaankadun yläpuolinen alue on suunnitelmassa rakentaa täyteen ja hybridikortteli blokkaa loput.

ALUEEN VÄRITYS Havainnekuvien perusteella näyttää, että alueelle olisi suunniteltu osin punatiilisiä rakennuksia. Niitä on jo Tampereen alueella riittävästi. Hakametsän alueella olemassa olevaan rakennuskantaan ei ole kuulunut punatiili ja toivottavasti ei punatiilen myötä tulla entisestään synkentämään suunniteltua kaupunkikuvaa alueella.

MUUT PALVELUT Selvityksistä puuttuu muiden palveluiden riittävyden tarkastelu. Kissanmaalle on rakennettu yksi päiväkotit. Riittävätkö päiväkodin paikat suunnitellulle asukasmäärälle kun Hippoksen alueellekin ollaan rakentamassa lisää kerrostaloja. Entä koulupaikat?

Asukasmäärän kasvu alueella tuo usein mukanaan myös paremman joukkoliikenteen palvelutason.

Tehokas pysäköinninvalvonta edesauttaa pysäköintikulttuurin muutosta.

Asemakaavan havainnekuvat ovat viitteellisiä julkisivuvärien ja -sommittelun suhteen.

Palveluverkkosuunnittelun edustajat ovat mukana asemakaavahankkeissa tiedonkulun turvaamiseksi.

<p>PÄÄTELMÄ Uudessa kaavassa ei ole löydettävissä mitään positiivista ja hyvää. Kaava palvelee lähinnä rakennusliikkeiden tonttitarvetta. Voiton maksimointi on rakentajille pääasia. Tämä käy ilmi tavasta, jolla tätä kaavaa ajetaan läpi välittämättä mitään niistä arvoista, joita kaavan sanotaan noudattavan. Todellisuus on aivan muuta. Kaupunki- ja ympäristösuunnittelulta odottaisi parempaa. Esitän kaavan hylkäämistä asuntorakentamisen toteuttamisen osalta ja palauttamaan kaavaluonnoksen uuteen suunnitteluun, jossa otetaan huomioon kaupunkisuunnittelun hyvät periaatteet ja ympäristö.</p>	
<p>Muistutus 59</p> <p>Yleistä Positiivista on ettei ns. Tartonpuisto katoa kokonaan, kuten oli varhaisemmassa suunnitelmassa. Silti en ymmärrä tällaisen rakennusmassan rakentamista Kissanmaan ja Uudenkylän kaltaiselle alueelle. Mielestäni huomattavasti vähempi kerrosala ja matalampi rakentaminen olisi sopinut paremmin alueen nykyiseen kaupunkikuvaan?</p> <p>Vaikutukset pitkällä aikavälillä</p> <p>Alueelle on suunniteltu asuntoja noin 1000 hengelle. Onko kaupunki pohtinut mikä tulee olemaan alueen asukkaiden demografia tekijät sekä siitä johtuvat taloudelliset ja sosiaaliset vaikutukset kaupungille ja kaava-alueen lähialueille lyhyellä ja pitkällä aikavälillä? Montako koulua, päiväkotia, vanhustentaloa, terveysasemaa (ei suoraan kaupungin asia nykymallissa) tämä alue tulee vaatimaan? Entä miten julkinen liikenne joutuu mukautumaan? Montako uutta työpaikkaa kaava-alue synnyttää? Missä uudet asukkaat tulevat työskentelemään? Syntykö Tampereelle jonkin työpaikkoja alueen ihmisille? Vai muuttaako alueelle tuhat uutta työtöntä? Ovatko asukkaat korkeasti koulutettuja idearikkaita tutkijoita synnyttäen uusia yrityksiä? Paljonko asukasmäärät tulevat tuottamaan verotuloja Tampereelle? Vai lisääntykö sosiaalipuolen kustannukset ja viranomaisten työtaakka? Miten kaavoitus vaikuttaa lähialueiden kiinteistöjen arvoon? Mikä on liikuntatilojen kustannusrakennetta, kuka tulee vastaamaan niiden ylläpidosta ja paljonko tiloista syntyy kustannuksia kaupungille vuosittain? Tällaisia tekijäitä ei varmasti ole pohdittu kaavoja laadittaessa, vaikka niillä tulee olemaan pitkäaikaista ja kiinteää vaikutusta. Nyt ajatellaan vain kaavoitusmaksuja ja sitä että saadaan lisää tiivistettyä kaupunkirakennetta.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p> <p>Hankkeen taloudellisista vaikutuksista on laadittu selvitys: 8792_taloudelliset_vaikutuksetRaportti_20230901.pdf (tampere.fi)</p>

Liikenteestä

Liikennesuunnitelmassa oletetaan alueen liikenteen suuntautuvan pääosin Hervannan valtavyylälle ja lännen suuntaan, eikä muiden suuntien oleteta kasvaman merkittävästi. Ennusteessa Kissanmaankadun liikenne määrä ovat kasvamassa 2900 ajoneuvosta 3500:een. Uudenkylänkadulla määrä nousee 3200 -> 3900. Nämä luvut tarkoittavat 20% kasvua. Eikö se ole lainkaan merkittävä? Takahuhdintien lukuja Uudenkylänkadusta itään päin ei ole arvioitu lainkaan. Miten muuttuvat ja vaikuttavat alueen katujen liikenteeseen. Kevyt liikenne on otettu kiitettävästi huomioon kaavassa, mutta valitettavasti merkittävä osa vuotta ihmiset kulkevat jollain muulla kulkuvälineellä kuin polkupyörällä. Joten kevyen liikenteen varaan on laskettu paljon, vaikka se ei ole aina käytettävissä. Linja-autoliikenteestä Alueelle on suunniteltu muutama paikka bussipysäköintiä varten Keltinkadun päähän ja jättöpysäkki Kissanmaankadun varteen. Mielestäni nämä ovat selvästi alimitoitettua. Kyseessä on urheilulle ja liikunnalle suunniteltu alue, jolloin sinne tullaan useasti ryhminä tilausajobussilla urheiluvälineiden kanssa. Tyypillisen turistibussin ruuma joudutaan yleensä pakkaamaan ja purkamaan vasemmalta puolen, sillä suurimmat luukut ovat sillä puolella autoa. Tästä seuraa merkittävä turvallisuusriski, mikäli työ joudutaan suorittamaan työ kadun varressa liikenteen joukossa. Matkustajien ja tavaroiden jättäminen on usein nopea toimenpide, olettaen että myös vasemmalla puolen on turvallinen tila. Noutaminen on huomattavasti hitaampaa, sillä bussin on tultava paikalle hyvissä ajoin 15 – 20 min ennen lähtöaikaa. Kokemus on osoittanut, että lähtöaika joukkueurheilutapahtumista on pelien luonteen vuoksi harvoin eksakti, jolloin bussi saattaa joutua odottamaan lähtöpaikalla pitkäänkin (esim. jääkiekkopelin kesto jatkoerien kanssa on tuntematon). Liikuntatiloja tulee sijoittumaan myös Pelikadun puolelle, mutta siellä ei ole lainkaan bussille odotusmahdollisuutta eikä turvallista lastauspaikkaa. Joukkueet ja urheilijat tuskin ovat innoissaan, jos nouto tapahtuukin alueen toisella laidalla Keltinkadulla. Keltinkadun bussipysäköintialue vaikuttaa ahtaalta, kun mieltii tarkemmin miten bussilla ajetaan pysäköintialueelle tai sieltä pois. Kaiken muun saattoliikenteen keskellä tapahtuva peruttaminen estää hetkellisesti muuta liikennettä ja sisältää aina merkittävän turvallisuusriskin, sillä bussin ympärille jää katvealueita. Mielestäni tämä kohta pitää pohtia uudelleen. Liikennejärjestelyistä linja-auton kannalta Liikennevirtoja suunnitellessa on hyvä mieltii myös mitä reittiä pitkätilausbussit tulisivat kulkemaan alueella ja sieltä pois, ja millaisia ahtauksia reitti sisältää. Esim. Uudenkylänkauden ja Takahuhdintien risteys kavennettiin muutama vuosi sitten ja Kissanmaankadun ja Takahuhdin tien risteys vaatii, että isolla autolla kääntyessään joudutaan koukkaamaan vastaantulevien kaistalle, jolloin linja-auto käytännössä ajaa muun liikenteen ehdoilla. Kummassakin risteyksessä olisi ollut mahdollisuus

<p>väljempäänkin toteutukseen. Muutenkin Tampereen kaupunki voisi miettiä missä tilausajobussit voivat odottaa ja pysäköidä. Jäähallin nykyinen parkkipaikka on ollut yksi suosituimmista alueista, mutta se tulee kaavan jälkeen poistumaan. Tilausajoliikenne on jo nyt ongelma Nokia areenan ympäristössä, jossa sitä ei ole huomioitu ajoissa. Toivo että tässä kaavassa asiaa pohditaan vielä kertaalleen yhdessä raskaankaluston ammattilaisten kanssa. Muutenkin liikenteessä olisi hyvä huomioida raskaan kaluston liikkuminen. Liikennesuunnittelun valitettavana nykytrendinä on katujen ja risteyksien kaventaminen liikenteen häiritsemiseksi ja nopeuksien alentamiseksi. Tämä trendi vaikeuttaa huomattavasti enemmän isojen autojen liikkumista kuin henkilöautojen, tehden jotkin reitit ja risteyksien kääntymissuunnat jopa lähes ajokelvottomiksi raskaalle kalustolle. Sammonvaltatien ja Hervannan valtavyhlän parantaminen Ko.risteyksen toimivuustarkastelun päivityksessä on pureuduttu tärkeään asiaan ja tehty hyviä havaintoja toimenpide-ehdotuksineen. Näiden lisäksi ehdotan, että ko. risteykseen tehdään jokaiseen kulmaan ns. vapaa oikea kääntyminen omalla kääntymiskaistalla varustettuna ja ilman valo-ohjausta. Tämä selkeyttäisi ja nopeuttaisi muiden ajosuuntien valo-ohjausta. Myös Hervannan valtavyhlältä oikealla (sekä pohjoisesta että etelästä) kääntyvät eivät ruuhkauta suoraan ajavien kaistoja sujuvoittaen ko. suuntia. Tähän ei ole näyttäisi olevan mitään rakenteellista estettä tällä hetkellä (kauppakeskus Kalen ja ns. Mäkkärin tonttien reunoissa on tilaa) Toisena ehdotan älykkäämpiä ja optimoidumpia liikennevaloja. Nyt valo-ohjaus ei ota kunnolla huomioon työmatkaliikenteen erilaisia aamu ja iltasuuntia. Esimerkiksi Sammonvaltatieltä Hervannan suuntaan vasemmalle aamulla kääntyessä on useasti punainen nuoli vasemmalle vaikei vastakkaisesta suunnasta Sammonkadulta itää kohti ole tulossa liikennettä. Jokainen optimaalinen sekunti liikennevaloissa voi olla merkittävä parannus risteuksen läpimenoaikoihin ja kapasiteettiin. Optimaalisimmillaan valoista voisi poistaa punaisen nuolen kokonaan (korkeintaan vilkutetaan keltaista merkiksi, että vastaan tulevalle suunnalla on saman aikaisesti vihreä. Estääkö tätä toimintaa mikään tielaissa?), jolloin kääntyjää ei estetä etenemästä, jos risteuksen ajosuunta on vapaa.</p>	
<p>Muistutus 60 (kahdeksan allekirjoittajaa)</p> <p>Huomautuksia ja parannusehdotuksia Hakametsän Sport Campuksen asemakaavamuutokseen: Hyvän kaupunkisuunnittelun periaatteiden mukaisesti nimenomaan kaupungin ja sen viranhaltijoiden tehtävä on suojella ja valvoa, että kaikki uusi rakentaminen parantaa jo olemassa olevan kaupunkialueen käytettävyyttä, viihtyisyyttä ja laatua. Toistaiseksi tämä ei toteudu Sport Campuksen alueen suhteessa Kissanmaan alueeseen. Kaupungin omalla virkakunnalla on vastuu myös siitä, että suunniteltujen rakennusmassojen sijoittelu ja liikennejärjestelyt kohentavat jo vallitsevaa tilannetta sen lisäksi, että ne</p>	

<p>palvelevat jouhevasti myös rakennettavan alueen käyttäjiä ja käyttötarkoituksia. Kun kaupungin ja rakennusliikkeiden intressit ovat ristiriidassa keskenään, kaupungin edustajien tehtävä on pitää kiinni linjauksista, jotka on sovittu yhteisiksi toimintaperiaatteiksi. Tampereella on sovittu, että asemakaavoitettuja puistoja ei käytetä asuinrakentamiseen, ei edes Tartonpuistoa eikä Uudenkylänpuistoa. Hyvän kaupunkisuunnittelun periaatteiden mukaisesti uuden tulee sopia yhteen jo olemassa olevan ympäristön kanssa. Tämä on ollut vallitseva toimintaperiaate esimerkiksi silloin, kun Kissanmaan aluetta on suunniteltu. Suunnittelun pohjana on ollut keskiaikaisen kaupungin rakenne, jossa maaseudun rakennustapaa noudattava yleislinja vähitellen antaa kulkijalle vihjeitä kaupungin lähestymisestä. Esimerkiksi Karhunkadulle tulee pientalojen joukkoon pari kaksikerroksista kaupunkitaloa ennen kuin katu liittyy Kissanmaankatuun, jonka varrella on pelkkiä isoja kaupunkitaloja eli ”oikeaa kaupunkia”. On vaikea ymmärtää, että tätä samaa hienovaraisuutta ei toteuteta Sport Campuksen suhteessa Kissanmaan alueeseen, vaikka se olisi mahdollista. Mahdolliseksi sen tekevät 1) puistojen säilyttäminen, 2) korkeiden rakennusmassojen siirtäminen Takahuhdintien varrelta Sport Campuksen vastakkaiselle laidalle sekä 3) liikenteen ja pysäköinnin ohjaaminen rakennettavan alueen etelä- ja länsipuolen pääväylille. Uusissa liikennejärjestelyissä on huomattava sekin, että tammikuussa 2024 PEAB alkaa rakentaa Hippoksen kadulle kolmea uutta asuin kerrostaloa siellä jo rakenteilla olevien lisäksi (ks. Aamulehti 9.12.23). Tämäkin kasvattaa entisestään Kissanmaan kouluun, päiväkotiin ja Tapiolanpuiston leikki- ja pelikentille suuntautuvan liikenteen tuottamia riskejä. Kissanmaan alueelle viisikymmentäluvun tarpeisiin tarkoitettu katuverkko ei salli liikenteen kasvua. Hyvää kaupunkiympäristöä ei rakenneta sillä, että tuhoetaan jo olemassa olevaa. Hyvää kaupunkiympäristöä ei rakenneta myöskään niin kuin lännenelokuvien lavasteita, jotka näyttävät hyvältä vain pääkadun suuntaan. Hyvässä kaupunkisuunnittelussa lopputulosta on hiottu niin kauan, että se näyttää hyvältä neljästä ilmansuunnasta, sopii yhteen jo olemassa olevan kanssa ja uusi tuo oman positiivisen kontribuutionsa aiempaan. Ehdotus asemakaavaksi nro 8792 on hyväksyttävissä vasta, kun se on linjassa Tampereen kaupungin sopimien hyvän kaupunkisuunnittelun periaatteiden kanssa ja tuottaa vaikutuspiirissään kaikille tasaveroisesti viihtyisyyttä, turvallisuuden tunnetta ja toimivia ratkaisuja.</p>	
<p>Muistutus 61</p> <p>Kaavaehdotuksessa on asioita, jotka on helppo hyväksyä ja asioita, joita ei voi hyväksyä Myönteistä on Hakametsän jäähallin alueen kehittäminen. Siitä on kaupunkilaisten syytä olla iloisia. Tämän prosessin aikana olen keskustellut paljon ihmisten kanssa rakentamissuunnitelmista ja kaavasta. Kukaan ei ole</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

sanonut hyväksyvänsä sitä ja samalla, ”ei sille voi mitään, ei asukkaiden mielipiteillä ole merkitystä, ei niitä kuitenkaan oteta huomioon.” Luottamusta päättäjiin ei tunnu olevan, kaupungissa demokratia ei tästä näkökulmasta toimi. Se on todella huolestuttavaa. Siihen olisi syytä puuttua vakavalla otteella. Alueiden kehittämistä tehdään kaupunkilaisia varten, heidän mielipiteensä tulisi olla johtavana periaatteena suunnittelussa. Kaupunkiluonnon kestävä käytön, monitieteisen tietoperustan pohjalta suunnittelussa tulee huomioida alueen kulttuurihistoria, olemassa olevat viheralueet ja niiden merkitys asukkaille. Esteettisten ja ekologisten arvojen lisäksi kaupunkiluonnon, puistojen ja viheralueiden on jo pitkään tiedetty edistävän terveyttä. Lisäksi puut ja puistot suojaavat melulta, puhdistavat ilmaa, varjostavat ja viilentävät. Ne ansaitsevat suojelua. Kun urheilupuistoon suunniteltu rakentaminen on toteutettu, puistojen arvo ja merkitys lisääntyy vuosikymmenien kuluessa. Entistäkin tärkeämpää on korkeatasoinen, uudistava ja kokonaisvaltainen, kestävä suunnittelu. Haasteita asettavat lisääntyvät ilmastokriisit, kaupunkitulvat, luontokato. Niiden suurimpia aiheuttajia ovat maankäyttö ja rakentaminen. Mitä monipuolisempi luonto rakennetussa ympäristössä on, sitä paremmin se kestää erilaisia häiriötekijöitä. Kaupunkiympäristössä puisto- ja viheralueet ovat äärimmäisen tärkeitä, puhumattakaan ihmisten viihtyvyydestä, ympäristön lapsiystävällisyydestä ja asukkaiden mielenterveydestä. Esillä olevaa Hakametsän urheilualueen kaavaehdotusta ei voi hyväksyä. Seuraavissa asioissa on korjattavaa:

1. Tartonpuisto ja Uudenkylän puisto; Tartonpuiston päälle suunnitellut asuinrakennukset ovat massiivisia ja liian korkeita. Suunnitelmassa ei oteta huomioon rajapintaa kulttuurihistoriallisesti merkittävään, suojeltuun rintamamiestaloalueeseen, joka on valtakunnallisesti harvinainen, jolle ainoa, kokonsa ja yhtenäisyytensä vuoksi. Puistossa on itä ja länsi päässä kukkula puineen ja keskivaiheilla lampi. Kukkulat ja lampi kokonaisuudessaan tulee säilyttää suoja-alueena. Ystävyyskaupungistamme Tartosta kävi ryhmä 20 vuotta sitten istuttamassa puut, jotka nyt ovat elinkaarensa puolesta välissä. Kuluu vielä 20 vuotta ennenkuin ne täysi-ikäisiä hiilinieluja. Siis Tartonpuisto on säilytettävä, ei ainoastaan kaavassa oleva länsipään kukkula. Uudenkylän puisto suurine puineen on uhan alla, vaikka se on ainoa puisto alueella jäähallin itäpuolella, jossa asuu paljon ihmisiä. Se myös pitää säilyttää. Molempia puistoja käyttävät ikäihmiset, aikuiset, nuoret ja lapset. Kesäisin ne ovat levähdyspaikkoja, piknikialueita, talvisin lasten pulkkamäkiä, hiihtoreittejä ym. Jäähallin aktiivisina vuosina urheilijaryhmät verryttelivä ulkona puistoissa. Campuksen suunnitelmassa ei ole huomioitu ulkoliikunnan tarvetta ja paikkoja, vaikka alueella tulee olemaan paljon urheilevaa väkeä ja urheilulukio. Takahuhdintien vastapuolella oleva Tapiolan puisto on jo nykyisin asukkaiden ja urheiluseurojen kuormittama.

Suunnitelmassa on uusia pieniä viheralueita ja istutuksia. Tutkimuksissa on paljastunut että istutukset lisäävät päästöjä eikä istutetuista kaupunkipuista tule nopeasti hiilinieluja. Istutuksen jälkeen alue on ilmastopäästöjen lähde 12 - 14 vuotta riippuen puulajista. Saman verran kuluu aikaa ennenkuin puut ovat sitoneet istutuspaikaltaan kasvihuonekaasut. Kaupungin rakennushankkeissa on perusteltua säästää olemassa oleva puusto. Kun puu kaadetaan ja tilalle istutetaan taimi, menetetään kaadetun puun hiilivarasto ja aiheutetaan uusia ilmastopäästöjä. Nykytiedon mukaan peräti kolmekymmentä vuotta. Jos puita istutetaan suunnitelmassa pihakannen päälle, joudutaan vesieristysyistä rakennetta uusimaan säännöllisin väliajoin. Silloin jouduttaneen poistamaan remontin vuoksi puita, ennenkuin ne ehtivät hiilinieluiksi. (Järvi, Havu. 2023)

2. Liikennejärjestelysuunnitelma; Kaavassa olevan suunnitelman mukainen liikenteen ohjaus ajaisi alueen täydelliseen kaaokseen. Takahuhdintietä sisäänmeno kampuksen kannen alle tulisi aiheuttamaan liikenteen ruuhkautumista entisestään kampukselle kääntyvien, jonottavien ajoneuvojen vuoksi. Vastaan tuleva liikenne estäisi kampukselle kääntyvien ohittamiset. Jonossa seisoisi koko liikenne kaupungin bussit mukaan lukien. Asuinrakennusten asukkaat liikennöisivät kaksi kertaa päivässä Takahuhdintietä edestakaisin, mikä lisää ruuhkautumista. Näin käy jo nyt, vaikka campukselle kääntyvää liikennettä ei vielä ole Kissanmaankadun ja Takahuhdintien kulmassa sijaitsee 120 lapsen päiväkotia, jonne tuodaan ja viedään autoilla lapsia kaksi kertaa päivässä. Kissanmaankadun vilkkaan liikenteen lisääntyminen vaarantaa koululaisten kulkemisen kadun yli Hippoksenkatua pitkin Kissanmaan kouluun. Hippoksenkadun varteen rakennetaan kerrostaloja yli 200 asukkaalle ja liikenne lisääntyy siitä. Takahuhdin tien ja Tartonpuiston reunassa on kävely- ja pyörätie puiston pituuden matkalla. Siitä eteenpäin ei ole pyörätietä, matka jatkuu muun liikenteen seassa kapealla väylällä. Kampuksen liikenne lisää omakotialueen läpikulkuliikennettä, koska Kissanmaankatu ja Takahuhdintie eivät vedä. Tämä on jo nykypäivää Karhunkadulla, joka on kapea, ilman jalkakäytäviä. Kadun reunassa on päivittäin pysäköitynä henkilö- ja kuorma-autoja. Henkilöautoista purkautuu lapsia ja aikuisia Tapiolanpuistoon leikkimään ja urheilemaan. Vastaan tulevan liikenteen vuoksi jalankulkijan ja pyöräilijän ainoa mahdollisuus usein on siirtyä ojanpenkalle tai lumipenkkään. Vaaratilanteita syntyy enemmän, kun liikenne vielä lisääntyy. Onnettomuus on ajankysymys. Vaikutelmaksi jää, että campussuunnitelma ja liikennesuunnitelma on tehty erillisinä toisistaan. Ne tulisi tehdä täydellisessä kombinaatiossa toistensa kanssa, jotta kauas tulevaisuuteen ulottuvien päätösten elinkaari olisi elinkelpoinen.

<p>3. Ekologinen näkökulma; Olemassa olevat puistot ja viheralueet esitetään säilytettäväksi kaupunkiluontoa koskevissa tutkimuksissa ja Tampereen kaupungin omissa sitoutumisissa. Samoin CO-Carbonhanke, Hiilineutraali Tampere 2030, Kantakaupungin yleiskaavan linjaus, jossa olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Nykyisessä kaavaehdotuksessa noita sitoumuksia ja suosituksia ei ole näkyvissä.</p>	
<p>Muistutus 62</p> <p>Hakametsän urheilualueen asemakaavamuutos tuo mukanaan ongelmia. Viheralueisiin, liikennemääriin, turvalliseen liikkumiseen ja kaupunkikuvaan liittyviä tärkeitä asioita on jätetty huomiotta ja laiminlyöty. Kantakaupungin yleiskaavan mukaisesti olemassa olevia puistoja ei tule kaavoittaa asuinkäyttöön. Kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen ylläpitää hiilinieluja (Co-Carbon hanke), joiden ylläpitämiseen Tampereen kaupunki on sitoutunut Hiilineutraali Tampere 2030 ja Luonnon monimuotoisuusohjelmassa (LUMO). Tartonpuisto ja Uudenkylänpuisto tulee säilyttää kokonaisuudessaan. Kaupunkikasvillisuuden ja maaperän vähentäminen muuttaa alueen mikroilmastoa. Jo nyt hiljattain täysin ilman tulevaisuudessakaan suureksi kasvavia ja varjostavia puita suunnitellun ja rakennetun uuden Hippoksen päiväkodin ja sen pihan alue on kesällä pölyinen ja polttavan kuuma ja läheisen Hippoksen päiväkodin lapset kärsivät polttavasta auringosta ja kuumasta mikroilmastosta, joka näiden Hakametsä Sport Campus-suunnitelmien myötä muuttuisi entistä huonommaksi. Tällä on kauaskantoisia seurauksia tulevien aikuisten terveyteen ja hyvinvointiin. Samasta syystä liikennemääriä Takahuhdinkadulla ei voi lisätä, vaan liikennöinti uudelle asuinalueelle on ohjattava Pelikadun kautta. Kaupunkikuvaa ei voi muuttaa rakentamalla 7-10 kerroksisia taloja arvokkaan kulttuuriympäristön päälle ja välittömään läheisyyteen. Myös päiväkodin toiselle puolelle on tulossa lisärakentamista. Sammonkadun loppupääty on rakennettu täyteen ja edelleen rakennetaan lisää. Kokonaisuudet on jätetty huomiotta. Ristiriita kaupungin strategian ja kaavan esitysten välillä liittyen luontoarvoihin, maisemaan, kulttuuriympäristöön, ympäristöön ja sitä kautta ihmisten ja etenkin lasten terveyteen ja hyvinvointiin on käsiteltävä ennen kuin kaavaehdotusta voidaan hyväksyä. Kaikkien kaupunkilaisten etua ajatellen ja Hippoksen päiväkodin lasten hyvinvointia puolustaen,</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 63</p> <p>Ehdotus on mennyt oikeaan suuntaan luonnosvaiheesta esimerkiksi Tartonpuiston kumpu-osan säilymisen osalta, sekä pysäköintitalojen poistumisen myötä. Edelleen kuitenkin asemakaavaehdotus on</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

yleiskaavan vastainen (rakentamisen sijoittelu - etenkin Tartonpuiston itäosien poistuminen). Myös rakentamisen skaala liikenteellisine vaikutuksineen edelleen huolettavat.

Viheralueista: Esitetty suunnitelma on etenkin suunnittelualueen pohjoisosia koskien kummallinen, kun sitä vertaa Yleiskaavan merkintöihin. Tällä kohdin esillä oleva suunnitelma on nyt ehdotusvaiheessakin edelleen yleiskaavan vastainen. Jopa Tampereen kaupungin oma Ympäristönsuojeluyksikkö on syksyllä 2022 jättämässään mielipiteessä tuonut tätä epäkohtaa esille ja haluamme tässä muistutuksessa yhtyä näihin seikkoihin: teksti löytyy kaavan liitteestä VALMISTELUVAIHEEN PALAUTE JA VASTINEET /Tampereen kaupungin Ympäristönsuojeluyksikön jättämä mielipide. Suunnitelma ei silti ole muuttunut luonnosvaiheesta riittävästi yleiskaavan toteutumisen varmistamiseksi. Ohessa koottuna poimintoja yleiskaavamerkinnöistä: KESKUSPUISTOVERKOSTO (Yleiskaava 2040) Alueita ylläpidetään ja kehitetään yhtenäisinä, hyvin saavutettavina sekä toiminnoiltaan ja luonnon ympäristöltään monipuolisina virkistys- ja viheralueina. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muut näihin verrattavat toimenpiteet ovat luvanvaraisia kuten MRL 128 §:ssä on säädetty. Aluetta ja sen toimintoja tarkemmin suunniteltaessa ja lupamenettelyn yhteydessä tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot, ja varmistaa virkistys- ja ulkoilureittien ja ekologisen verkoston jatkuvuus. Alueelle voidaan sijoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevia rakennuksia sekä hulevesien hallintaan tarkoitettuja rakenteita tarkempien suunnitelmien mukaisesti. Alueella olevat rakennukset voidaan säilyttää. Rakennusten perusparantaminen, korjaaminen ja vähäinen laajentaminen sekä tuhoutuneen rakennuksen uudelleen rakentaminen ovat sallittuja. YLEISMÄÄRÄYS (Valtuuston hyväksymä Vaiheyleiskaava) Asemakaavoitettujen puistojen ja virkistysalueiden määrän säilyminen ja hyvä saavutettavuus tulee turvata. Suunnittelussa tulee varmistaa alueiden kytkeytyminen keskuspuistoverkostoon sekä säilyminen lähivirkistykseen soveltuvina, ääniympäristöltään miellyttävinä ja luonnon monimuotoisuutta tukevinä alueina. KAUPUNGINOSAPUISTO (Yleiskaava 2040, koskien Tapiolan puistoa): Alueella sijaitsee asemakaavan mukainen kaupunginosapuisto. Tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee varmistaa kaupunginosapuiston riittävä koko, monipuolinen palvelutaso, hyvä saavutettavuus, miellyttävä ääniympäristö sekä kytkeytyminen ympäröiviin asuinalueisiin ja viherympäristöön. (Yleiskaavassa on myös maisemallisia merkintöjä suunnittelualueen pohjoisosaa koskien.) Edellä kuvattujen merkintöjen perusteella Yleiskaava velvoittaa koko Tartonpuiston säilyttämiseen nykyisjainnillaan, mikä olisi myös perheemme ja monen lähiasukkaan toive. Puisto on asukkaiden virkistyskohde kesät ja talvet, ja toimii osaltaan liikuntaryhmien lämmittely- ja harjoittelualueena. Uusi kaavoitus lisää tätä käyttöpainetta ja olisikin hyvä että Tartonpuiston

säilyttämisen lisäksi toteutetaan uusia viheralueita. Yleiskaavan Keskuspuistoverkosto- merkintä ulottuu pohjoisesta aina Pelikadun tasolle asti. Vasta siitä etelään alkaa rakentamiselle mahdollinen alue, Keskustatoiminto -merkinnöin. Nykyisen viheralueen säilyttäminen kokonaisuudessaan tukisi myös kaupunkikuvallista muutosta arvokkaalta pientaloalueelta ja Tapiolanpuistosta katsoen. Nyt esitetyt korkeat asuintalot heti Takahuhdintien reunassa eivät ole tästä näkökulmasta hyvä ratkaisu. Kaupunkikuvan merkittävään muutokseen on otettu monissa mielipiteissäkin kantaa ja siitä tulisi huolehtia ehdotuksessa esitettyä paremmin.

Liikenteelliset seikat: Liikenteellisen ratkaisun tulisi olla sellainen, että se ohjaa mahdollisimman hyvin syntyvää autoliikennettä pääväylille Sammonvaltatien ja Hervannan Valtaväylän suuntaan. Nyt luonnoksessa yksi ajoliittymä parkkikannelle on sijoitettu Takahuhdintielle ja se aiheuttaa väkisinkin autoliikennettä pienemmän katuverkon kautta ja myös päiväkodin ohitse. Takahuhdintie – Kissanmaankatu on myös koulureittinä pientaloalueilta Kissanmaan koululle. Korttelialueen pysäköintiin saapuvaa ajoreittiä tulisi muuttaa siten että yhteys olisi suoraan Pelikadulta tai aivan sen läheisyydestä. Tätä voisi ratkaista keskittämällä rakentamista selvästi etelämmäksi ja ohjaamalla liikenneyhteydet valtakatujen suuntaan. Suunnitelman pohjoisosaan nykyiselle paikalleen jätettävä Tartonpuisto tukisi samalla myös liikenteellistä tavoitetta, eli ettei Takahuhdintie-Kissanmaankatu liikennemäärät kasva tarpeettoman paljon. Takahuhdintien kautta ei tulisi osoittaa ajoyhteyttä. Lisäksi liitteenä olevassa liikenneselvityksessä todetaan Pelikadun autoliikenteen jonoutuvan, joka myös osaltaan tarkoittanee että autoliikennettä suuntautuu pienemmille kaduille Kissanmaankadun ja Takahuhdintien suuntiin - tämä ei ole toivottavaa. Kaavan ratkaisulla tulisi osaltaan pyrkiä vaikuttamaan kulkumuotojakaumaan, siten että uudisrakentamisen myötä syntyvä liikenne keskittyisi mahdollisimman paljon kestäviin kulkumuotoihin. Pelikadulta on puutteellinen yhteys kävellen tai pyörällä Jäähallinraitille. Nykyinen alikulkureitti on niin paljon etelämpänä, että sitä kautta eivät kaikki kulje kiertomatkan vuoksi. Nykyisin jalkakäytävä jatkuu vain Pelikadun puoliväliin, ja kävelijöitä näkee ylittämässä valtaväylää riskialttiisti autoliikenteen vihreällä valolla tai punaista päin. Sama reitti polkupyörällä onnistuu teoriassa kulkien ajorataa pitkin, mutta se tuntuu turvattomalta tämän skaalan liikenneympäristössä. Toiveena on, että kaavaan tai sen jatkona tehtäviin suunnitelmiin lisätään jatkuva jalankulku&pyöräreitti koko Pelikadulle ja suojatie-yhteys siitä Jäähallinraitille.

<p>Muistutus 64 (Kissanmaan koulun vanhempainyhdistys)</p> <p>Haluaisimme Kissanmaan koulun vanhempainyhdistyksen ominaisuudessa tuoda esiin nykyisessä suunnitelmassa ilmeneviä ongelmia liittyen oleellisesti lisääntyvään autoliikenteeseen. Kissanmaan koulun oppilaista merkittävä osa kulkee kouluun Takahuhdintien tuntumassa, ja tähän asiaan olisi erittäin tärkeä kaavassakin kiinnittää huomiota. Toivoisimme että pysäköintijärjestelyt suunnattaisiin etelä- tai länsipuolelle aluetta niin, että Takahuhdintie jäisi marginaalisemmaksi väyläksi asukkaille. Aamulehti kirjoitti 8.12. että Kissanmaalle on Hipposkadun varrelle tulossa 200 uutta vuokra-asuntoa ja jo se kasvattaa autoliikennettä valtavasti alueella. Olemme hyvin huolissamme lasten turvallisten koulureittien säilymisestä. Toisena tärkeänä asiana haluamme nostaa Kissanmaan ja Uudenkylän alueiden viihtyvyyteen oleellisesti vaikuttavien Tartonpuiston sekä Uudenkylänpuiston jääminen rakentamisen alle. Lapsilla tulee olla puistoalueita joilla leikkiä ja pelata, ja lisäksi tämä on ristiriitaista kaupungin ekologisten arvojen kanssa. Toivomme että nämä näkökulmat huomioitaisiin suunnitelmassa.</p>	<p>Sivunumerot viittaavat tämän raportin sivuihin.</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11</p> <p>Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13</p> <p>Liikenteen lisääntyminen asuntokaduilla s. 22</p> <p>Liikennemäärätiedot s. 23</p>
<p>Muistutus 65 (viisi allekirjoittajaa)</p> <p>Esitetyissä luonnoksissa on positiivista, että massiiviset pysäköintihallit on poistettu suunnitelmista. Niiden sisällyttäminen ensimmäiseen kaavasunnitelmaluonnokseen vaikutti hyvin ristiriitaiselta kaupungin kestävyystavoitteisiin, kuten hiilineutraalisuuspyrkimykseen, nähden. Yksityisautoiluun kannustaminen suuria pysäköintirakennuksia suunnitteleamalla vaikutti kestävämmältä ratkaisulta varsinkin kun alueen läheltä kulkevat hyvät julkiset kulkuvälineet, kuten bussien runkolinjat ja ratikka. Suunnitelmissa on yhä kuitenkin säilytetty suurimuotoinen ja korkea rakentaminen Uudenkylän puiston ja Tartonpuiston alueille, mikä muuttaa alueen kaupunkikuvaa rajusti eikä ole linjassa alueen vanhan rakennuskannan kanssa. Miten huomioidaan korkean rakentamisen mahdollinen varjostava vaikutus ja näkymien muuttuminen esim. Keltinkadun ja Uudenkylänkadun vanhoille taloyhtiöille? Viheralueille rakentaminen ei ole linjassa kaupungin strategian luonnon monimuotoisuustavoitteen kanssa. Vastauksena tähän on esitetty, että viheralueet lisääntyvät urheilukampuksen suunnittelun myötä, mutta ne näyttävät olevan lähinnä kapeita kaistaleita katujen/talojen varsilla (joista esim. Kovajankadun varren viherkaistale on jo olemassa) tai talojen sisäisiä alueita, jolloin niiden laajemmin asuinalueen viihtyisyyttä sekä ihmisten hyvinvointia parantavat vaikutukset jäävät heikoiksi (kapeat kaistaleet eivät mahdollista viheralueiden käyttöä esim. lasten vapaaseen leikkimiseen, liikkumiseen, jossa mielikuvituksella on iso rooli) tai ne talojen sisäisinä pihoina palvelevat vain uusien talojen asukkaita. Esimerkiksi Uudenkylänpuisto ja sillä ollut kenttä on palvellut myös urheiluseuroja puistona, jossa on</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

<p>pystynyt järjestämään harjoituksia. Asemakaavoitetuille viher ja suojaviheralueille ei tule osoittaa kaavamuutoksessa lisärakentamista. Se sotii kaupungin omia linjauksia vastaan. Niin Tartonpuisto kuin Uudenkylän puisto ovat tärkeitä vapaa-ajanviettopaikkoja alueen lapsille ja aikuisille, ja tapaamispaikkoina ne ovat ylläpitäneet alueen sosiaalista vuorovaikutusta. Ne tulee säilyttää laajemmin kuin nähtävillä olevissa luonnoksissa esitetään.</p>	
<p>Muistutus 66</p> <p>(Tekstin alusta poistettu henkilöllisyyteen viittaavia tietoja). Mielestäni kaavaehdotus ei ole vieläakaan vertaansa vailla. Alue Kissanmaa, Uusikylä, Takahuhti on perinteinen asuinalue, jossa asukkaat tuntevat toinen toisensa. Alue on tuttu ja turvallinen lintukoto. Ihmisten lisäksi alueesta tekee kultaa puistot ja pienet metsiköt. Siellä on turvallista leikkiä, opetella pelaamaan niin erilaisia pallopelejä, kuin jääurheilulajeja. Näiden lisäksi olen myös lapsena saanut turvallisesti opetella esim. pyöräilemään alueen hiekkakentillä ja puistoissa. Aikanaan alueella on ollut todella tiukkaa, että kuinka sinne on edes saanut rakentaa. Ja nyt tämä kaikki alueelle ominainen rikotaan (?). Tiedän, että raha ratkaisee. Mutta toivoisin, että kaupungit myös pystyisivät kunnioittamaan asuinalueitaan. Esim. kyseinen alue on aina ollut enimmäkseen omakoti-, pienkerros- ja rivitaloaluetta. Miksei sitä voisi pyhittää. Sinne ei sovi sekaan modernit korkeat kerrostalot, jotka peittävät auringonkin asukkailta. Eli miksi jo olemassa olevaa ei kunnioiteta? Ja käykö tässäkin niin kuin monessa muussakin asiassa, että kun vanha on rikottu, ja uudisrakennettu niin huomataankin muutaman vuoden päästä, että palataan vanhaan. Se ei ole kestävä kehitystä. Alueella niin puistojen kuin perinteidenkin lisäksi asuu moni pitkäaikainen asukas perheineen. Itsekin sinne olen haaveillut palaavani, mutta jos kaavaehdotus menee läpi, niin ikävä kyllä se katkaisee suhteeni alueeseen sydänjuuria myöten. Ihmettelen tätä bisnestä myös siinä suhteessa, että jos kaupungilla olisi pelisilmää, niin he rakentaisivat alueelle puistoja ja tiloja kunnioittaen mahdollisesti esim. pari uutta pienkerrostaloa, jotka olisi tarkoitettu esim. seniori-ikäisille. Kuten sanoin, alueella asuu yhä edelleen niitä jotka sinne on aikanaan ensimmäisinä tulleet ja mahdollisesti jopa itse rakentaneet. Eivätkä halua muuttaa alueelta pois, mutta ei välttämättä enää ikänsä puolesta halua tai voi asua alkuperäisissä isoissa taloissa. Miksi vanhempi ns. alkuperäisväki "halutaan" alueelta opiskelijoiden tieltä pois, vaikka he olisi varmasti potentiaalisia kerrostalo-osakkeen ostajia. Ja kaiken kukkuraksi, heiltä voisi tulla taloja tontteineen myyntiin... (?) Puistot ja metsiköt ovat elämän eliksiiri, happi. Ne kohentaa mieltä, ja kehoa. Tarvitsemme niitä yhtä paljon kuin ne meitä elääksemme. Jäähallia on kunnioitettava ja se on selvää, että jäähallille tulee tehdä jotain ettei sen toiminta ja kapasiteetti</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p> <p>Asemakaavan mukaisesti alueelle on mahdollista rakentaa uusia asuntoja rakennetaan kaiken ikäisille ihmisille, ei pelkästään opiskelijoille. Sopimuksiin tullaan kirjaamaan tavoitteet asuntojen monipuolisesta kokojakaumasta.</p>

<p>autioidu. Mutta sen pystyy tekemään järkevästi kunnioittaen puistoja, kenttiä, metsiköitä ja kävelyteitä. Ja kun tällaista sportcentteriä kaavaillaan, niin ei kaiken tarvitse tapahtua sisällä halleissa. Ulkoympäristö ja piha-aktiviteetit tekee varmasti myös hyvää, ja siihen mahdollisuudet löytyisi valmiina, ei tarvitse rakentaa ja uudistaa mitään. Tartonpuistossa olisi urheilua silmällä pitäen mahdollista tehdä pieniä mäkivetoja, ja miksei kylkeen pienet kuntoportaat ulkotreenaajille. Ja puiston kupeessa hiekkakenttä, jossa nyt keksii treenata ja otella yhtä sun toista. Olisiko siis syytä rajata jäähalli ja sen ympäröivää asfalttinen parkkialue kaavaehdotukseen ja miettiä pelkästään mitä sille tekee jotta siitä saataisiin toimiva, mutta toivon, että muu jätettäisiin rauhaan. Kiitos, toivon, että luitte viestini muiden viestien ohella</p>	
<p>Muistutus 67</p> <p>Hakametsän urheilualueen uudistamisen kaavaehdotuksessa on runsaasti ja monipuolisesti hyvinvointia edistäviä elementtejä, mutta myös harmillisia kipukohtia, jotka vielä jarruttavat hankkeen etenemistä.</p> <p>1. Puistoihin EI saa rakentaa</p> <p>Asemakaavaehdotuksessa asuinkerrostalot ja niiden korttelialueet 1852 ja 4825 työntyvät asemakaavoitettuihin puistoihin. Tampereen kaupungin valtuustokaudella 2021–2025 voimassa olevan vaiheleiskaavassa hyväksytyin periaatteen mukaan täydennysrakentamista ei tule jatkossa kohdentaa asemakaavoitetuille virkistysalueille (Yleiskaavoituksen työohjelma valtuustokausi 2021-2025). Kantakaupungin yleiskaava siis linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa kuitenkin rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Kantakaupungin yleiskaava 2040 on kaupunginvaltuuston hyväksymä. Jos päätöksistä voidaankin kehityshankkeissa muutta mutkitta poiketa, herää kysymys: voiko kaupungin päätöksiin luottaa? Jos strategiset linjaukset ovat tyhjää puhetta, se heikentää kaupunkilaisten luottamusta päätöksentekijöihin ja vallankäyttäjiiin. Tämä on vakava kysymys, eikä sen merkitystä ole vielä kehityshankkeessa ymmärretty tai haluttu myöntää. Alueen asukkailla on vahva suhde ja arvostus Tartonpuiston alueeseen, joka siis käsittää kummun, sadevesilammen ja niityn. Ystävyyskaupunkisuhteen merkiksi rakennetun Tartonpuiston kohtaloon ja vuorovaikutuksen vaiheisiin kytkeytyy kysymyksiä läpinäkyvyydestä ja hallintotavasta. Nyt viimeistään on tärkeää avata päätöksentekijöille ja kaupunkilaisille, kenen toimesta ja millä perustein hankkeen</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

konseptikilpailu ylipäättään ulottui Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon? Kenen aloitteesta puistot ja niiden merkitys arvioitiin niin vähäpätöisiksi, että ne voidaan rakentaa ylimitoitettun kokonaishankkeen rahoittamiseksi? Kysymyksiä herättää myös ns. Tapiolanpuiston taidekilpailun ajoittuminen kaavaprosessin kriittisiin vaiheisiin, Hakametsän urheilualan kehittämistä vastaavien henkilöiden keskeinen rooli taidekilpailun järjestelyissä ja ylipäättään kilpailun järjestämisen motiivit. Taidekilpailussa valittiin tarttolaisen taiteilijan teos sijoitettavaksi toisaalle Tapiolanpuistoon, vaikka luontevin paikka olisi Tartonpuisto. Miten varmistetaan läpinäkyvyys, hyvä hallintotapa ja sen valvonta Tampereen kaupungin public-private-hankkeissa?

2. Kaupunkikuva kärsii, jättitalot eivät sulaudu ollenkaan olemassaolevaan ympäristöön

Asemakaavaehdotuksen selostus (s. 13.) toteaa, että "Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen." Kaavaehdotuksen nykyversiossa asuinrakentamisen korttelialueen 1852 räikeän suuret kerrosluvut Takahuhdintiellä, pientalovaltaisen maakunnallisesti arvokkaan Kissanmaan kulttuuriympäristön rajapinnassa, eivät todellakaan onnistu kunnioittamaan suunnittelualueen perinnettä ja ilmettä. 2 Asuinrakentamisen korttelialue ulottuu Takahuhdintielle olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen nähden suhteettoman korkeana, vailla pohjoista vastinparia. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa aluetta ympäröivän arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Ahtauden aiheuttaa asuntorakentamisen ahneesti mitoitettu kerrosala, joka on hankkeen etenemisen aikana miltei tuplaantunut 30 000 kerrosalaneliömetristä 52 700 k-m 2:iin. Urheilukampuksen konseptikilpailun voittaneessa Peab Oy:n ratkaisussa asumisen kerrosala oli ehdokkaista suurin – 55 000 k-m 2. Arvostelupöytäkirjasta käy ilmi, miksi tämä ratkaisu oli valittu: Asumisen kerrosneliömäärä ylittää tavoitteen huomattavasti. Rakennusoikeutta on kohtuullistettava, jotta kaupungin on mahdollista toimia omien päätöksensä ja linjaustensa mukaisesti, ja alueesta voi tulla millään mittareilla viihtyisä. On kestävämpää, että viheralue luovutettaisiin rakennuttajalle lyhytnäköistä taloudellisen edun tavoittelua varten.

<p>Tampereen asukkaiden hätähuuto, eli yli 2200 asukkaan adressi</p> <p>Yli 2200 allekirjoittajan adressi on vahva huolenilmaus ja kannanotto Tampereen kaupungin asemaakaavoitettujen puistojen säästämiseksi. Adressin viestiä ei voi ohittaa.</p> <p>Valmisteluaineistosta saatu palaute ja huomioon ottaminen Tampereen kaupungin kirjaamoon 24.10.2023 luovutettu 2200 allekirjoittajan adressi alueen muutostyön kipukohdista on edelleen ajankohtainen. Edelleen ajankohtainen on myös valmisteluvaiheen mielipiteiden yhteenveto (Asemakaavaehdotuksen selostus s. 6, 28): Lähialueen asukkaiden palautteissa tuotiin toisaalta esiin puistoalueiden, erityisesti Tartonpuiston, säilyttämisen tarve, asuntorakentamisen ylimitoitettu kokonaismäärä, ympäristöön sopimaton mittakaava sekä rakentamisen liikenteelliset vaikutukset. Alueen kehittäminen on lähtenyt väärälle uralle jo aikanaan suunnittelukilpailun lähtökohtia asetettaessa. Hakametsän urheilualueen kehittämisen käynnistäjät eivät ole kunnioittaneet viheralueiden itseisarvoa, vaan konseptikilpailussa on annettu vapaat kädet kajota puistoihin. Konseptikilpailun on voittanut tehokkain ratkaisu, joka jyrää alleen alueen herkkiä piirteitä. Nyt on syytä tunnustaa ja tunnustaa koseptikilpailun virheellinen lähtökohta ja palata puistot säästävään rajaukseen siten, että alueen pohjoisraja ei ole Takahuhdintie, vaan Tartonpuiston nykyisen viheralueen eteläreuna. Tartonpuiston säilyminen ”merkittävässä määrin” ei noudata yleiskaavan linjausta. Tartonpuiston kumpu, lampi ja niitty ovat kaikki säilytettävä. Asemakaavaehdotuksen suhde kaupunkistrategiaan ja ohjelmiin Asemakaavaehdotuksen selostuksessa (s. 32) todetaan, että Kaupunkistrategia on kuvaus painotuksista ja tavoitteista, joita kaupunginvaltuusto pitää tärkeimpinä. Se sisältää keskeiset viestit Tampereen kehittämiselle ja on perusta kaupungin johtamiselle. Valtuusto hyväksyi kaupunkistrategian ”Tekemisen kaupunki” 15.11.2021. Kaavaehdotuksen kytkeytyminen kaupunkistrategiaan ei selviä lukijalle selostuksesta.</p>	<p>Adressi on käsitelty osana ehdotusvaiheen palautetta. Adressiteksti ja siihen laadittu vastine löytyvät tämän raportin sivuilta 32-35.</p>
<p>Muistutus 68</p> <p>Tampereen kaupungilla on käynnissä useita mittavia täydennysrakentamisen hankkeita ja kaavamuutoksia niitä varten. Hakametsän urheilualueen kehittäminen ja urheilun kampus on näistä yksi, ehdottoman tärkeä ja tervetullut. Yhteistä monille suunnitelmille kuitenkin on, että niissä esitetään asuinrakentamista olemassa olevien kaupunkipuistojen päälle. Vaikka suunnitelma on aiemmasta kehittynyt, edelleen Hakametsän alueella halutaan Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon rakentaa massiivisia kerrostaloja. Suomen Akatemian rahoittama CO-CARBON-tutkimushanke on julkaissut</p>	<p>Sivunumerot viittaavat tämän raportin aiempiin sivuihin.</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11</p>

<p>politiikkasuosituksia. Ensisijaista on säilyttää olemassa oleva kaupunkivihreä – puistot ja istutukset. Hävitetty puisto tuottaa päästöpiikin ja samalla menetetään arvokasta hiilinielua. Puistojen menetystä eivät luvatut kadunvarsien istutukset korvaa. Uudet istutukset vaativat jopa 12–15 vuotta ennen kuin ne alkavat toimia hiilinieluinä. Tampereen kaupunki on ilmoittanut tähtäävänsä hiilineutraaliksi kaupungiksi vuonna 2030. Vuosiluku on saattanut vaikuttaa turvallisen kaukaiselta kun tavoitteet asetettiin, mutta mitä tulee konkreettisiin toimenpiteisiin sen saavuttamiseksi, ratkaisut tehdään nyt. Puistojen päälle rakentaminen on vihonviimeistä ilmastopolitiikkaa. Tampereen kaupungin päätösten tulee pohjautua tutkittuun tietoon ja eettiseen maankäyttöön. Valtuustokaudella 2021–2025 voimassa olevan ”vaiheleiskaavassa hyväksytyn periaatteen mukaan täydennysrakentamista ei tule jatkossa kohdentaa asemakaavoitetuille virkistysalueille” (Yleiskaavoituksen työohjelma valtuustokausi 2021-2025). Kaupungin omien strategisten linjausten tulee raamittaa päätöksentekoa pitävästi. Kaavaehdotus ei voi edetä ennen kuin ristiriita kaupungin strategian, ohjelmien ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä CO-CARBON-tutkimushanke: https://cocarbon.fi/tutkimus/hiiliviisaussuosituksia/ Sivulta löytyy ladattavat Poliittikkasuositukset sekä Muistilista päätöksentekijälle. CO-CARBON-hanke ”kokoaa ilmähä-, maaperä- ja sosiaalitieteilijät sekä maisema-arkkitehdit yhteen kaupunkivihreän koko toteutusketjun ja -kentän kanssa”. Hankkeen toteuttajat ovat Helsingin yliopisto, Aalto yliopisto, Ilmatieteen laitos ja Hämeen ammattikorkeakoulu.</p>	<p>Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13</p> <p>Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15</p>
<p>Muistutus 69</p> <p>Arvoisat päättäjät! Aiempien kaavoitusten vastaisesti on todella vaikea tajuta uutta Campus suunnitelmaa, joka mitätöi aiemmat päätöksenne. Puisto ja viheralueiden säilyttämiselle on vankat perusteet. Jättigryndauksen hiilijalanjälki on mahdoton Tampereen hiilineutraaliustavoitteita vastaan. Muutenkin alueen puistomaisuus ja avaruus aiotaan tuhota. Infopalavereissa on levitetty myös valheellista tietoa liikennemäärästä esim Takahuhdintiellä. Sius syytetään Rambollin muka tutkimuksia. Väärille lähtötiedoille on helppo rakentaa mitä tahansa. Luotan päättäjiin, että suunnitelmat johtavat hankkeen kohtuullistamiseen.</p>	<p>Sivunumerot viittaavat tämän raportin aiempiin sivuihin.</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; käyttötarkoitukset s. 8</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11</p> <p>Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13</p> <p>Asemakaavan suhde Tampereen LUMO -ohjelmaan s. 14-15</p> <p>Liikennemäärätiedot s. 23</p>

<p>Muistutus 70</p> <p>Seurattuani Hakametsä Sport Campus hankkeen etenemistä sekä tiedotusta eri medioissa, joudun myöntämään viime aikaiset kuvat ja tiedot kaavasta ovat pöyristyttäneet minua. Olen vakuuttunut että kyseinen kaava on liian keskeneräinen ja sitä tulee vielä edelleen kehittää tulevaisuuden haasteita silmällä pitäen. Puistojen säilyminen ja jopa laajentaminen on ensiarvoisen tärkeää Tampereen kestävän kehityksen sekä nykyisten että tulevien asukkaiden hyvinvoinnin kannalta. Tartonpuisto ja Uudenkylänpuisto ovat mahdollistaneet matalankynnyksen virkistys ja vapaa-ajan toimintaa itselleni ja pienelle lapselleni. Kiitos siis kuuluu kaupungille hyvästä puistojen hoidosta. Synnytyksen jälkeinen keskivaikea masennus esti minua liikkumasta muihin isompiin puistoihin. Masentuneen silmin maailma voi näyttää todella mustalta. Minä näin vihreää, syksyn värit ja lumikinokset ja kevät auringonkin. Voimavarani riittivät juuri ja juuri liikkua lapseni kanssa Tartonpuistoon. Lähiluonnon arvoa tai sen myönteisiä vaikutuksia mielenterveyteen ei voi korvata millään. Nämä puistot ovat ainutlaatuinen sekä omaleimainen osa kyseistä asuinalueita. Puistot ovat parhaassa iässään nyt ja käyttöaste tulee vain kasvamaan uusien asukkaiden myötä. Puistojen säilyttäminen on siis ainoa oikea vaihtoehto.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 71</p> <p>Asemakaava nro 8792 Hakametsän urheilualueesta menee monia Tampereen kaupungin suunnitelmia vastaan. Siinä tulisi vähintäänkin huomioida seuraavat asiat: 1) Ehdotuksessa edelleen rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. 2) Asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa olemassaolevan arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Takahuhdintielle kohoaisivat 7-10- kerroksiset tornit. 3) Pysäköinnin sisäänajon sijainti Takahuhdintiellä kasvattaa läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Ajo pysäköintiin on ohjattava pääväyliltä. Koulutie on turvattava. Asemakaavan muutokset ovat myös ristiriidassa seuraavien Tampereen strategisten sitoumuksien kanssa: LUMO-ohjelma, Hiilineutraali Tampere 2030, Arkkitehtuuriohjelma 2023, sekä yleiskaavan linjaus, että kaavassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Myös hankkeen omassa suunnitelmassa mainitaan "alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen". Puistoalueen hävittäminen menee räikeästi tätä vastaan.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

<p>Muistutus 72</p> <p>Kannanottoni Hervanta Sport Campus kaavaehdotuksen (asemakaava nro 8792) tilaan ja kipukohtiin. Ehdotuksessa edelleen rakennetaan kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus on edelleen kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa olemassaolevan arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Pysäköinnin sisäänajo Takahuhdintiellä kasvattaa läpiajoa ja liikennettä alueen kapeilla kaduilla. Nykyisellään hanke on ristiriidassa Tampereen strategiaan sitoumuksiin kuten LUMO-ohjelma, Hiilineutraali Tampere 2030, Arkkitehtuuriohjelma 2023. Myös yleiskaavan linjausta, että kaavassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön, ei noudateta. Kaavaehdotus on ristiriidassa kaikkien näiden kanssa. Tämän lisäksi jopa Hakametsä Sport Campus -hankkeeseen itsessään suunnitellut teemat (alueen toiminnallinen kytkeytyminen ympäristöön, sekä kulttuuriympäristön, maiseman ja luontoarvojen huomioiminen kanssa) ovat ristiriidassa nykyaikaisen kaavaehdotuksen kanssa. Ehdotuksen ainoa perustelu on tehokkaasti asuinrakentamiseen kaavoitetuista tonteista saatava raha. Tampereen strategiset linjaukset eivät voi olla vain retorinen koriste, vaan niiden tulee pitävästi raamittaa päätöksentekoa. Ristiriita strategian ja kaavan esitysten välillä on käsiteltävä. Tällaisenaan ehdotus ei saa kaupunkilaisten hyväksyntää</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>
<p>Muistutus 73</p> <p>KORJATTAVAA</p> <p>-Kaava jättää Kovajankadun / Uudenkylän kadun väliset talot entistä enemmän varjoon. Näin käy myös jäähallin koillispuolen leikkikentälle. Kovajankadun suuntaisten talojen 2920 ja 2250 korkeutta tulee laskea, samoin jäähallin pitkän sivun talon 5160 itäsvuolella.</p> <p>-Rakentaminen on liian tiivistä.</p>	<p>Sivunumerot viittaavat tämän raportin aiempiin sivuihin.</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan; rakentamisen määrä s. 7</p> <p>Asemakaavaan on tarkennettu määräyksiä Kovajankadun suuntaisten talojen julkisivukäsittelystä; tavoitteena on vaikutelma kahden ylimmän kerroksen sisennyksestä.</p>

<p>TOIMIVAA</p> <p>-Korkeiden talojen keskittäminen alueen pohjoislaitaan, jossa varjo lankeaa takahuhdintielle ja Jehovan todistajien saliin on järkevää. Pohjoisosan korkeutta voi edelleen nostaa ja eteläosan laskea. Näin aurinkoa tulisi parhaiten rakennettaville taloille.</p> <p>-Harjoitushallin ja P hallin yhdistäminen on järkevää</p> <p>-Skeittipuiston melu ei häiritse ja sieltä on lyhyt matka McDonaldsiin.</p>	<p>Varjostustarkastelun perusteella (löytyy asemakaavaselostuksen liitteenä, kaupunkikuvallisten vaikutusten arvioinnin yhteydessä) varjostusvaikutukset eivät ole kohtuuttomia tiiviissä kaupunkiympäristössä.</p>
<p>Muistutus 74</p> <p>Kortteli 4826 (Uudenkylänpuisto) pitäisi säilyttää puistokäytössä, kuten se on nykyisessäkin kaavassa. Vaikka puistosta onkin jätetty suunnitelmaan pieni pläntti, ei puisto rakennusmassojen puristuksessa toimi alkuperäisessä olemuksessaan ja avaruudessaan. Suunnitellut rakennukset ovat kohtuuttoman korkeita myös suhteessa alueen aiempaan rakennusmassaan ja luonteeseen. Kerrosneliöt eivät ole hankkeen onnistumisen kannalta niin merkittävät että puisto kannattaisi uhrata niiden takia. Ehdotan, että korttelista 4826 poistetaan suunnitellut kerrostalot ja aluetta kehitetään alkuperäisessä tarkoituksessaan puistomaisena.</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

Muistutus 75

Hyvä kaupunkisuunnittelu ja Hakametsän Sport Campuksen asemakaava

Hyvän kaupunkisuunnittelun periaatteiden mukaisesti nimenomaan kaupungin ja sen viranhaltijoiden tehtävä on suojella ja valvoa, että kaikki uusi rakentaminen parantaa jo olemassa olevan kaupunkialueen käytettävyyttä, viihtyisyyttä ja laatua. Toistaiseksi tämä ei toteudu Sport Campuksen alueen suhteessa Kissanmaan alueeseen.

Kaupungin omalla virkakunnalla on vastuu siitä, että suunniteltujen rakennusmassojen sijoittelu ja liikennejärjestelyt kohentavat jo vallitsevaa tilannetta sen lisäksi, että ne palvelevat jouhevasti myös rakennettavan alueen käyttäjiä ja käyttötarkoituksia. Kun kaupungin ja rakennusliikkeiden intressit ovat ristiriidassa keskenään, kaupungin edustajien tehtävä on pitää kiinni linjauksista, jotka on sovittu yhteisiksi toimintaperiaatteiksi. Tampereella on sovittu, että asemakaavoitettuja puistoja ei käytetä asuinrakentamiseen, ei edes Tartonpuistoa eikä Uudenkylänpuistoa.

Hyvän kaupunkisuunnittelun periaatteiden mukaisesti uuden tulee sopia yhteen jo olemassa olevan ympäristön kanssa. Tämä on ollut vallitseva toimintaperiaate esimerkiksi silloin, kun Kissanmaan aluetta on suunniteltu. Suunnittelun pohjana on ollut keskiaikaisen kaupungin rakenne, jossa maaseudun rakennustapaa noudattava yleislinja vähitellen antaa kulkijalle vihjeitä kaupungin lähestymisestä. Esimerkiksi Sudenkadulle tulee pientalojen joukkoon pari kaksikerroksista kaupunkitaloa ennen kuin katu liittyy Kissanmaankatuun, jonka varrella on pelkkiä isoja kaupunkitaloja eli ”oikeaa kaupunkia”.

On vaikea ymmärtää, miksi tätä samaa hienovaraisuutta ei toteuteta Sport Campuksen suhteessa Kissanmaan alueeseen, vaikka se olisi mahdollista. Mahdolliseksi sen tekevät 1) puistojen säilyttäminen, 2) korkeiden rakennusmassojen siirtäminen Takahuhdintien varrelta Sport Campuksen vastakkaiselle laidalle sekä 3) liikenteen ja pysäköinnin ohjaaminen rakennettavan alueen etelä- ja länsipuolen pääväylille.

Uusissa liikennejärjestelyissä on huomattava sekin, että tammikuussa 2024 PEAB alkaa rakentaa Hippoksen kadulle kolme uutta asuin kerrostaloa siellä jo rakenteilla olevien lisäksi (ks. Aamulehti 9.12.23). Näin Kissanmaan kouluun, päiväkotiin ja Tapiolanpuiston leikki- ja pelikentille suuntautuvan liikenteen tuottamat riskit kasvavat entisestään. Alueelle 50-luvun tarpeisiin tarkoitettu katuverkko ei salli liikenteen kasvua. Hyvää kaupunkiympäristöä ei rakenneta tuhoamalla jo olemassa olevaa. Hyvää

Ks. vastine muistutuksiin 39-41

<p>kaupunkiympäristöä ei rakenneta myöskään niin kuin lännenelokuvien lavasteita, jotka näyttävät hyvältä vain pääkadun suuntaan. Hyvässä kaupunkisuunnittelussa lopputulosta on hiottu niin kauan, että se näyttää hyvältä neljästä ilmansuunnasta, sopii yhteen jo olemassa olevan kanssa ja uusi tuo oman positiivisen kontribuutionsa aiempaan.</p> <p>Ehdotus Sport Campuksen asemakaavaksi on hyväksyttävissä vasta, kun se on linjassa Tampereen kaupungin sopimien hyvän kaupunkisuunnittelun periaatteiden kanssa ja tuottaa vaikutuspiirissään kaikille tasaveroisesti viihtyisyyttä, turvallisuuden tunnetta ja toimivia ratkaisuja.</p>	
<p>Muistutus 76</p> <p>Hakametsän urheilualueen uudistaminen on Tampereen kärkihankkeita ja erittäin tervetullut. Alue kaipaa kehittämistä – mutta kestävästi ja vastuullisesti. Kaavaehdotuksessa on runsaasti ja monipuolisesti hyvinvointia edistäviä elementtejä, mutta myös harmillisia kipukohtia, jotka vielä jarruttavat hankkeen etenemistä. Viheralueiden itseisarvo Asemakaavaehdotuksessa asuinkerrostalot ja niiden korttelialueet 1852 ja 4825 työntyvät asemakaavoitettuihin puistoihin. Tampereen kaupungin valtuustokaudella 2021–2025 voimassa olevan vaiheyleiskaavassa hyväksytyyn periaatteen mukaan täydennysrakentamista ei tule jatkossa kohdentaa asemakaavoitetuille virkistysalueille (Yleiskaavoituksen työohjelma valtuustokausi 2021-2025). Kantakaupungin yleiskaava siis linjaa, että olemassa olevia puistoja ei kaavoiteta asuinkäyttöön. Ehdotuksessa rakennettaisiin kaupungin päätösten vastaisesti asemakaavoitettuihin Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon. Tartonpuiston lampi, niitty ja nykyinen Uudenkylänpuisto jäisivät rakentamisen alle. Tampereen kaupungilla on käynnissä useita mittavia täydennysrakentamisen hankkeita ja kaavamuuoksia niitä varten. Yhteistä monille suunnitelmille on, että niissä esitetään asuinrakentamista olemassa olevien kaupunkipuistojen päälle. Kantakaupungin yleiskaava 2040 on kaupunginvaltuuston hyväksymä. Jos päätöksistä voidaankin kehityshankkeissa muutta mutkitta poiketa, herää kysymys: onko kaupungin päätöksillä mitään virkaa? Voiko päätöksiin luottaa? Jos strategiset linjaukset ovat tyhjää puhetta, se heikentää kaupunkilaisten luottamusta päätöksentekijöihin ja vallankäyttäjiin. Tämä on vakava kysymys, eikä sen merkitystä ole vielä kehityshankkeessa ymmärretty tai haluttu myöntää. Palaute- ja vastineraportissa ehdotusta perustellaan Tartonpuiston säilymisellä ”laajasti” tai että viheralueita säilyy ”enemmän”. Edelleen kuitenkin puistoihin ehdotetaan rakentamista vastoin yleiskaavan linjausta. Vastineena todetaan, että Asemakaavaratkaisua kehitettäessä on käyty keskustelua yleiskaavoituksen kanssa. Päätöksentekijöille, kaupunkilaisille ja muille sidosryhmille ei vastineraportista kuitenkaan käy ilmi, millä edellytyksin</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

yleiskaavasta voitaisiin Hakametsän urheilualueella poiketa. Yleisten ulkoalueiden koosteessa kuvaillaan nykyisten puistoalueiden kasvillisuuden luonnetta, biodiversiteetin näkökulmasta ”suhteellisen monotoniseksi”, ikään kuin se antaisi luvan kaavoittaa puistoalaa rakennusmaaksi. Viheralueilla on itseisarvo sellaisenaan. Olemassa olevia viheralueita voi mieluusti kehittää ja suunnitelmassa onkin runsaasti hyviä elementtejä viheryhteyksien varmistamiseksi. Puiden säästäminen ”mahdollisuuksien mukaan” on kuitenkin löyhä kirjaus, ja siten tuskin toteutumassa. Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat. Alueelle muuttaa noin tuhat uutta asukasta (Asemakaavaehdotuksen selostus, s. 19). Lisääntyvä asukasmäärä ja tulevat urheilun kampuksen käyttäjät tarvitsevat avoimia julkisia tiloja virkistykseen ja liikuntaan. Hippoksenkadulle rakentuu parhaillaan uusia asuntoja ja vuonna 2025 valmistuu 200 vuokraasuntoa lisää, nekin Peab Oy:n rakennuttamana (AL 9.12.2023). Vaikka kaikki nykyiset puistoalueet säilytettäisiin, niitä edelleen kehitettäisiin ja virkistyspalvelualueita tulisi lisää, kohdistuu niihin tulevaisuudessa valtava paine.

Kaupunkikuva ja rakennusoikeus Asemakaavaehdotuksen selostus (s. 13.) toteaa, että Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee turvata ja edistää alueen kaupunkikuvan ja rakennusperinnön arvojen säilymistä ja edelleen kehittämistä. Uusi rakentaminen on sopeutettava alueen kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin ja ajalliseen kerroksellisuuteen. Kaavaehdotuksen nykyversiossa asuinkerrostalojen korttelialueen 1852 räikeän suuret kerrosluvut Takahuhdintiellä, pientalovaltaisen maakunnallisesti arvokkaan Kissanmaan kulttuuriympäristön rajapinnassa, eivät kuitenkaan onnistu kunnioittamaan suunnittelualan lähtökohtia. Asuinkerrostalojen korttelialue ulottuu Takahuhdintielle olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen nähden suhteettoman korkeana, vailla pohjoista vastinparia. Ehdotettu asuinrakentamisen sijoittelu ja korkeus (Takahuhdintielle 10-7-kerroksiset tornit) on kaupunkikuvallisesti räikeässä ristiriidassa aluetta ympäröivän arvokkaan kulttuuriympäristön kanssa. Aggressiivinen kontrasti käy erityisen hyvin ilmi Kaupunkikuvalliset vaikutukset, ehdotus, 8792 -aineistosta s. 23. Kun kaavaehdotusta päivitetään yleiskaavan mukaiseksi, huolehtii Tartonpuisto luontevasti pohjoisesta rajapinnasta (ks. kuva alla). Korkea rakentaminen voi alkaa Tartonpuiston nykyisen lampialueen ja niityn eteläpuolelta.

Ahtauden aiheuttaa asuntorakentamisen ahneesti mitoitettu kerrosala, joka on hankkeen etenemisen aikana miltei tuplaantunut 30 000 kerrosalaneliömetristä 52 700 k-m² :iin. Urheilukampuksen konseptikilpailun voittaneessa Peab Oy:n ratkaisussa asumisen kerrosala oli ehdokkaista suurin – 55 000 k-m² . Arvostelupöytäkirjasta käy ilmi, miksi tämä ratkaisu oli valittu: Asumisen kerrosneliömäärä ylittää

Konsepti- ja toteutuskilpailu

Kilpailun arviointiperusteena on monien muiden seikkojen ohella ollut konseptin toteuttamiskelpoisuus ja edullisuus kaupungille (mm. investointi- ja käyttökustannukset). Voittajatyön kokonaiskerrosalamäärä tai asumisen määrä ei ollut kilpailun suurin. Arvostelupöytäkirjassa oleva maininta asumisen kokonaiskerrosalan määrästä lienee lähinnä viittaus tuleviin haasteisiin toteutuskelpoisuuden ja kokonaismoituksen yhteensovittamisessa.

Konsepti- ja toteutuskilpailun tehtävänannossa nykyiset viherpalvelut määritettiin säilytettäväksi alueella, mutta niiden sijoittaminen uudelleen todettiin mahdolliseksi.

tavoitteen huomattavasti. Rakennusoikeutta on kohtuullistettava, jotta kaupungin on mahdollista toimia omien päätöstensä ja linjaustensa mukaisesti, ja alueesta voi tulla millään mittareilla viihtyisä. On kestävämpää, että viheralue luovutettaisiin rakennuttajalle lyhytnäköistä taloudellisen edun tavoittelua varten. Suunnittelijoilta löytyy varmasti ammattitaitoa sijoitella rakennusmassa alueelle siten, että hankkeen tavoitteet, mutta myös asemakaavoitetut puistot ja eheä kaupunkikuva voidaan turvata.

Kulttuuriympäristön arvojen turvaaminen Kaupunginosapuisto Tapiolanpuiston jatkeena toimiva puisto on omistettu Tampereen virolaiselle ystävyyskaupungille Tartolle... ..kortteliratkaisua on muutettu niin, että Tartonpuiston pohjoisosaa kumpareineen säilyy pääosin. (Asemakaavaehdotuksen selostus, s. 21). Alueen asukkailla on vahva suhde ja arvostus Tartonpuiston alueeseen, joka siis käsittää kummunkin, sadevesilammen ja niityn. Ystävyyskaupunkisuhteen merkiksi rakennetun Tartonpuiston kohtaloon ja vuorovaikutuksen vaiheisiin kytkeytyy kysymyksiä läpinäkyvyydestä ja hallintotavasta. Nyt viimeistään on tärkeää avata päätöksentekijöille ja kaupunkilaisille, kenen toimesta ja millä perusteilla konseptikilpailu ylipäätään ulottui Tartonpuistoon ja Uudenkylänpuistoon? Kenen aloitteesta puistot ja niiden merkitys arvioitiin niin vähäpätöisiksi, että ne voidaan rakentaa ylimitoitettuna kokonaishankkeen rahoittamiseksi? Kysymyksiä herättää myös ns. Tapiolanpuiston taidekilpailun ajoittuminen kaavaprosessin kriittisiin vaiheisiin, Hakametsän urheilualueen kehittämisestä vastaavien henkilöiden keskeinen rooli taidekilpailun järjestelyissä ja ylipäätään kilpailun järjestämisen motiivit. Taidekilpailussa valittiin tarttolaisen taiteilijan teos sijoitettavaksi toisaalle Tapiolanpuistoon, vaikka luontevin paikka olisi Tartonpuisto. Miten varmistetaan läpinäkyvyys, hyvä hallintotapa ja sen valvonta Tampereen kaupungin public-private-hankeissa?

Valmisteluaineistosta saatu palaute ja huomioon ottaminen Tampereen kaupungin kirjaamoon 24.10.2023 luovutettu 2200 allekirjoittajan adressi alueen muutostyön kipukohdista on valitettavasti edelleen ajankohtainen. Edelleen ajankohtainen on myös valmisteluvaiheen mielipiteiden yhteenveto (Asemakaavaehdotuksen selostus s. 6, 28): Lähialueen asukkaiden palautteissa tuotiin toisaalta esiin puistoalueiden, erityisesti Tartonpuiston, säilyttämisen tarve, asuntorakentamisen ylimitoitettu kokonaismäärä, ympäristöön sopimaton mittakaava sekä rakentamisen liikenteelliset vaikutukset. Hakametsän urheilualueen asemakaavamuutos on kehittynyt osittain positiivisesti: pohjoiskorttelista ja erillisistä pysäköintilaitoksista on luovuttu (vaikka pysäköinti pihakannen alla ei sekään ole optimiratkaisu). Muutokset eivät kuitenkaan ole vielä riittäviä. Ehdotuksen vertailu valmisteluvaiheeseen johtaa harhaan. Alueen kehittäminen on lähtenyt väärälle uralle jo aikanaan suunnittelukilpailun

Taidekilpailu ja teoksen sijoittaminen

Taidekilpailulla haettiin jatkumoa Tarton näkyvyydelle Tampereen ystävyyskaupunkina siinä suunnittelun vaiheessa, kun Tartonpuisto oli kaavaratkaisussa jäämässä korttelialueen alle. Kortteliratkaisua on sittemmin palautteiden johdosta muutettu ja taideteokselle tullaan suunnittelemaan sijainti Tartonpuiston alueelta yhteistyössä taiteilijan kanssa.

Hyvä hallintotapa ja sen valvonta

Tampereella noudatetaan määräystä ”Tampereen kaupungin hyvä hallinto- ja johtamistapa ja sisäinen valvonta”. Asiakirja on hyväksytty kaupunginhallituksessa 25.11.2019 (§ 501) ja päivitetty 1.8.2021 (konsernijohtaja 1.7.2021 § 93)

lähtökohtia asetettaessa. Hakametsän urheilualueen kehittämisen käynnistäjät eivät ole kunnioittaneet viheralueiden itseisarvoa, vaan konseptikilpailussa on annettu vapaat kädet kajota puistoihin. Konseptikilpailun on voittanut tehokkain ratkaisu, joka jyrää alleen alueen herkkiä piirteitä. Kaavaehdotuksessa on nyt syytä tunnustaa ja tunnustaa konseptikilpailun virheellinen lähtökohta ja palata puistot säästävään rajaukseen siten, että alueen pohjoisraja ei ole Takahuhtintie, vaan Tartonpuiston nykyisen viheralueen eteläreuna. Tartonpuiston säilyminen ”merkittävässä määrin” ei noudata yleiskaavan linjausta. Tartonpuiston kumpu, lampi ja niitty ovat kaikki säilytettävä.

Asemakaavaehdotuksen suhde kaupunkistrategiaan ja ohjelmiin Asemakaavaehdotuksen selostuksessa (s. 32) todetaan, että Kaupunkistrategia on kuvaus painotuksista ja tavoitteista, joita kaupunginvaltuusto pitää tärkeimpinä. Se sisältää keskeiset viestit Tampereen kehittämiseksi ja on perusta kaupungin johtamiselle. Valtuusto hyväksyi kaupunkistrategian ”Tekemisen kaupunki” 15.11.2021. Tästä lyhyestä toteamasta ei selviä lukijalle kaavaehdotuksen kytkeytyminen kaupunkistrategiaan.

Asemakaavaehdotuksen selostuksen tulee avata päätöksentekijöille, 4 kaupunkilaisille ja muille sidosryhmille miten kaava ja alueen kehittäminen toteuttavat kaupunkistrategiaa. Miksi tämä tarkastelu kokonaan puuttuu? Tampereen kaupunki on ilmoittanut sitoutuvansa hiilineutraaliustavoitteisiin sekä ns. LUMO-tavoitteisiin. Tampere on ilmoittanut tähtäävänsä hiilineutraaliksi kaupungiksi vuonna 2030. Vuosiluku on saattanut vaikuttaa turvallisen kaukaiselta kun tavoitteet asetettiin, mutta konkreettiset toimenpiteet sen saavuttamiseksi on tehtävä nyt. Olemassa olevan kaupunkikasvillisuuden ja maaperän säilyttäminen on tutkitusti kaupunkisuunnittelun ensisijaisin keino ylläpitää hiilinielua (ks. CO-CARBON-hanke, politiikkasuositukset). Tampere on julkaissut luonnon monimuotoisuusohjelman vuosille 2021–2030. LUMO-ohjelman tavoitteena on kestävä, viihtyisämpi ja terveellisempi Tampere. Ohjelman tavoitteisiin kuuluu myös: Aukkaat ja yhteisöt tuntevat lähiluontonsa arvot ja haluavat toimia niiden hyväksi. Yli 2200 allekirjoittajan adressi on vahva huolenilmaus ja kannanotto Tampereen kaupungin asemaakaavoitettujen puistojen säästämiseksi. Adressin viestiä ei voi ohittaa. Hävitetty puisto tuottaa päästöpiikkiä ja samalla menetetään arvokasta hiilinielua. On hyvä, että ehdotuksessa puuston määrää alueella on esitetty lisättäväksi ekologisten yhteyksien ja latvuspeitteisyyden parantamiseksi. Uudet istutukset vaativat kuitenkin jopa 12–15 vuotta ennen kuin ne alkavat toimia hiilinieluinä. Puistojen menetystä ei kepeä puhe ns. kaupunkivihreästä korvaa. Puiden siirtäminen on kaunis ajatus, mutta aiheuttaa päästöjä, eikä ole hankkeeseen ja kaupunkiin kohdistuvassa kustannuspaineessa tuskin realistisesti toteutumassa. Tampereen strategian 2030 ”Tekemisen kaupunki” painopiste Hiilineutraaleja tekoja ei näytä konkretisoituvan kaavaehdotuksessa. Strategian käytännön tekeminen Sovitamme

yhteen kasvavan ja kestävän kaupungin haasteita keskittyen kasvun laatuun ja Kutsumme koko kaupunkiyhteisön mukaan rakentamaan kestävää arkea jäävät sanahelinäksi ja utopian tasolle. On selvää, että Tampere kasvaa nyt ahneesti ja rakennuttajien sanelemana. Kaupunkilaisten asiantuntijuutta omasta asuinalueestaan ei arvosteta. Ei yllätä, että olemme tilanteessa, jossa kaupungin toiminta vastoin omia strategisia linjauksiaan hämmentää kaupunkilaisia ja hanke koetaan mielivaltaisena. Tampereen kaupungin tulee toteuttaa sitoumuksiaan Hiilineutraali Tampere 2030- ja LUMO-ohjelmaan.

Havainneaineisto Havainneaineistoa (Havainneaineiston kooste) leimaa kiire ja keskeneräisyys. Viimeistelemätön ja huolimaton aineisto aliarvioi päätöksentekijöitä, kaupunkilaisia ja muita sidosryhmiä. Näkymistä ja vaikutuksista on haastavaa saada realistista käsitystä. Havaintoaineistossa on korjattavaa: Dia 12: Näkymä ei ole ”Kovajankatua etelään” vaan ”Pelikatua itään”. Dia 13: Havainnekuvasta ei käy ilmi ajo pihakannen alle toteutettavaan pysäköintiin. Dia 14: Näkymä ei ole ”Kovajankatua pohjoiseen” vaan ”Kovajankatua etelään” Dia 15: Näkymä ei ole ”Pelikatua itään” vaan ”Kovajankatua pohjoiseen”

Liikenne ja liikkuminen Vuonna 2021 toteutettu autoliikenteen toimivuustarkastelu on jo vanhentunut. Pelikadun avaaminen on kasvattanut liikennettä Kissanmaalla olennaisesti. Liikennelaskenta on toteutettava uudelleen ja tarkasteltava tilannetta päivitetyn luvuin. Pohjoisosan asuinkorttelin alle ehdotetaan korttelin asukkaita palveleva noin 320 paikan pysäköintihalli, jonne ajo tapahtuu Takahuhdintieltä (Liikennesuunnitelma, ehdotus). Pysäköinnin sisäänajo ei ilmene havainnekuvista, mikä heikentää ehdotuksen läpinäkyvyyttä ja 5 mahdollisuuksia arvioida ehdotusta Kissanmaan näkökulmasta. Ehdotettu pysäköinnin sisäänajon sijainti kasvattaa läpiajtoa ja liikennettä Kissanmaa-Uusikylän kapeilla kaduilla. Kasvavat liikennemäärät pysäköintijärjestelyineen on suunnattava alueen etelä- ja länsipuolelle, missä pääväylät takaavat toimivimmat yhteydet. Ajo pihakannen alle on järjestettävä Pelikadun kautta. Vain näin voidaan säilyttää turvalliset kadut ja koulutie.

Kaupunkikehityksen hankkeet ovat pitkiä prosesseja, joiden aikana maailma ehtii muuttua. Ympäristö- ja hyvinvointivaikutukset on ajateltava järjestelmätasolla. Tampereen kaupungin kärkihankkeilta sopii odottaa kunnianhimoa rakentaa tulevaisuuden kestävä kaupunkia – ei toisintaa vanhaa maailmaa. Tarvitaan rohkeutta ottaa käyttöön tutkimustietoa ja nähdä kaupunkilaisten asiantuntijuus omasta asuinympäristöstään kehittämisen resurssina. Hakametsän urheilualueen tulevaisuutta ja sen

Havainneaineiston virheet

Kaavoittaja pahoittelee vilpittömästi aineistoon edellisessä vaiheessa jääneitä virheitä. Ne on pyritty asemakaavaehdotusta tarkistettaessa korjaamaan.

kiinnittymistä olemassa olevaan arvokkaaseen kaupunkirakenteeseen on kehitettävä alueen omista arvoista lähtien siten, että alueen omaleimainen identiteetti ja yhtenäinen ilme säilyvät.

Muistutus 77

Viheralueet on säilytettävä

Nyt suunnitteilla olevan massiivisen asuinrakentamisen alle tulevat jäämään Uudenkylän puisto sekä Tarton puiston lampi ja luonnonniittykukkula, jossa pesivät mm. metsäjänikset. Tarton kaupunki on lahjoittanut aikoinaan ko. niityllä kasvavat komeat pylvästammet (jotka ehdotuksen mukaan poistetaan), joissa lintuparvet mielellään viipyivät. Tätä muistutusta kirjoittaessani ovat urpiaiset vallanneet kauniit tammet ja vaahteran oksat.

Maankäyttö ihmisen tarpeisiin on luonnon monimuotoisuudelle suurin uhka maailmanlaajuisesti.

Tarton puisto on ollut myös hyvänä rajana vanhan asuinalueen ja uuden rakentamisen välillä.

Hakametsän jäähallilla järjestetyissä tapaamisissa (22.11.23) kerrottiin, että uusia puistoalueita tehdään; esim. uusi lampi rakennetaan Kissanmaankadun varteen. Miksi? Kun lampi on jo olemassa! Lisäksi piirustuksissa olevat viheralueet, joita on merkitty isojen, korkeiden asuinrakennusten keskelle tai jopa katolle? eivät voi korvata nykyisiä luontevia puistoalueita.

Liikenteen kasvu

Ehdotuksessa asukaspysäköinti rakennetaan nykyisten hiekkakenttien (joiden päälle tulee vähintään 1000 asukkaan kerrostaloneliöt) alle, pysäköintiluolaan. Suunnitelmassa pysäköintiväylä lähtee Takahuhdintieltä Tarton puiston lammen kohdalta. Lähes vastapäätä Takahuhdintiellä sijaitsee lastenpäiväkoti. Henkilöautoliikenteen määrät tulevat kasvamaan pienillä, kapeilla kaduilla. Liikenneturvallisuus tulee vaarantumaan suuresti.

Ks. vastine muistutuksiin 39-41

<p>Muistutus 77 jatkuu</p> <p>Hakametsän jäähalli</p> <p>Muutama vuosi sitten meille, Uudenkylän, Kissanmaan ja Kalevan asukkaille, järjestettiin tilaisuus Tampereen seudun ammattiopistossa (Tredussa) Hakametsän jäähallin tulevaisuuden suunnitelmista. Silloin meille puhuttiin seuraavanlaisesti: "Hakametsän jäähallin ympäristöön on suunnitteilla rakentaa uudenlainen liikunnan ja urheilun keskittymä, joka tulee tarjoamaan monipuoliset ja korkeatasoiset puitteet niin huippu-urheilijoille, harrastajille ja kuntoliikkuville kuin myös järjestö- ja yritystoiminnalle. Vanha jäähalli remontoidaan ja lisäksi rakennetaan moderni sisäpalloluareena sekä viihtyisiä ulko- ja viheralueita ja asumista."</p> <p>Nykyisten suunnitelmien mukaan vanha Hakametsän jäähalli jää uusien, korkeiden kerrostalojen väliin, näkymättömiin. Ja ehdotuksessa asuinrakentaminen, suuret kerrosneliömäärät ovat suunnitelman pääasia.</p>	
<p>Muistutus 78</p> <p>Kaavaehdotukseen on jäänyt ongelmia vaikka suunnitelmaa on kehitetty. Alueelle olisi tulossa suuria asuinkortteleita ja pysäköintirakennuksia jopa olemassaolevien puistojen päälle. Hakametsän urheilualueen kehittäminen on tärkeää, mutta rakentaminen ei saisi hävittää olemassa olevia puistoja. Ne ovat olemassaolevalle asutukselle ja liikkumiselle erittäin tärkeitä. Uusi rakentaminen ei saisi muuttaa olemassa olevaa kaupunkikuvaa radikaalisti, vaan alkuperäisten alueiden olemusta tulisi kunnioittaa väljemmällä suunnittelulla joka ottaa huomioon olemassaolevat, useiden kaupunkilaisryhmien ilmaisemat ympäristölliset arvot, tarpeet, mukaanlukien turvalliset kadut ja koulureitit. Tampereen kaupungin omassa arkkitehtuuriohjelmassa 2023 erityisesti todetaan, että uudis- ja täydennysrakentaminen toteutetaan maisemarakenteiden ja ympäristön ominaispiirteiden ehdoilla. Julkisten viheralueiden hyvinvointivaikutukset ovat kiistattomat nykyisten sekä tulevien asukkaiden elämälle. Olemassa olevilla puistoilla on itseisarvo, eivätkä ne ole korvattavissa siten että ne ensin poistetaan, ja rakennetaan huomattavasti ohuempina uudelleen. Todistetut viheralueiden hyvinvointivaikutukset kumoutuvat pitkäksi aikaa jo sillä, että rakennussuunnitelma on liian massiivinen, ja aiheuttaa useiksi vuosiksi suurta haittaa jo olemassaolevalle asumiselle ja liikkumiselle. Tampere on ansiokkaasti sitoutunut sekä hiilineutraaliksi vuoteen 2030 mennessä, että erityisesti omaan Luonnon monimuotoisuusohjelmaansa (LUMO). Kantakaupungin yleiskaavassakin on linjaus ettei olemassaolevia puistoja kaavoitettaisi asuinrakennuskayttöön. Siksi tämäkään suunnitelma ei saisi olla ristiriidassa näiden, luonteeltaan periaatteellisten linjausten kanssa. Kaava vaatisi näin ollen nykyistä enemmän</p>	<p>Ks. vastine muistutuksiin 39-41</p>

<p>lähialueiden asukasnäkökulman huomioonottamista: kaavan keventämistä siten, että olemassaolevat viheralueet turvataan, eikä nimenomaisille puistoalueille kaavoiteta rakentamista.</p>	
<p>Muistutus 79</p> <p>Tartonpuisto toteutettiin aikanaan Tampereen ja sen ystävyyskaupungin Tarton suunnittelu yhteistyönä. Puisto avattiin v. 1999 Tampereen 220-vuotisjuhllisuuksien yhteydessä. Suunnitelman tarkoituksena oli kaupunkikuvan parantaminen ja Tarton kaupunkia kuvaavien aiheiden toteuttaminen (mm. Toomemäki, luonnonkivimuuri ja kasvillisuus). Puistolla on siten kulttuurihistoriallista arvoa. Puistolla on myös maisemallista arvoa ja sen tarpeellisuus ja arvo vain kasvavat, kun aluetta aiotaan tiivistää voimakkaasti. Puiston puut ovat parin kymmenen vuoden aikana jo ennättäneet kasvaa melko kookkaiksi. Ne ehkäisevät haitallisia tuulia ja sitovat ilmansaasteita. Viheralueet luovat viihtyisää asuinympäristöä ja edistävät asukkaiden hyvinvointia. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan rakennettua ympäristöä, maisemaa ja luonnonarvoja tulee vaalia. Lain mukaan pitää edistää hyvinvointia parantavan ympäristön luomista. Tässä kaavaehdotuksessa (9.10.2023) Tartonpuisto säilytettäisiin osittain vanhalla paikallaan, mutta sitä supistettaisiin koilliskulmasta ja pieni lammikko siirrettäisiin eteläpuolelle Tartonpuistoa. Puiston säilyttäminen pääosin paikallaan on hyvä asia. Puiston koilliskulmaan pitäisi jättää enemmän viheraluetta Takahuhdintien varteen. Nykyinen kumpare tulisi säästää. Siinä kasvaa runsaasti kookkaita puita, jotka antavat suojaa koko alueelle. Lammikon siirto on kannatettava muutos, sillä maasto laskee etelän suuntaan ja alueen hulevesien ohjaaminen lammikkoon on näin luontevampaa.</p> <p>Uudenkylänpuiston leikki- ja pelikenttien poistaminen ja leikkialueen siirtäminen uudelle paikalle jäähallirakennuksen kylkeen ei ole kannatettava asia. Nykyisessä paikassa on runsaasti kasvillisuutta leikkialueen suojana, pelikenttä ja muuta viheraluetta lasten leikkeihin. Uusi paikka tulee autiolle alueelle ja on kooltaan niin pieni, että siitä uhkaa tulla vain aidattu leikkihäkki. Liiallinen tiivistäminen heikentää tämänkin ympäristöalueen esteettistä laatua. Pitää noudattaa kaupungin yleiskaavan linjausta, että kaavassa oleviin puistoihin ei kaavoiteta asuinrakentamista.</p>	<p>Sivunumerot viittaavat tämän raportin aiempiin sivuihin</p> <p>Asemakaavan suhde yleiskaavaan;; viher- ja virkistysalueiden määrä ja laatu s. 9-11</p> <p>Aukiotilojen soveltuvuus virkistyskäyttöön ja niiden laatu s. 12-13</p> <p>Leikkialueelle esitetty uusi sijainti on Uudenkylänpuistoa paremmin suojassa liikennemelulta. Tarkemman suunnittelun vaiheessa asukkailla on mahdollisuus osallistua ulkoalueiden suunnitteluun.</p>
<p>Muistutus 80</p> <p>Kaavaehdotuksessa liikennejärjestelyt ovat edelleen epäedulliset pyöräilyn osalta. Kuten olemme aiemmin mielipiteessämme ilmaisseet, pyöräilyn pääreittien ohjaaminen kävelyaukion läpi on huono ajatus. Mitoitusohjeen mukaan pääreittien mitoitusnopeuden tulisi olla 40 km/h - ei niinkään sen takia</p>	

<p>että näin lujaa useinkaan ajettaisiin, vaan jotta ratkaisut olisivat selkeitä, sujuvia ja turvallisia. Tällaisen nopeuden yhteensovittaminen kävely-ympäristön kanssa ei tule olemaan helppoa, jos lienee mahdollista ollenkaan. Aukion läpi kulkeva pääreitti kulkisi liikennesuunnitelman mukaisesti ”hieman mutkitellen.” Keinotekoinen mutkittelu ei ole hyväksyttävää pääreiteillä, joilta tavoitellaan sujuvuutta. Jo se, että on olemassa tarve mutkittelulle kertoo siitä että pyörätiet on linjattu väärään paikkaan. Oma haasteensa on, että aukiota tultaneen hyödyntämään säännöllisesti urheilu- ja liikuntatapahtumien järjestämisessä, jolloin pääreitti joudutaan säännöllisesti katkaisemaan ja opastamaan muualle. Ei ole myöskään hyväksyttävää, että lämpökeskuksen huoltoliikenne kulkisi aukiolla pyörätien poikki. Huoltoliikenteelle on toteutettava jokin muu reitti tai pyöräily on siirrettävä pois aukiolta. Huomautamme myös edelleen, että pyöräilyn seudullisen pääreitin kierrättäminen Hervannan valtavyhlän alikulun kautta tekee reitistä epäloogisen ja vaikeasti suunnistettavan. Se myös lisää reitin korkeuseroja ja tekee siitä raskaamman kulkea lihasvoimin. Myös uuden sillan kautta kulkeva pääreitti olisi pyöräilylle epäedullinen korkeuseron vuoksi. Sillan rakentamisen myötä sen kautta rakennettava pääreitti tulee kuitenkin näyttätymään loogisempana suuntana Kalevaa ja keskustaa kohti pyöräileville. Muutoksen myötä Sammonkadun eteläpuolen pyöräilijämäärä tulee kasvamaan runsaasti, luultavasti suuremmaksi kuin pohjoispuolelle aiemmin suunnitellulla seudullisella pääreitillä.</p>	<p>Liikennöinti lämpölaitokselle tapahtuu suoraan Hervannan valtavyhlältä. Hakametsänaukiolle esitetty huoltoreitti on hyvin harvoin tapahtuvaa, hybridikorttelin eteläpuolelle suuntautuvaa ajoa varten.</p> <p>Näkemys Sammonkadun eteläpuolen merkityksen kasvusta viedään tiedoksi jatkosuunnitteluun.</p>
<p>Muistutus 81</p> <p>Kiitos kun rakennatte kaupunkia meille Tamperelaisille jotka aiomme vielä jossain vaiheessa elämäämme vaihtaa asuntoa. Olemme suuri enemmistö. Olen havainnut edunvalvontaryhmän joka kutsuu itseään kansanliikkeeksi. Edunvalvontaryhmä on vaatinut Hakametsän asuinrakentamisen vähentämistä ja poistamista. Tampere kasvaa vuosittain viidellä tuhannella asukkaalla. Jotta saamme nykyisille ja myös tuleville asukkaille kohtuuhintaisia, ihmisläheisiä koteja, täytyy kaupunkia rakentaa täydennysrakentamalla. Vaihtoehto olisi rakentaa neitseellisiin metsiin tai jättää rakentamatta, joka johtaisi suuriin sosiaalisiin ongelmiin kun hinnat nousevat eikä tavallisella Tamperelaisella enää ole rahaa asumiseen. On ikävä että edunvalvontaryhmän painostuksesta johtuen taloissa tulee olemaan betonipihat, eikä keskitettyä pysäköintiä. Betonipihan alla oleva pysäköintipaikka maksaa keskimäärin 40 000 € ruutua kohden. Tämä nostaa asuntojen hintaa, asumisen hintaa, heikentää alueen viihtyvyyttä ja turvallisuutta ja aiheuttaa tätä kautta sosiaalisia ongelmia. Parkkeeraus olisi taloudellisesti ja sosiaalisesti järkevää järjestää muualle kuin asuinalueen keskelle. Parkkinormia tulisi myös tarkastella markkinaehtoisemmaksi Puistoihin ei tule missään nimessä lähtökohtaisesti rakentaa mutta on tärkeää</p>	<p>Asemakaavan mukaisesti korttelin 1852 pysäköintiä on mahdollista sijoittaa myös hybridikorttelin 1853 ja jäähallikorttelin 875 pysäköintirakennuksiin. Tämä voi vähentää pysäköintipaikkojen tarvetta korttelin 1852 pihakannen alla.</p>

<p>tutkia mikä puiston rooli on. Esimerkiksi montako kävijää puistossa on vuositason. Onko tätä tehty? Tartonpuisto on alueella joka on täynnä puistoja ja luontokäytäviä. Jos tällaiseen vilkkaan tien vieressä olevaan nurmikkopalstaan ei saa rakentaa, niin samalla logiikalla ei saa rakentaa minnekään muuallekaan Tampereella. Tässä tapauksessa edunvalvontaryhmä sai tahtonsa läpi täydellisesti. Tarton nurmikkopalsta säilyy, ja vastineeksi asumisen hinta nousee.</p> <p>Sadat uudet hakametsän asukkaat maksavat betonipihasta joka heikentää heidän viihtyvyyttään. Betonipihalle ei ikinä ole mahdollista muodostua minkäänlaista viihtyisää saati pysyvää kasvillisuutta. Alueella olisi ollut tulevaisuuden potentiaalia upeisiin, sielukkaisiin korttelipihoihin, joissa on vuosikymmeniä vanhoja puita ja pensaita. Toivon että Tampereelle saadaan lisää asutusta edunvalvontaryhmistä huolimatta. Tämä on pakollista jotta asumisen hinta säilyy kohtuullisena ja voimme ratkoa sosiaalisia ongelmiamme suuressa kuvassa.</p>	
<p>Muistutus 82</p> <p>Ehdotettu ratkaisu heikentää pyöräliikenteen houkuttelevuutta ja todennäköisesti vähentää sitä, koska Hervannan valtavyöhykkeen alikulku aiheuttaa liiallisia korkeuseroja. Pyöräilyn seudullista pääreittiä ei tule viedä sport campuksen läpi vaan säilyttää nykyinen toimiva, suora ja esteetön yhteys Sammon valtatievarrella Hervannan valtavyöhykkeen yli samassa tasossa. Jos kaavaehdotuksen mukaiseen ratkaisuun päädytään, pyörätie tulee tehdä 4,0 m leveänä, selkeästi väri ja materiaalieroteltuna punaisella sävyasfaltilla ja sivusuunnat on osoitettava väistämismuodolliseksi. -Pyöräliikenteelle tulee esittää kaavassa selkeä etelä-pohjois-suuntainen yhteys aukion läpi. Myös se tulee toteuttaa väri ja materiaalieroteltuna punaisella sävyasfaltilla. Jaetun tilan tai muita toimimattomia ratkaisuja ei tule sallia. Väri ja materiaalierottelun tarve on todistettu Hämeenkadun näkymättömillä pyörätiellä. -Alueen liikenneverkkoa tulisi suunnitella kokonaisuutena eikä vain yhden kaavan alueelta, koska tämä johtaa osaoptimointiin sekä toimimattomiin ratkaisuihin. Koko alueen liikenneverkkoa tulee jäsenellä paremmin ja parantaa liikenneturvallisuutta kasvavan liikenteen haittojen minimoimiseksi. Erityisesti Uudenkylänkatu ja Takahuhtintie tarvitsevat parannuksia jalankulun ja pyöräilyn olosuhteisiin. Myös muille tonttikaduille aiheutuvaa painetta tulee lieventää liikenteen rauhoittamisen keinoin. Lisäksi pyöräliikenteen pääreitin toimivaa yhteyttä Sammon valtatiehen ei ole esitetty. -Sammon valtatie ylittävältä sillalta tulee olla yhteys Sammon valtatie suuntaiselle jalkakäytävälle ja pyörätielle. Silta tulisi joka tapauksessa toteuttaa Hervannan valtavyöhykkeen ylittävänä suorana pääreitin suuntaisena sillana. - Menettäviä viheralueita tulee kompensoida parantamalla lähialueen muita viheralueita esimerkiksi</p>	<p>Sport Campuksen ulkotilojen, myös pyöräilyreittien toteutussuunnittelussa tullaan osallistamaan lähiasukkaita ja alueen käyttäjiä.</p> <p>Asemakaavaehdotuksessa on esitetty Uudenkylänkadun katualuetta levennettäväksi eteläosassa hiukan.</p> <p>Takahuhtintien pohjoisten risteysten kehittämisestä tiivistelmässä tämän raportin s. 22</p>

seuraavissa kohteissa kaavan ulkopuolella (havainnekuvat jäljempänä): -Uudenkylänkatu x Keltinkatu - Kissanmaankatu ja Sudenkatu -Kärpänkatu -Huikkaanaukio -Irjalanaukio -Jukolan puisto (Loutunkatu ja Jukolankatu

Ajatus lähialueen puistojen kehittämisestä viedään tiedoksi viheralueet ja hulevedet -yksikköön.

Esimerkkejä uusista viheralueista kompensoimaan
Hakametsä sport campuksen myötä häviäviä
puistoja

Kuvat liittyvät muistutukseen 82

Muistutus 83

Kaavassa olevat ongelmat:

- Hakametsän jäähalli näkyy kahdesta kapeasta kulmasta, eteenkin jäähallin näkyvyys Hervannan valtavyylältä ja Uudenkylänkadun suunnasta on pieni.
- Alueelle suunnitellut kerrostalot ovat liian korkeita verrattuna ympäröivään asuntokantaan. Korkeus vastaa TAYS:n korkeimpia rakennuksia. Korkea rakentaminen ei liity mihinkään ympäristössä olevaan rakennusmassaan ja jää yksinäiseksi alueeksi muuten matalalla alueella. Rakennukset myös erottuvat pitkälle.
- Uudenkylänpuisto on osa Uudenkylän rakennuskokonaisuutta. Sen rakentaminen kerrostaloalueeksi ei ole perusteltua. Puistoon suunnitellut rakennukset eivät sovi ympäristöönsä mitenkään ja ovat liian massiivisia, naapuritalot ovat 3–5 kerroksisia.
- Alueelle suunnitellulla liikuntapainotteisella lukiolla ei ole piha-aluetta. Se lienee ainutlaatuista Tampereella.
- Alueen halki kulkee pyöräilyn pääreitti TAYS-Hervanta ja edelleen kohti keskustaa. Pyöräreitti on tehty oudosti. Luontevan reitin kohdalle on tehty portaat ja pyöräreitti tekee käyttäjille haitallisen oudon mutkan.
- Alueen asukas- ja käyttäjämäärä ei ole suhteessa suunniteltuun pysäköinnin ja liikenneväyliin. Käytännössä liikuntatilojen käyttäjät tukkivat alueen. Lisäksi suunnittelussa ei ole huomioitu riittäväsi yleisötapahtumien sujuvaa liikkumista. Tämä sama ongelma on Tampereella muuallakin. Joukkueet saapuvat paikalle busseilla kuten yleisökin. Nouto ja jättöalue on tapatumiin pieni. Samoin myöskään tapahtumien vaatimat toiminnot eivät enää mahdu alueelle. Alueen liikkuminen jalankulkijoille on ahdasta.
- Kissanmaankadun ja Pelikadun suunnasta on vaatimaton rako nähdä jäähalli. Umpikorttelina Tartonpuiston rakennukset ovat liian lähellä niin Takahuhdintietä kuin jäähallia.

Ks. vastine muistutuksiin 39-41

Pyöräreitti kiertää hybridikorttelin eteläpuolella olevan oleskelu- ja pelialueen.

- Nykyisellään on ollut viherkäytävä Kauppi-Teiskontieltä edelleen Hakametsän metsäalueelle ja edelleen Hervannan valtaväylän vieressä kohti lidesjärveä. Rakennushanke katkaisee sen. Kovajankadun viereen olisi jätettävä leveämpi puustoinen viherkaista ja Uudenkylän puisto säästettävä.

Muistutus 84

Olemme iloisia siitä, että Tampereen kaupunki on alkanut yhteistyössä asukkaiden kanssa kehittämään Hakametsän aluetta. Olemme pääsääntöisesti tyytyväisiä nykyisiin suunnitelmiin. Kuitenkin, kuten järjestetyssä asukasinfossa mainittiin, ulkoalueiden suunnitelmat ovat vielä osittain auki. Haluamme tuoda esiin pari yksityiskohtaa niiden kehittämisessä. Hakametsän metsäalue on päässyt pahasti metsittymään ja vesakoitumaan. Alueella ei pysty liikkumaan ja siten käyttämään sitä virkistäytymiseen. Tiheä puusto ja risut tekevät liikkumisesta lähes mahdotonta. Puut ovat vanhoja ja osittain kuivista oksista päätellen lahoja. Toivomme, että alueella tehtäisiin harvennushakkuu tai ainakin risusavotta, jotta alue muuttuisi hengittävämmäksi ja mahdollistaisi metsässä liikkumisen. Uusi kevyenliikenteen väylä metsän poikki Uudenkylän kadun suuntaisesti helpottaisi Uudenkylänkadun kapealla jalkakäytävällä tapahtuvaa kävely- ja pyöräilyliikennettä. Lisäksi likakaivo-alueelle voisi istuttaa pensaita, jotta se ei erottuisi muusta alueesta.

Uudenkylänpuiston tilalle on suunnitelmassa tulossa uusi lasten leikkipaikka. Tavallisesti on lasten leikkipaikkoja ja aikuisille tarkoitettuja ulkoliikunta- alueita. Voisiko ne yhdistää? Aluetta voisi kehittää perhepuistona. Siellä voisi olla lasten leikkivälineiden lisäksi aikuisille tarkoitettuja kuntoiluvälineitä. Siten koko perhe voisi yhdessä harrastaa liikuntaa.

Hakametsän arvoista tämän raportin sivulla 24; Asemakaavan suhde todettuihin luontoarvoihin

Uudenkylänpuistoon on esitetty yleissuunnitelmassa aikuisten kuntoiluvälineitä. Leikkipuisto on esitetty jäähallin itäpuolelle. Turvallisuussyistä kuntoiluvälineiden tulee olla erillään lasten leikkipuistoista.